

KUIDAS...

- ... internetis turvaliselt surfata
- ... faile jäädavalt kustutada
- ... osta mängukonsooli
- ... koju printerit osta
- ... suvistel fotodel igav taevas huvitavama vastu vahetada

[digi]

**TESTIS UUED
BRAUSERID:**
Opera 9.5 ja
Firefox 3

SUURES TESTIS

15

MP3-MÄNGIJAT

Järele proovitud:

- Samsungi ja Adidase trennitelefoni
- Maailma kergeim peegelkaamera
- Logitechi uus rool ja suur hulk muid vidinaid

Milline on parim
kaameratelefon?

Testis odav sülearvuti:
vaid 5900 krooni

9 771 736 26901 6

Saage tuttavaks, Nike+ SportBand.

Jälgi kuidas jooksed!

Sinu uus jooksuelamus. Nike+ jooksukell® võimaldab sul jooksvalt saada erinevat infot treeningu kohta - aeg, distants, kiirus ja põletatud kalorit. Koos teiste kasutajatega oled osa suurest ülemaailmsest jooksjate võrgustikust.

nikeplus.com

Esimesena müügil Nike esinduskauplustes juulikuus.

40 >

Testis ainult muusika

Sel kuul otsime head ja odavat MP3-mängijat, mida võiks suvel muretult kaasas kanda

VÄRSKE KRAAM

- 7 > Kaaneplaat**
Lego Indiana Jones
- 9 > Uue ajastu saabumine**
8megapiksline kaameratelefon?!
- 11 > Käed külge**
HP tahab, et sa teda puudutaks
- 12 > Tulevik**
Me kõik suudame näha tulevikku
- 14 > TOP**
10 nõmedat asja arvuti kokkupanemise juures
- 18 > Kodukino kõige väiksemale**
Panasonic üllatab
- 20 > Naistekas**
Nüüd saadaval: robotnaine!
- 22 > Arvamus**
Mine või vargile!
- 24 > Mobiilsed mehed**
Mis asi on Mobile Monday?

JÄRELE PROOVITUD

- 27 > Firefox 3 ja Opera 9.5**
Uued brauserid, parem elu

- 29 > Samsung miCoach**
Jooksutreener telefonis
- 30 > Samsung SyncMaster T200**
Silm puhkab peal
- 31 > Logitech Driving Force GT**
Tõeline GT rool
- 32 > Asus eee PC 900**
McDonalds, mitte Gloria
- 33 > Creative Vado**
Juutuubi mind
- 36 > Olympus E-420 + 25 mm Zuiko Digital F2,8**
Maailma väikseim peegelkaamera
- 37 > Creative HS-450**
Poleks uskunud, ongi head!
- 38 > LG KP130**
LG poolt testimata
- 39 > Leather Data Flash Limited Edition**
Roosa unistus

33 >

Creative Vado

64 >

The Bourne Conspiracy

TESTID

- 40 > Ainult muusikat, palun!**
Enne, kui MP3-mängijat ostma lähed
- 56 > Mobiilsed kaamerad, kaameratega mobiilid**
Milline on parim kaameratelefon?

KUIDAS

- 54 > ...turvaliselt internetis käia?**
Sest see kõik on väga ohtlik!
- 56 > ...faile turvaliselt kustutada?**
Paranoia, mul on see
- 57 > ...valida koju printerit?**
Kui sa just pead pidevalt printima
- 58 > ...pildil taevast vahetada?**
Tee parem ilm
- 62 > ...osta mängukonsooli?**
GTA4 ju PC jaoks pole

PLAY

- 64 > The Bourne Conspiracy (PS3)**
Bourne'i ülemvõim
- 67 > Gran Turismo 5: Prologue (PS3)**
Võimas eelmäng
- 68 > Tom Clancy's Rainbow Six Vegas 2**
Head 1, pahad 0
- 71 > Monopoly 2008**
Lauamäng arvutis
- 72 > [2]: Xbox Live Arcade**
Enam kui lihtsalt mäng
Käteosavuse piirimal
- 73 > [2]: Kultusseiklused alla 100 krooni**
Seiklusmängu etalon
Ahvisaarelt pole pääsu
- 75 > Tulekul**
Juulis peab mängu tikutulega otsima

TAGUMINE OTS

- 90 > Ostujuht**
Võta poodi minnes kaasa
- 92 > Digidoktor**
Kui omal on mõistus otsas
- 94 > Kuulame ja vaatame**
Vaimutoitu
- 96 > Saabunud post**
Auhindav rubriik
- 82 > Kaanetüdruk Kärol**
Eelviimane!

PENTAX

Vali Photopointist sobilik Pentaxi peegelkaamera ja just Sulle sobiv lisavarustus. Kaamerasisene pildistabilisaator, tolmueemaldus ning suurepärase Pentaxi originaalobjektiivid muudavad fotograafia lihtsalt fantastiliseks.

FANTASTILISELT FUNKTSIONAALNE

smc Pentax DA 40mm
F2,8 Limited

JÄRELMAKS*
2,4x242.- | **4750.-**

smc Pentax DA 10-17mm
F3,5-4,5 ED IF

JÄRELMAKS*
2,4x355.- | **6990.-**

smc Pentax DA 14mm
F2,8 ED IF

JÄRELMAKS*
2,4x508.- | **9990.-**

smc Pentax DA* 16-50mm
F2,8 ED AL IF SDM

JÄRELMAKS*
2,4x533.- | **10490.-**

smc Pentax DA* 50-135mm
F2,8 ED IF SDM

JÄRELMAKS*
2,4x635.- | **12490.-**

smc Pentax DA* 200mm
F2,8 ED IF

JÄRELMAKS*
2,4x762.- | **14990.-**

Pentax K200D + 18-55mm

Pentax K200D kere + smc PENTAX DA 18-55mm F3,5-5,6 AL suumobjektiiv, 10,2 miljonit pikslit, sensori stabilisaator ja tolmueemaldus, tolm- ja ilmastikukindel kere, 2,7" LCD ekrain.

K200D + 18-55 + AKUTALD: 8990.- | KERE HIND: 7490.- | JÄRELMAKS* 2,4x406.- | **7990.-** | K200D + 18-55 + 50-200 9990.-

Pentax K20D + 18-55mm II

Pentax K20D kere + smc PENTAX DA 18-55mm F3,5-5,6 AL II suumobjektiiv, 14,6 miljonit pikslit, sensori stabilisaator ja tolmueemaldus, tolm- ja ilmastikukindel kere, 2,7" LCD ekrain.

KERE HIND: 14990.- | JÄRELMAKS* 2,4x813.- | **15990.-**

smc Pentax DA* 300mm
F4,0 ED [IF] SDM

JÄRELMAKS*
2,4x915.- | **17990.-**

smc Pentax DA 12-24mm
F4,0 ED AL IF

JÄRELMAKS*
2,4x480.- | **10490.-**

smc Pentax D FA 100mm
F2,8 Macro

JÄRELMAKS*
2,4x432.- | **8490.-**

smc Pentax DA 18-250mm
F3,5-6,3 ED AL IF

JÄRELMAKS*
2,4x406.- | **7990.-**

smc Pentax DA 50-200mm
F4,0-5,6 ED

JÄRELMAKS*
2,4x203.- | **3990.-**

smc Pentax DA 70mm
F2,4 Limited

JÄRELMAKS*
2,4x355.- | **6990.-**

Pentax Battery Grip BG-2
patareitald

JÄRELMAKS*
2,4x127.- | **2490.-**

Pentax päästikukaabel
CS-205

590.-

Pentax SLR Multi Bag

390.-

Pentax AF 200 FG

1990.-

Pentax AF 360 FGZ

JÄRELMAKS*
2,4x203.- | **3990.-**

Pentax AF 540 FGZ

JÄRELMAKS*
2,4x355.- | **6990.-**

* Täpset krediitkulukuse määra küsi müüjalt.

Tasuta infotelefon: **800 FOTO** (8003686)

Lisainfo: www.photopoint.ee

Järelmaks: sissemakse **0%**, makseperiood **24 kuud***

PHOTOPOINT ÜLEMISTE KESKUS
Tallinn, Suur-Sõjamäe 4
E-P 10-21 Tel: 603 4726

PHOTOPOINT PÄRNU MNT
Tallinn, Pärnu mnt 139
E-R 10-20, L 10-18 Tel: 655 0651

PHOTOPOINT LÖUNAKESKUS
Tartu, Ringtee 75
E-P 9-21 Tel: 731 5626

PHOTOPOINT TARTU KAUBAMAJA
Tartu, Riia 1
E-L 9-21, P 9-18 Tel: 731 4828

PHOTOPOINT EEDEN
Tartu, Kalda tee 1c
E-P 9-21 Tel: 742 7868

PHOTOPOINT ASTRI
Narva, Tallinna mnt 41
E-P 10-21 Tel: 356 7550

Tootefotod on illustreeriv tähendus.

Kasud sees

• Me mõnikord imestame ise ka, kui pagana kasulikke ajakirja me teeme. No võtkem näiteks käesolev number: ühest ajakirjast saab teada nii selle, kuidas ebaturvalises internetis ellu jääda ning mida silmas pidada printeri või mängukonsooli ostmisel, kui ka selle, et sa peaksid nüüd ilmselt

poodi minema ja ostma endale Asuse uue sülearvuti eee. Oh, ja muidugi ka selle, et mobiiltelefonide kaamerad on läinud peaaegu nii heaks, et võivad vabalt asendada odavamaid fotokaameraid.

Mulle aga soovige head puhkust. Augusti [digi] jõuab teieni Sveni töökal eestvedamisel ja järgmises numbris on siin seega minu näo asemel hoopis tema kui kõige suurema vaeva nägija.

Üks suvine mure on ka. Me peaksime edaspidi panema midagi huvitavamat viimasele küljele, kus praegu on intervjuu kaanetüdrukuga.

See peaks olema midagi kasuliku või lõbusat, mis ajakirja ilusti ära lõpetab, aga mis see olema peaks, ei oska meist keegi öelda. Ehk on teil mõni hea idee?

[d] HENRIK ROONEMAA, PEATOIMETAJA

[MÄNGUMÄNG]

Eelmise numbriga õige vastus on, et pildil olev «Starcraftist» tuttav elukas kuulub protossi rassi ja valesid vastuseid ei laekunud ühtegi.

«Tank Combati» saab endale:

• Priit Juus

Mängude plakatid:

- Tauri Jaanus
- Rainar Kalde
- Marek Pagel
- Mikk Rommel
- Hardi Selg
- David Möldre
- Mihkel Jõeveer
- Margus Ivanov

Auhinnad saab kätte [digi] toimetusest Liimi 1, Tallinn.

Mis on lõbus, kasulik ja tore ning sobiks [digi] viimasele küljele?

- Aadress: Liimi 1, 10621 Tallinn
- tel 661 6186 • faks 661 6185
- e-post digi@presshouse.ee

Toimetus

Peatoimetaja

Henrik Roonemaa

henrik.roonemaa@presshouse.ee

Toimetajad

Sven Vahar

sven.vahar@presshouse.ee

Martin Mets

martin.mets@presshouse.ee

Kujundaja

Simo Saali

digi@presshouse.ee

Keeletoimetaja

Piret Reidla

piret.reidla@presshouse.ee

Tellimine

• telefonil 660 9797

• e-posti aadressil

levi@presshouse.ee

• veebis aadressil

http://www.telli.ee

telli.ee

HEAD AJAKIRJAD
HEA HINNAGA

Aastatellimus 399 krooni.
Otsekorraldus 33 krooni kuus.

Reklaam

Raimo Kõrts

tel 661 6186

raimo.korts@presshouse.ee

Fotod tootjatelt, kui ei ole märgitud teisiti.

Väljaandja **Presshouse OÜ**

Trükk **Unipress**

© **Presshouse OÜ**

Digis avaldatud tekstide ja fotode avaldamine ükskõik millisel viisil on keelatud ilma väljaandja eelneva kirjaliku loata. Kõik õigused on kaitstud.

www.digi.ee

Foto: **Egert Kamenik**

Meik: **Lana**

Riided: **Tallinna Kaubamaja**

Modell: **Kärol**

Lego Indiana Jones

● Nagu mõned aastad tagasi anti koos «Tähesõdade» uute filmidega välja «Lego Star Warsi arvutimängud», on nüüd järg käes Indiana Jonesi käes, kes on plastmasskujule viidud ning pandud seiklema kohe kolmes Indy-filmis korraga.

Nagu «Tähesõdade» mängud, on ka «Lego Indiana Jones» lõbus vaade lõbusatele kultusfilmidele. Kohe mängu esimestest kaadritest on selge, et nalja saab palju ning väga tõsist vaadet filmile siit otsida ei maksa.

Seejärel tõstetakse sind ehk Indyt koos parima kõrvalosatäitja auhinnale kandidaeriva kodanikuga kadunud templisse ja seiklus läheb lahti.

Demos jätkub tegevust umbes pooltunniks, mille jooksul jõuad kakelda krokodillide ja ämblikega, ronida mööda redeleid, kiikuda hirmuäratavatesse kõrgustesse pandud köitel, lahendada paar mõistatust, sõuda pisikest parvega ning

põgeneda ummisjalu veerevate hiiglaslike pealuude eest. Nalja kui palju.

Soovitame muide mängu alguses menüüst nupud oma käe järgi paika panna, sest etteantud konfiguratsioon on üsna imelik.

Seadista nupud ringi ja mängimine läheb kergemini. Midagi rasket demos üldiselt ette ei tule, kuigi surma saad kindlasti mitu korda.

Ära unusta, et sa saad vaheldumisi juhutada nii Indyt kui tema kaaslast, seda teadmist läheb mitu korda vaja!

NÕUDMISED ARVUTILE:

Protsessor: Intel P3 1.0 GHz või AMD Athlon XP

Mälu: 256 MB (Vista jaoks 512 MB)

Graafikakaart: 128 MB mäluga, Shader 2.0 võimalusega

Vaba ruumi kõvakettal: 1 GB

Operatsioonisüsteem: Windows XP või Vista

I Wanna Be The Guy

● Kui oled arvuteid kasutanud kauem kui 15 aastat, mäletad ilmselt vanu platvormikaid, mis oma piksli täpsust nõudvate hüpete ning jaburalt raskete labürintidega võisid sind panna enesevalitsust kaotama.

Kui ei mäleta, siis proovi järele. «I Wanna Be The Guy» on lõbus ja närviavaj tagasivaade esimestele videomängudele ehk ülimalt raske, frustreriv ja täitsa nutmaajavalt nõme platvormikas. Installeerimise ja vaata, milline oli arvutimänguri elu vanasti.

Firefox 3

● Nagu uus Operagi, toob kauaoodatud Firefox 3 kaasa värsked väljanägemise ning terve hulga sisulisi tähtsaid muudatusi. Veidi lohakas mälukasutus on saanud kontrolli alla ning veebilehtede laadimine on läinud kiiremaks.

Eriti suur kiiruse vahe on saavutatud ohtralt Javascripti kasutatavatel lehtedel, nagu näiteks Google Docs.

Sõbralikumaks on muutunud ka allalaadimisaken, paroolide meeldejätmise dialoog ning paljud seadistused. Väärt värk, tasub proovimist.

Opera 9.5

● Opera on saanud uue väljanägemise ning on endisest veelgi kiirem.

Peamisteks uuendusteks on kohandatav avaleht, kus Opera oskab näidata su lemmiklehtede eelvaatepilte, otsing üle kõikide su külastatud veebilehtede ja sünkroonimine, mis võimaldab kasutada samu järjehoidjaid nii mitmes oma arvutis kui ka Opera Mini mobiilirakenduses.

Endiselt on alles meili-klient, RSS-lugeja ja BitTorrenti klient. Vanemate versioonide kasutajatele igati kasulik versiooniuuendus.

Creative Vado testvideod

● Selles numbris katsetame Creative'i pisikest YouTube-põlvkonnale loodud videokaamerat.

Nagu ikka, paneme ka seekord plaadile näiteid testides olnud asjade võimetest, nii et vaata ise, kas Vado videote kvaliteet on sulle meele järele või jätab see soovida.

Olympus E-420 testpildid

● Sven katsetab sel kuul Olympuse imepisikest ja -kerget peegelkaamerat E-420 koos uue 25 mm fiksoobjektiiviga. Valiku testipiltide panime ka plaadile, et saaksid ise vaadata ja võrrelda, kas E-420 ja objektiiv koostöö on sinu arvates kvaliteetne või mitte.

At the heart of the image

Trotsi piiranguid.

Nikon
D300

40
million
NIKKOR **EXPEED**

Nikon D300 digitaalne peegelkaamera on ideaalne lahendus fotograafidele, kes otsivad käepärast, kuid samas kõrgetasemelist fotoaparaati. Selle erakordselt vastupidav ja ergonomiline kere peidavad endas 12,3 megapiksillise DX-formaadiga isepuhastuvat sensorit, 6 k/s võttekiirust, 51-punktilist automaatset teravustamist, EXPEED pilditöötlusmootorit ning valgutundlikkust kuni ISO 3200. Nikon D300 on taskukohase professionaalse fotograafia uus etalon. **Nikon, mitte lihtsalt kaamera.**

www.nikonbaltic.eu

värsk kraam

> HP uued arvutid teevad igäihe kadedaks **LK10** > Tahad osata tulevikku näha? **LK12** > Mitu korda laeti uut Firefox'i alla esimese 24 tunni jooksul? **LK16** > Sinise esmaspäeva mehed **LK24**

Uue ajastu saabumine

Sony Ericsson on välja tulnud kaameratelefoniga, millel on sama palju megapiksleid kui mõne aasta vanusel digikaameral. 8,1 megapiksline C905 on juba selline kaameratelefon, mis paneb kulmu kergitama ja küsima, kas tõesti on digiseebikate aeg ümber saamas?

● Nüüd on see aeg siis käes. Mobiiltelefoni on suudetud paigutada kaamera, mis vähemalt paberil loob resolutsiooniga kümneid miljoneid praegugi kasutuses olevaid digikaameraid. Kui olete harjunud, et telefonist tulnud pilti on hää keset ekraani väiksena vaadata, siis 8,1 megapiksline pilt on juba selline, mil-

le täissuuruses vaatamiseks pole poest võtta piisavalt suurt kuvarit.

Mida see tähendab? Teoorias tähendab see seda, et telefoniga on võimalik ideaaltingimustes teha pilti, mida kannatab välja printida ka A3 peale. Kuna C905 evib ka sisseehitatud pildistabilisaatorit ning telefoniga tuleb kaasa 2 GB

mälukaart, on tegemist vägagi intrigeeriva seadmega.

Kahjuks demomudel meie sellekuisese kaameratelefonide testi ei jõudnud, seega pildikvaliteeti me veel kommenteerida ei saa, ent kinnitame, et lähinumbrites teeme sellest imeloomast lähemalt juttu.

Suurus loeb

- Väikeseid sülearvuteid tuleb nagu seeni pärast vihma. Luvbook U100 on valmis teinud omapärase nimega Jaapani firma Mouse Computer. Sellel pisiarvutil on 1,6 GHz Atom N270 protsessor, 1 GB jagu mälu ning nagu väikearvutitel kirjutamata reeglits saanud, on kõvakettaruumi 80 GB.

10,2tollise ekraaniga arvuti suudab näidata maksimaalselt 1024 x 600-pikslit resolutsiooni ning lisaks on olemas ka 1,3megapiksliline veebikaamera. Luvbook U100 kaalub 1,16 kg ja operatsioonisüsteemina on eelinstallitud Windows XP. Müügil Jaapanis alates juulikuust ja maksab umbes 600 USA dollarit.

Nagu neid veel vähe oleks

- JVC uus NX-PN7 Dual iPod Docking Station proovib teisest dokkidest erineda. Jah, see on saadaval üheksas erinevas värvitoonis. Jah, sinna saab korraka panna istuma nii iPodi kui ka iPhone'i ja võid luua tõelise helide kakofoonia või neid lihtsalt laadida. Jah, see on kaugjuhitav ja sellel on sisseehitatud raadio.

Kui aga arvad, et su iPodi ekraan on video vaatamiseks liiga väike, siis on dokil ka videoväljund, kust saad pildi suunata näiteks telerisse. Raha tahetakse doki eest umbes 150 USA dollarit.

DreamColor näitab paremaid värve

- Iga fotograaf teab, et LCD-kuvarid näitavad kõike muud kui täpseid värve. HP tutvustas DreamWorks'i animaatoritega koostöös valminud kuvarit DreamColor, mis näitab oma 24 tollil 63 korda rohkem värvitoone kui tavalised LCD-kuvarid. Muidugi on seni olemas olnud ka profiile mõeldud kallid ja täpsed LCD-kuvarid, kuid HP väidab, et nemad pakuvad sama kvaliteeti ja täpsust nüüd neli-viis korda odavamalt. Kahjuks on DreamColori hind ikka päris kõrge, üle 3000 dollari, aga esimesed testid on tehtud ja kuvar on testijatelt palju kiita saanud.

Käed külge

HP tutvustas juunis Berliinis maailmale uut puutetundlikku arvutit TouchSmart PC, mis võiks nende arvates leida sobiva koha meist igaühe kodus. Sisult on TouchSmart tavaline Windows Vista ja Core 2 Duo protsessoriga lauarvuti, ent see on kõik ehitatud 22tollise puutetundliku kuvariga ühte ilusasse kesta.

Vista peal jookseb ka HP tarkvara, mis muudab Windowsi tundmatuseni ning teeb kõik sõrmejõul kasutatavaks. Nii saad TouchSmarti sõrmega toksides surfata netis, vaadata ja isegi veidi töödelda oma pilte, kuulata raadiot, panna filme mängima ja nii edasi.

Saime TouchSmarti ise ka veidi proovida ja tõepoolest võib kinnitada, et kõik on loogiline ja lihtne. Käekirjatuvastus tundis isegi tõntsi sõrmega ja kohmakalt ekraanile kirjutatud sõnad ära ning pani kalendrisse kirja, et poest on vaja koeratoitu tuua. Kahjuks aga kippus Intel X3100 graafikakaart kasutajaliidese vedamiseks pisut nõrgaks jääma ja muidu efektne sõrmega menüüde kerimine aegajalt takerduma. Lähiajal ootame testimudelit ka toimetusse, nii et otsi testi järgmistest numbritest.

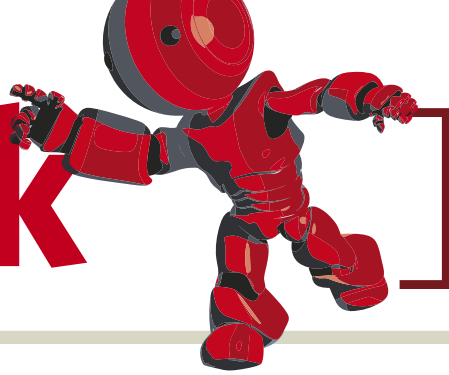

Kadedus närib

● Nii õiget nime nagu Envy pole vist ühelegi arvutile pandud. Air on tunduvalt vähem õhu moodi kui Envy kadeduse moodi. Voodoo Envy on 1,5 kg kaaluv ning 1,7 cm paksune sülearvuti, mille sarnast pole varem nähtud. 13,3tolline LED-valgustusega ekraan, süsinikkiibrist korpus, korralik valik porte (muuhulgas ka HDMI ja e-Sata), taustavalgustuse ja lähedussensoriga klaviatuur... ja kas me juba mainisime, et kuna võrgukaabli pesa ei mahtunud kõrguse tõttu arvutisse ära, siis pandi see hoopis toiteploki külge ja toiteplokk toimib seetõttu ühtlasi WiFi-saatjana? Või ehk tahaksid kuulda Envy'sse sisse ehitatud Windowsi-välisest ja hetkega buutivast keskkonnast, kust leiab brauseri ja Skype'i, et iga tühja asja pärast Windowsi käivitama ei peaks?

NEW LOOK
SAME GREAT TASTE *

[tulevik

UURINGUTULEMUS

Kuupäev: märts 2008

Autorid: Suurbritannia Plymouthi Ülikool ja USA Virginia Ülikool

Teema: meeleolu mõju tähelepanuvõimele

Uuringu käik:

Kokku 91 lapsest koosnevale kahele testgrupile mängiti ette vastavalt kas kurbi või lõbusaid video- ja audioklippe, pärast mida paluti osalistel näiteks leida ühelt suuremalt pildilt sinna paigutatud kolmnurkseid kujundeid.

Tulemused:

- ✓ Rõõmsas meeleolus olevad lapsed suutsid pildilt avastada märkimisväärselt vähem kujundeid kui need, kes olid enne katset vaadanud kurba audiovisuaali;
- ✓ Kurvas meeleolus lapse psüühika oli ka teiste keskendumist ja faktitäpsust nõudvate distsipliinide suhtes märkimisväärselt vastuvõtlikum kui rõõmsameelsel;
- ✓ Teadlased põhjendavad sellist uuringutulemust meie psüühika omapäraga, mille puhul rõõmsas meeleolus valdab meie maailmapilti rahulolu ning me oleme vastuvõtlikumad laiemale spektrile maailmast tulevatele teabele.

Me kõik suudame näha tulevikku

• Viimase Cognitive Science Journali kaante vahel väidab New Yorgi Rensselaer Polytechnic Institute'i professor Mark Changizi, et tegelikult näeme me kogu aeg umbes kümneid sekundit jagu tulevikku, võrreldes sellega, mida meie aju meile ette annab. Seda meie organismi toimimise iseärasustest tingituna.

Just kümnendik sekundit on see periood, mis kulub meie silmade kaudu informatsiooni laekumisest kuni aju poolt sellele adekvaatse tõlgenduse andmiseni. Hetkeks, kui arvame, et näeme mingi sündmuse toimumist, on see sündmus tegelikult juba kümnendik sekundit tagasi aset leidnud.

Selleks aga, et me meie suunas heidetud kiviga mõtteviivituse tõttu pihta ei saaks, on inimaju teadlaste arvates õppinud eelnevalt nähtud info põhjal saabuvat situatsiooni umbes kümnendik sekundit ette prognoosima ning selle ennustuse põhjal ka reageerima. Nii tajub inimteadvus pildil olevaid punaseid vertikaaljooni keskosas väljapoole painduvat, kuigi tegelikult on tegu sirgete vertikaalsete joontega. Inimteadvus tõlgendab kodaratega ratast kui veerema loodut ning püüab sinna juurde joonistatud elemente (antud juhul vertikaalseid jooni) selle veeremisega seostada, ümardada.

Tulevikus saad ise anda oma arvutile sobiva kuju

• Kas kujutate ette «elavat» kommipaberit, mille kujundus muutuks vastavalt sellele, mis suunas hetke moodsaimad marketingitulevad puhuvad? Juunikuine arvutiteaduste liipulaev Communications of the ACM avaldas Kanada Queensi Ülikooli teadlaste sulest pika ja põneva ülevaate sellest, et ilma kindla kujuta orgaanilised e-kasutajaliidesed ei olegi enam tehnoloogia homme päev, vaid täiesti tänapäevane võimalus. Sarnase orgaanilise prototüü-

bi väljatöötamisel on kanadalased aluseks võtnud kolm viimase aja tehnoloogiaasaavutust:

- 1) õhukesed puutetundliku ekraaniga kasutajaliidesed;
- 2) orgaaniliste LEDide baasil loodud «e-paber»;
- 3) kineetilised orgaanilised kasutajaliidesed, mille kuju on muudetav arvuti ja kasutaja vastastikuse suhtlemise käigus.

Neid kolme saavutust omavahel kombineerides on Queensi teadlased oma Human Media laboratooriumis koostöös Sony

poolt palgatud arendajatega muuhulgas arendamas projekte kokkuvolditava paberarvuti, interaktiivse joogipurgi ja vahtplastina kasutajale sobivat kuju moodustava arvutitöökohta loomiseks.

Ideaalina näevad arendajad aga hoopis arvutitehnika sellist arenguteed, kus interaktsioonis arvuti ja kasutaja vahel ei teki kujutis enam klassikalisele nelinurksele kuvarile, vaid arvuti

võtab vastavalt kommunikatsioonile objektile ka ise sobiva kuju. Nagu Philips Aurea telerid muudavad taustvalgustust vastavalt ekraanil domineerivale värvitoonile, võtaks tulevikuarvuti romantilise filmi tarbeks roosa südame kuju.

ISTOCKPHOTO

Tulevikku
vaatab
Lauri Tabur

ISTOCKPHOTO

BOKU õpetab lapsi programmeerima

● BOKU kujutab endast Xbox 360 mängukonsooli baasil toimivat mängukeskkonda, kus lihtsate käitumiskaartide abil suunatakse robotpoisi elu ja tegemisi. Seejuures ei kasutata selle tegevuse juures traditsioonilist programmeerimiskeelt ega keerulisi voodiagramme. Pigem on mängus rõhk programmeerimise ja laiemalt küberneetika loogika ja süsteemi tutvustamisel läbi lapse maailma elementidest simulatsioonimudelite, tagasisidelahenduste, sensorite ja MPI teatedastuse teegi loomise ja kasutamise.

Formaalse loogika õppetundidele lisaks avab meid ümbritseva tarkvaramaailma loogika mõistmine juba väga noorest peast kahtlemata tulevikus uusi uksi.

MUUDA VAATENURKA. **GRANT'S.**

ISTOCKPHOTO

10 nõmedat asja arvuti kokkupanemise juures

Ise arvutit kokku pannes saab läbi ajada odavamalt kui poest valmiskomplekti ostes. Lisaks rahale jääb üle veel hunnik isetegemise rõõmu. Arvuti kokkupanemisel tulevad siiski ette mõned tüütud asjad, mis isetegemise indu vähendavad.

1. Korpust punnib vastu

Korpus, mis peaks olema kergesti lahtikäiv, ei taha mitte kuidagi avaneda, sest kinnitustüübid on kas liiga tihedalt või tuleb küljelaati teise nurga alt kangutada. Ja kui lahti tuleb, ei lähe enam korralikult kinni.

2. Kruvid jooksevad laiali

Kruvid, millega korpuses emaplaat ja lisakaardid kinnitatakse, pudenevad alati käest ja kaovad kuhugi vahele ära. Isegi kergelt magnetiseeritud otsaga kruvikeeraja ei päästa alati, ikka panevad plehku.

3. Kaablid on vale pikkusega

Kaablid, mis pakendatult näivad olevat just sobiva pikkusega,

osutuvad külge ühendatult kas liiga lühikeseks ega ulatu või liiga pikaks, jäädes tolknema.

4. Jupid peavad klappima

Mälud peavad olema õiged ja protsessor peab sobima emaplaadi pesaga. Enne juppide ostmist tuleb hoolikalt uurida ja andmetest näpuga järele ajada, et need ikka ühilduvad oleksid. Üsna tüütu.

5. Liideste olematu loogika

Kui emaplaadil on 6 SATA liidest, siis võiks arvata, et neisse ühendatud seadmed ka näiteks BIOSe muutimisjärjekorras samad on, aga ei. Arvuti käivitub esimesel korral ikka valelt kõvakettalt.

6. Kõvakettaid naljalt sisse ei topi

Korpuse seadmesahtlid on just sellise laiusega, et kõvakettaid saab sinna toppida neid vaid rangelt otse hoides. See on pahatihti aga pea võimatu, kui korpuses juba emaplaat sees ja mälud-kaablid küljes.

7. Vale suurusega lisakaardid

Emaplaadil võib ju olla kaks graafikakaardi pesa, aga ühte neist ei õnnestu kunagi täispikkuses kaarti panna, sest selle tagumise otsa ette jääb mõni juhlakas.

8. Kirjeldusteta klemmid

Lüliti ja reset-nupu ning kõvaketta ja vooluindikaatoritu-

lukeste ühendamisel selgub, et klemmid emaplaadil on tähistamata ning õige paigutuse leidmiseks tuleb lahti lüüa emaplaadi käsiraamat.

9. Pusast ei pääse

Paiguta seadmeid nii hästi, kui saad, ning koonda kaableid nii hoolikalt, kui tahad, lõpuks jääb ühte nurka ikka ebamäärane pusa, mis tekib spontaanselt hetk enne seda, kui sul on jäänud ühendada veel viimane kaabel.

10. Midagi läheb ikka valesti

Iga kord, kui ühendad kaableid uue emaplaadi külge või kui tõstad ümber kõvakettaid, läheb kuskil ikkagi üks asi valesti. Tavaliselt osutub valesti ühendatuks kõige tagumine kaabel...

Põnevad veebiraadiod

- Eesti alternatiivsele ja (enamasti) elektroonilisele muusikale pühendatud veebiraadio, mis omandanud pikkade tegevemisaastate jooksul juba kultusmaine.

www.kohviradio.com

- Last.fm-is on rohkem veebiraadioid kui sa jõuad eales üles lugeda, igal kasutajal ja grupil on oma raadiojaam. Lisaväärtusena veel jooksvalt teabematerjal artistide kohta.

www.last.fm

- Kui sa Shoutcastist endale sobivat raadiojaama ei leia, siis ei ole seda ka olemas. Tohtul hulgal erineva kvaliteediga veebiraadioid.

www.shoutcast.com

- BBC erinevaid raadioid tasuta kuulata, eriti Radio 1, kas või juba reedeõise Essential Mixi pärast. Klassika.

www.bbc.co.uk/radio1

- Peale muusika saab raadiost kuulata ka saateid. Siit saad valida endale huvipakkuvaid saateid ja nende kõrva peale panna.

audioarhiiv.kolhoos.ee

10 põhjust, miks eelistada Firefox'i või Operat IE-le

1. Ei pea reklaame vaatama

IE jaoks pole korralikku integreeritud reklaamitõkestit. Operal on ja Firefox'i jaoks on saadaval suurepärase Adblock.

2. Kiired turvaparandused

Brauseri turvaparandused tulevad Microsoftile omase kiirusega kord nädalas. Selleks ajaks on Firefox'i viga ammu parandatud.

3. Mõistlik sakkide haldus

IE veebilehtede sakkide haldus on hunnik õnnetust. Ei saa neid pärast sulgemist taas avada ega korraga järjehoidjaisse lisada.

4. Sertifikaadileptikkus

IE pipardab kõikide sertifikaatide peale, mis pole tema arust usaldusväärsed. Firmasiseste lahenduste kasutamine oma sertifikaadiga on puhas valu ja vaev.

5. Eesti keele speller!

Firefoxile on saadaval täiesti korralik eesti speller. Korrektnet eesti keel veebivormide tekstiväljadel ruulib!

6. Veebistandardid

Firefox'i ja Opera veebistandardite tugi on etem.

7. Kaasaskantavus

Operat ja Firefox'i saab mälu pulgal kaasas tassida. IE aga istub arvutis kinni.

8. Laiendatavus

Opera jaoks on olemas terve hunnik vidinaid ja Firefoxile saab lisada tuhat lisandmoodulit. IE lisade valik on kasinam.

9. Paroolihaldus

Firefox ja Opera võimaldavad meeldejäetud veebisaitide parooli valikuliselt kustutada ning Firefox oskab unustatud parooli sulle taas ette näidata.

10. Kiirus, kiirus!

Windows XP peal on palju üheaegselt avatud veebide korral nii Opera kui Firefox julgelt kiiremad kui IE7. Vista all on ka IE7 väle, aga no kuulge, selleks peab Vista olema!

5 asja, mida me ei tea iPhone'ist Eestis

1. Hind. USAs on see 199 dollarit, Itaalias 499 eurot. Karta on, et kergelt me ei pääse, sest nagu kaupmehed teavad, on edev eestlane valmis maksma mida iganes.

2. Käed raudu? Kas EMT sunnib iPhone'i ostjat sõlmima mitmeaastase lepingu? Kas iPhone on EMT võrku kinnistatud? Kas see on häkitav?

3. See teine hind. iPhone võrdub andmeside. Ilmselt pakub (loe: sunnib) EMT seda suure andmesidemahuga paketi. Kas see on piiramat

maht? Palju see maksma hakkab?

4. Eestimeelsus. Kas uus iPhone on eestikeelsete menüüdega? Vaevalt. Kas tekstisisestuses on kasutusel eestikeelne sõnaraamat? Mine tea.

5. Üks või miljon? EMT avas iPhone'i ootajatele eelregistreerimise. Aga palju neid tegelikult siia tuuakse?

värske kraam

Steve Ballmer Microsofti juhina püüab paremini tulevikku ennustada kui Bill Gates seda suutis.

SCANPIX

10

aasta pärast pole enam ühtegi paberil ajakirjandusväljaannet, ennustas Microsofti juht Steve Ballmer hiljuti

10

aastat saate seega veel [digi] lugeda

160

jääb seega viimaseks numbriks, mis paberil ilmub

10

korda (vähemalt!) on Microsoft tulevikku ennustades rängalt mööda pannud

6 000 000 000

inimest üle maailma itsitab vaikselt, kui nad jälle midagi tulevikku kohta öelda üritavad

10

korda kauem peavad ühed USB-mälupulgad vastu kui teised

1.

kohale tõusis Facebook sotsiaalsete võrgustike seas, möödudes MySpace'ist

115 000 000

inimest kuus käib mõlemal saidil

64

inimest on alates 2003. aastast maailmas blogimise pärast arreteeritud

50%

arreteerimistest toimusid Hiinas, Egiptuses ja Iraanis

15

kuud vanglakaristust oli keskmiseks karistuseks

8 000 000

korda laeti alla Firefox 3 esimese 24 tunni jooksul

5 000 000

oli eesmärk

3 300 000 000

dollarit kahjumit on Sony nüüdseks saanud PlayStation 3-st

Ma tegevust

Niiskuse ja tolmukindla C702 Cyber-shot™ telefoniga pääseb veelgi lähemale.

• 3,2-megapiksliline kaamera • geotagging

Sony Ericsson
Cyber-shot

Käsi-karaoke!

● Meil on karaokevaimustus mööda läinud, aga Jaapanis teps mitte. Sestap pead sa, kui soovid osta maailma väikseimat karaokemasinat, selle tellima otse tõusva päikese maalt. Tomy Hi-Kara karaokekuubik kaalub kõigest 150 grammi ning on vaid 7 x 7 x 7 cm suurune. Kuubikule saab külge ühendada kaks peakomplekti ning saadaval on see muidugi mõista nii valge kui roosana. Paraku tuleb laulud osta Hi-Kara veebisaidilt. Keda see aga ei heiduta, võib hakata sügisti ootama, sest müügile tuleb käsi-karaokekuubikute alles oktoobris ning hakkab maksma umbes tuhande krooni ringis.

E-raamatute uus põlvkond

● Põhiliseks argumentiks e-raamatute skeptikute suus on see, et neid on ebamugav kasutada. Nüüd on USA Marylandi ja California ülikoolide teadlased loonud esimese e-raamatute lugeja, kus on võimalik «lehti keerata». Kui pöörad seadet, siis automaatselt keerab e-raamatute lugeja ka virtuaalselt lehte. Esimesed kasutajad on uut lugejat üldiselt kiitnud. Me küll hindame seda, et ehk jääb nüüd mõni puu rohkem raiumata, aga sama mugav kui paberraamatut seda tõenäoliselt veel lugeda ei ole.

Kodukino kõige väiksemale

Ei, mitte hällis vigisevale pisipõnnile, vaid taskumõõtmises videopleierile. Panasonicu uue põlvkonna kodukinosüsteemid SC-PT860, SC-PT560 ja SC-PT465 on küll suured ja uhked, kuid ometi pole nende külge tarvis ühendada täiemõõdulist video- või muusikamängijat. USB kaudu saab pilti ja heli võtta kõigist pleieritest, ent neil saab iPodi torgata otse vastavasse dokki ning sealt muusikat ja videot juba läbi 1000vattise võimsusega kõlarite ja 1080pikslise pildiväljundi tuppa lasta. Tänu nutikate inseneride leidlikkusele suudab süsteem surround-heli tekitada ka madalatel sagedustel.

Uus rokker

● Motorola tutvustas ROKRi perekonna järelkasvu E8 uut versiooni. Stiilse välimusega telefonil on kahemegapiksliline kaamera, 2 GB sisemälu (ja lisaks microSD-mälukaart, mis lubab seda laiendada 8 GB võrra), Bluetooth, 3,5 mm kõrvaklapi pesa ja FM-raadio.

Lisaks on sellel telefonil niinimetatud muutuv klahv, millega saab vastavalt režiimile osad nuppe välja lülitada. Kurva uudisena peab see telefon oma elu elama ilma 3G levita.

Saadaval valitud turgudel alates juulikuust ja hinnanumber jääb karvavõrra alla 200 USA dollari.

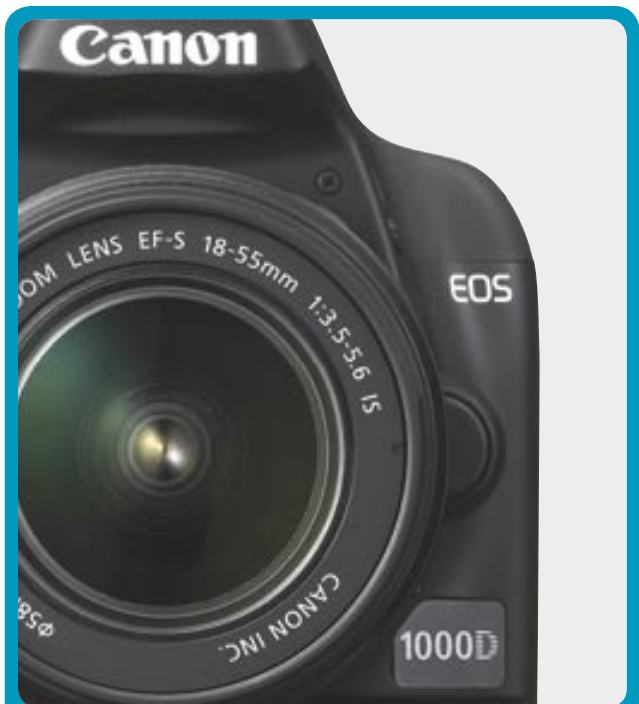

Nike nüüd ka ilma Apple'ita

● Nike murrab vaikselt vabaks iPodi kammitsatest ning pakub nüüd võimalust kasutada Nike+ jooksutreenerit ka muusikamängijat omamata.

Nike+ SportBand on randmele käiv kell, mis suhtleb jalatsi külge pandud jooksuanduriga treeningu kestel kogu aeg ning näitab ekraanil treeningu kohta pidevalt infot nagu teistegi firmade sarnased monitorid.

Lisaks sellele lükkas Nike käima ka veebipõhise treeningsüsteemi Nike+ Coach, nii et pärast treeningut torka aga kell oma arvuti USB-porti, laadi andmed treeningusaidile üles ning jälgi rõõmuga enda arengut.

Canon peibutab jälle

● Nikon, Sony ja teiste tegemised on Canoni närviliseks teinud. Eelmise digipeegli, EOS 450D väljalaskmisest ei jõudnud õieti mööduda veel poolt aastatki kui Canoni ööl ja päeval töötavatest vabrikutest juba laadungid uue kaamera-ga välja saadeti. Sedapuhku on mudeli number ambitsioonikalt suur ning kui mitte muuga, siis vähemalt sellega lööb Canon konkurente kindlasti.

Nimelt kuulutati juunis välja EOS 1000D, mis on suunatud esimest peegelkaamerat osta soovivale entusiastile. Omadustelt ja võimalustelt jääb kaamera 400D ja 450D vahele ning hind peaks tulema parajalt soodne, et uusi huvilisi Canoni leeri tõmmata. Mitteametlikel andmetel hakkab kere maksma 8490 krooni ning kere koos komplektobjektiiviga 9990 krooni.

Tehnilisi uuendusi kaamera endas ei peida, seega pole vaja 400D ega ammugi mitte 450D omanikel uut kaamerat ostma tormata.

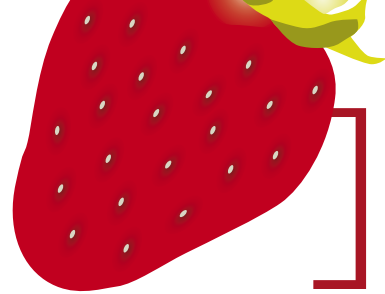

Veel üks pisiarvuti

● Ripple Note 8212 on järjekordne ülikerge ja mugavalt kaasaskantav sülearvuti, tootjaks korealaste Pixel Lab, millel on 12,1tolline ekraan maksimumselt 1280 x 800-pikslise resolutsiooniga. Protsessoriks on 800 MHz Intel A110 ULV (ULV tähendab ultramadalat voolutarvet), mälu on 1 GB ja kõvaketas mahutab 80 GB andmeid.

Sülearvutil on veel veekindel klaviatuur juhuks, kui peaksite olema inimene, kes pidevalt kohvi või teed klaviatuurile tilgutab. Lisaks veel sõrmejälje- ja kaardilugeja. Aku kestvuseks lubatakse lausa üheksa tundi ning Ripple Note 8212 kaal on 1,15 kilogrammi. Kahjuks puudub hetkel teave hinna ja operatsioonisüsteemi kohta.

Muuda oma iPhone isikupäraseks!

● Vaevalt on selle aasta moetelefon Eestisse jõudnud, kui mujal maailmas tehakse valmis veel moodsamale mudelile veel moodsamad ja lahedamad «nahad», millega oma iPhone 3G üle tõmmata. Väga palju on muidugi ka keskpäraseid ja isegi koledaid telefonikatteid, kuid vähemalt kaks-kolm neist on nii ilusad, et võtavad hinge kinni ja panevad kahetsema, et just sai uus telefon muretsetud (kahjuks mitte iPhone...!). No miks ei võiks näiteks Nokia end kätte võtta ja hakata taas *skin'e* valmistama, nagu vanal ajal kombeks oli. Mäletate, kui äge oli oma 5110-le erinevaid katteid otsida ja neid vastavalt tujule vahetada? Miks küll nüüd on nii, et ostad telefoni ja pead sellisega (telefon) elu lõpuni piirduma?

iPhone 3G-st aga veel rääkides: muide, 91% jaapanlastest arvab, et nemad ei hakka endale seda soetama. Näed siis, äkki on see vidin siiski liiga üles haibitud meil siin öhtumaades? Belkini roosa- või kollasekirju kate on valmistatud silikoonist, sama firma võrgumotiiviga kirju kate on aga valmistatud spetsiaalselt sellisest materjalist, mis ei lase telefonil käest libiseda. Katted tulevad müügil peagi (midagi sosistatakse 11. juulist).

Nüüd saadaval: robotnaine!

Tegu ei ole küll Austin Powersi filmist tuntud *fembot'*iga, kuid ta on peaaegu sama hea. Temakese nimi on EMA (eesti keeles pakub freudilikku äratundmisrõõmu, aga tegelikult tuleneb lühend sõnadest Eternal Maiden Actualization, mille vabatõlge võiks olla igavene neiurealisatsioon), valmistanud on selle firma Sega Toys ja EMA sihtgrupiks on peamiselt üksikud noored kutid. Tõesti-tõesti. Reuters vahendas, et EMA hakatakse Jaapanis turustama kui «naiskaaslast». Ta oskab laulda, tantsida, ulatada visiitkaarte (?!) ja muidugi, anda musit. EMA sobib hästi tüdrukusõbraks, kuna ta pole mitte ainult väga südamlik ja hell, ta on ka vähenõudlik – vajab vaid natuke akujõudu.

Robot-tütarlaps tuleb müüki septembris ja hakkab maksma umbes 175 dollarit ning Sega Toys loodab juba sel aastal müüa neid 10 000. Noh, ma ostaks küll ühe lihtsalt puhtalt uudishimust, pealegi on seda hea mehele koju mängida jätta, kui ise puhkusele sõidan... Hoolimata freudilikkusest, mis EMA nimega seostub, on tegu siiski peamiselt kasutu mänguasjaga, nagu neid Jaapanis on kombeks toota. Sest EMA on ainult 38 sentimeetri pikkune... Ja näeb välja, jah, kahjuks või õnneks mitte nagu Lucy Liu, vaid nagu robot. Nagu rindadega robot.

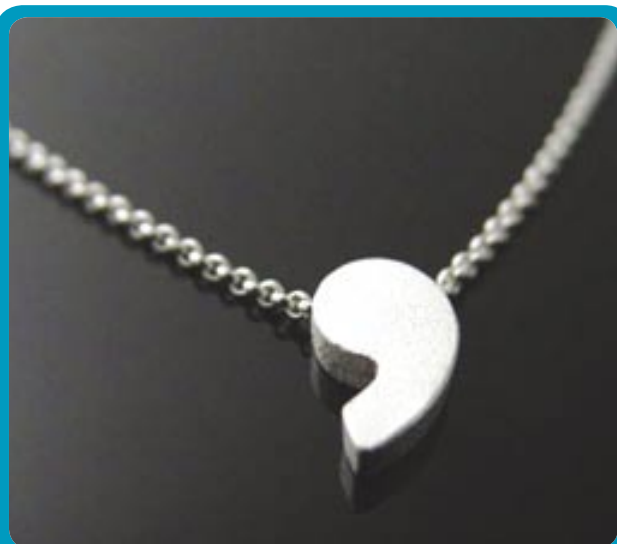
Retromaigulised iPodi kotid

● Alati kulub ära mõni uus kattekott, kuhu sisse oma telefon või iPod libistada. Teada värk, kuidas mõjuvad soovimatud liivaterad ja mereveepriitsmed tehnikale. Seega, et hoida oma tehnika ka suvel grüünes tavalisest rohkem ringi rännates paremas seisukorras, tasub silma peal hoida uute kottide valikul. Aster+Sage on valmis nikerdanud retrohõngulised tehnovidinakotid, mis – kui nüüd mõtlema hakata – sobivad oma tonaalsuselt rohkem küll sügisesse. Aga samas, värvikirevaid riideid, käekotte, kingi ja päikesepille on suvi ju niigi täis. Seega, miks mitte vahelduseks midagi tagasihoidlikumat, aga samas šikki soetada? Kottidel on nii sise- kui ka välistasku, hinna kohta veel info puudub.

Naistekat
toimetab
Sigrid Lamp

Soomlaste vaimustavad märgiehted

• Soome disainerid Chao ja Eero on oma pisikeste andekate kätega valmis teinud kollektiooni SIGNS (tõlkes märgid), mis sai inspiratsiooni e-kirjade ja SMSide ajastust ning sellega kaasnevast keelekasutusest. «Koma on väike paus, see, mis meie kiires igapäevarutiinis nii hinnaline ja oodatud on,» ütlevad disainerid näiteks kauni komakujulise kaelaehete kohta, jutumärk-kõrvarõngaste puhul aga tuleb meenutada, kui populaarne on näost näkku vestluse kestel neid kasutada. Samuti on disainerid valmis teinud smaili-, küsimärgi-, hüüumärgi- ja naeratavate silmade (^^) sõrmused. Kõik Chao & Eero ehted valmistatakse käsitsi Soomes, neid saab tellida näiteks leheküljelt www.chaoanderojewel.com või www.finnishdesignshop.com.

Sony valmistab «naeratusetu vastuskaamera»

• Kas sa oled kunagi sõbra sünnipäeval kaameraga pidu üles võttes mõelnud, et oi, kui tore oleks, kui saaks selle hetke ka fotona jäädvustada, kõik nii toredasti naeravad parasjagu? Ent niikaua, kui vahetad kaamera fotoka vastu, on moment juba kadunud. Ei ole? Noh, mina ka ei ole.

Igal juhul, uue kaameraga HDR-CX12 on kaasapandud SmileShutteri tehnoloogia, mis laseb kasutajal võtta üles naeratavaid fotosid ja samal ajal filmida. Samal ajal, kui sa filmid, aitab kaamera tuvastada, kas filmitav inimene naeratab, ja enne, kui sa arugi saad, on pilt juba tehtud, ilma et oleksid pidanud kaamerat fotoseadistuste peale ümber lülitama.

Kaunid hiirekestad võitlevad mustusega

• Seda, kui räpased on inimesed arvuti taga tööd tehes, pole vaja üle rääkida. Ka mina söön aeg-ajalt arvuti taga istudes ja no kohvi läheb ikka gallonite kaupa. Muidugi tähendab see, et aeg-ajalt tuleb võidelda mustusega, mis on hiire ümber ja vahele end peitnud, nii et hiireklõps ei kõla enam eriti klõpsu moodigi. Selle vastu aitavad hiirekatted Mighty Mouse ProTouch, peenema nimega iSkins (üleüldse, mis uus mood see on, igale tootele pisike i ette toppida?). Kaunid ja erksavärvilised, sobivad suvise meeleoluga ju väga hästi! Ning ehk tuletavad meelde, et võiks korra arvuti tagant välja kobida ja oma fuksiaroosad bikiinid selga tõmmata...

iSkinid on valmistatud spetsiaalselt geelist, millega saab selle kenasti oma hiire külge kinnitada.

KUU TSITAAT

«Sa ei saa aru! Sa ei saa aru! Sa ei saa aru!»

Noor **Bill Gates** noorele Steve Ballmerile, kes tahtis kuu aega pärast Microsoftiga liitumist lahkuda ja kooli tagasi minna.

Mine või vargile!

Vanemad kamraadid on pajatanud uskumatuid lugusid oma rännakutest Nõukogude Liidus, seejuures on meelde jäänud lood restoranidest, kus noad-kahvlid ketiga laua küljes kinni.

• No tõepoolest, tänan väga! Kujutlegem, et tänases Tallinna vanalinnas oleks taoline söögikoht! Jah, kuigi tõenäoliselt hoitaks seal kokku varastatud söögiriistade pealt, ei korvaks see kokkuvõttes kindlasti mitte nende klientide arvelt kaotatud kasumit, kes sääras tobedat vaatepilti nähes kannalt ringi pööraksid ja lahkusid.

Võib-olla seetõttu tunnengi Audible.com audioraamatute poest ostetud tarbides mõningast *déjà vu* tunnet; nimelt on nende kauba tarbimine umbes sama mugav kui laua külge ketitatud söögiriistade kasutamine. Ostud umbes saja või mõnesaja krooni eest kauni diktsiooniga sisse loetud audioraamatu, pead aga arvestama sellega, et DRMi (*digital rights management*) ehk tehnilise koopiakaitse) tõttu on ostetu kuulamine enam-vähem valutu vaid arvutis ja iPodis.

Niipea, kui tahad raamatuid mobiiltelefonile või näiteks autonavigaatorisse talletada, oled hädas. Audible'i hirm, et nende kaup ära varastatakse, on nii suur, et ei kohkuta tagasi ka kõige jaburamate kaitsemeetmete ees. Algab maadlemine tobedate programmidega, mis lubavad failide «imelihtsat» ülekand-

mist MP3-seadmetesse «silmapilgu jooksul». Mac'i-kasutaja elu on muidugi veel eriti raske. Ja häda sulle, kui otsustad ühel päeval Linuxi peale kolida – siis näitab Audible sulle lihtsalt keskmist näppu, hoolimata sellest, mitusada või -tuhat krooni sa oma raamatute eest neile maksnud oled.

Leian ennast kahe valiku eest. Üks võimalus on osta kallis ja õrnavõitu iPod, mille ma trennis sodiks kukuksin või märjaks leotaksin, ning kasutada «ettenähtud» tarkvara, soovitatavalt «jumalale meelepärasel» operatsioonisüsteemil.

Teine variant on siirduda aadressile thepiratebay.org, kust saab kerge vaevaga varastada 6000 raamatu hulgest, ning unustada kõik piirangud ja probleemid – piraadid ei keela mulle Sandisk Sansat, Nokiat, Mac'i ega Linuxit, neil on täitsa ükskõik.

Ma ei taha võtta seisukohti selles, kellel on «õigus» või mida täpselt ütleb seadus – jäägu need pigem moralistide ja juristide teemadeks. Kuid pragmaatikuna ütlen: tehke palun ostmine lihtsamaks kui varastamine. See oleks kõige efektiivsem võte piratusevastases võitluses.

MART PARVE

Vaata Maailma sihtasutus

little gamers

arvamus

+200

Wine viimaks valmis

Pärast 15 aastat arendustööd sai juunis valmis Wine'i (Windowsi programmide ühildamiseks Linuxile) versioon 1.0. Ja mitte ainult, veidi aja pärast valmis kohe ka versioon 1.1.0! Kaua tehtud, kaunikene.

+79

Bill Gates läks pensionile

27. juunil jäi pensionile miljonite poolt imetletud ja miljonite poolt vihatud maailma kõige rikkam mees, Microsofti vaimne isa William Henry Gates III. Microsofti tegemistes osaleb vastne pensionär endiselt, kuid ametlikust otsustusõigusest on ta loobunud.

0

Skype 4 beeta

Skype 4 beeta pole ei liha ega kala. Väljanägemine on uus, aga... Kellele? Milleks? Miks see hea oli? Reklaamvideo uue versiooni eelistest on ebaveenev. Jääme äraootavale seisukohale.

-1000

Ravasaadik peksab segast

Rahva raha eest europarlamendi tooli soojendav Marianne Mikko tuli välja ideega hakata blogijaid avalikustama ja nende motiive ametlikult registreerima. Terve Euroopa naerab laginal.

MEIE ÄMBER

Baidid läksid vahetusse

Kuigi G ja M tähed ei ole klaviatuuril kõrvuti, õnnestus meil eelmises numbris Prestigo arvuti kõvakettast teha kümme korda väiksem, kui see tegelikult on, kirjutasime 250 GB asemel hoopis 250 MB. Nii väikest kõvakettast Prestigo arvutil tõesti ei ole. Häbi-häbi meile.

KELLEGI TEISE ÄMBER

Täna kohvi ei saa

Tähelepanelik kodanik Craig Wright avastas, et populaarset Jura F90 kohviautomaati saab üle võrgu hõivata, pannes seda peremehe teadmata tegema kangemat või lahjemat kohvi. Tahad lahjat, aga saad tõrva, tahad ääreni täis, aga saad vaid tilga. Säh sulle nutikat kodumasinat.

SEL KUUL

Jookse poega, jõua poega

LEHO LAHTVEE

• Olles kunagi olnud õnnelik Elisa ADSL2+ beetatestija, valisin ka uude elamisse Elisa paketi. Ja siit algab minu seiklus.

Mul, nagu veel miljonil Eesti kodanikul, on ID-kaart. Ka oskan digiallkirja anda. Eeldasin, et kui sain juba üürilepingu probleemideta digiallkirjadega täidetud, siis ei teki internetilepingu sõlmimisel mingeid tõrkeid.

Mu kaval plaan läks vett vedama, sest Elisa MOBIIside pakkujana mõistab sõnu väga ühetähenduslikult ehk nii, et

asjaajamiseks on vaja palju liikuda. Selle asemel, et kõik vajalik minutitega korda ajada, jookсутatakse inimesi ning kulutatakse meeletult aega ja nii inim- kui paberi näol ka loodusressurse. Mul on küll juba aastaid Elisa pastakas, aga...

Kivi ei lenda muidugi ainult Elisa aeda. Siiani leidub veel muidu innovaatilisi tehnika alal tegutsevaid asutusi, kus digiallkirju ei tunta. Oleks viimane aeg õppida - pole ilus inimesi ringi jookсутada.

KUU TSITAAT

«Nad võivad oluliselt kübersfääri reostada. Siamaani on blogisfäär olnud heade kavatsuste keskkond.»

Europarlamenti liige **Marianne Mikko** selle kohta, miks ta tahab hakata blogijate isikuid avalikustama ja nende motiive registreerima.

Mobiilsed mehed

Sven ja Priit alustasid programmeerimist 13 aasta eest. Tänapäeva mobiiltelefonid ületavad tolaeagsete Yamaha arvutite võimalusi mitmekordselt. Sven ja Priit programmeerivad senini, neile meeldivad mobiilid ning nad asutasid MTÜ Mobile Monday Estonia

Mis asi on Mobile Monday?

P: Globaalne mobiiliinimeste ühendus, hästi lõtvade formaalsete reeglitega. Koosneb tohutu suurest hunnikust erinevatest kapiitlitest ehk *chapter*'itest. Sai alguse aastal 2000 Helsingis, mobiiliinimesed hakkasid koos käima, jõid õlut ja ajasid juttu, vahetasid kontakte. 2001 läksid mõned inimesed Soomest Jaapanisse ja tegid Tokios järgmise, siis tekkis see Silicon Valley's ja pärast seda hakkas asi kasvama nagu pärm.

Miks sellist asja küll Eestis vaja võiks olla?

P: See tulenes puhtalt enda vajadusest. Eestlased kipuvad omaette hoidma, nad ei tea isegi seda, mis kõrvalmajas toimub, rääkimata siis mujal maailmas. Kui näiteks mingi väikeettevõtte töötab kõrvaltoas välja uut tehnilist lahendust, siis sina ei pruugi sellest midagi teada. Avatud suhtlemine päästab tihti tulva valla ja inimesed julgevad näidata, millega nad tegelikult iga päev tegelevad. Selleks on vaja MoMo-t.

Mobiiliinimesed ei tähenda mitte lihtsalt seda, et näe, mul on mobiil, oi, sul ka, tule joome õlut?

S: Ennekoike on see siiski mõeldud inimestele, kes on üht või teist pidi mobiilivaldkonnaga seotud. Olgu siis lihtsalt tarkvaraarendaja või kõrgem juht. See on koht ja aeg, kus me pakume inimestele võimaluse kokku saada.

P: Kuna üritused on kõigile avatud, võivad kohale tulla ka inimesed, kes teavad mobiilist täpselt nii palju, et see on asi, mis heliseb. Kui on spetsiifiline arendusteema, siis ei pruugi see just palju pakkuda, aga kui on jutuks mobiili multimeedia, siis pakub igal juhul. Üritused on tasuta, piletit ega liikmemaksu pole, sponsorid toetavad.

S: Kui me räägime mobiilsetest seadmetest, ei ole need enam telefonid. Võib öelda, et MoMo on igasuguste mobiilsete seadmetega tegelevate inimeste ühendus. See diktofon siin laual on ka mobiilne seade.

Kes MoMo Estonia tegevusest rohkem kasu saavad? Inglise ja sakslased või eestlased?

P: Algfaasis kindlasti eestlased, kas või juba sellepärast, et omavahel suhelda ja kontakte sõlmida. Tihti peale on MoMo ühendused mobiiliaknaks mis tahes riiki. Kui on vaja leida mobiilne lahendus Soomes, siis MoMo kaudu saab kontakti õige inimesega.

S: Praegu koosneb globaalne ühendus 75

[CV]

Nimi: Sven Kirsimäe

Vanus: 28

Haridus: alates 2006 Tartu Ülikool, informaatika magistriõpe

Töö: alates 2005 Playtech Estonia OÜ, mobiilplatvormi tarkvara arendus / R&D

Hobid: suvel mootorrattasõit, talvel mäesuusatamine, kui aega saab, siis lugemine

[CV]

Nimi: Priit Salumaa

Vanus: 28

Haridus: Tartu Ülikool, teoreetilise informaatika magister, Aacheni Tehnikaülikool, MSc Software Systems Engineering (tarkvaratehnika)

Töö: alates 2008 Dailyperfect, tarkvaraarendaja / R&D

Hobid: sepatöö (isa on sepp), fotograafia, luuletamine

linnast.

Kas olete oma aruteludega juba midagi konkreetset saavutanud?

P: Näiteks kui looduskalendri portaali otsis mobiiliteenuse teostajat, et pilte üles panna, viisin nad Mobi-meestega kokku. Oleme tutvustanud Eestis juba tegutsevaid tegijaid üksteisele. Mobi demos oma Fortumot Ericssoni vendadele, kes seda näinud polnud.

P: Kuna meie esimesed üritused tulid hästi välja, siis Global MoMo CEO Jari Tamminen pakkus välja järgmise aasta Global Summiti satelliitürituse toimumise Tallinnas. Sel osaleks 3000 mobiilivaldkonna tegijat üle maailma.

S: See on kohalikele ja välismaa tegijatele suurepärane võimalus üksteisega tuttavaks saada.

Mis mobiilinduses toimuma hakkab?

S: Riistvara muutub väiksemaks. See toob endaga kaasa väga palju erinevaid väikseid mobiilseid seadmeid, mis peavad üksteisega omavahel suhtlema. Kõnnid auto juurde, see avab ukse, paneb käima su lemmikraadiojaama.

See ei tundu ju üldse utoopiline. Ma mõtlesin ikka midagi Star Treki taolist...

S: See on tehniliselt täiesti võimalik, aga seda ometi ei ole! Milligipärast on inimesed konservatiivsed. Näitad eestlasele uut mobiiltelefoni ja ta ostab selle kohe ära, aga itaallane mitte.

P: iPhone pani väga kõva märgi maha, nüüd tuleb puutetundlikke liideseid nagu seeni. See seab omakorda nõuded tarkvarale ja kasutusharjumustele. Või Nokia kontsepttelefonid. Telefon kui käevõru, kus peamiselt painduvad pinnad. Me näeme neid varsti palju.

Kuivõrd te ise tehnoloogiast sõltute, näiteks oma telefonidest?

P: Mul on õndselt vana telefon, aga ma olen selle võrra asjalikum ja oskan sellega rohkem peale hakata.

S: Kõige asjalikemal mobiilitehnoloogia inimestel on kõige hullemad telefonid. Näe, Priidu telefonil tuli antenn küljest. Soovitan vaadata dokumentaalfilmi «Die Hard 4.0», seal on näha, kui väga me tehnikast sõltume.

[d] JOHANNES TRALLA

MoMo on mobiilsete seadmetega tegelevate inimeste ühendus

VILJAR SEPP

järele proovitud

[MEIE HINDED]

★★★★★ **Fantastiline.** Uskumatu toode, praktiliselt veatu ning pakub rohkem, kui oleksime osanud oodata.

★★★★★ **Tippklass.** Väga hea toode, oma klassi tipp ja tõuseb teiste seast kindlalt esile.

★★★★ **Harju keskmine.** Plussid kaaluvad miinused üles, kuid samas ei midagi erilist.

★★★ **Kolmepoiss.** Midagi temas nagu on, ent miinuseid on selgelt rohkem kui plusse ning ostusoovitust talle anda ei saa.

★☆☆☆☆ **Hoia eemale!** See toode on nii halb, et poleks mitte kunagi tohtinud sünnidagi.

- Märki «[digi] hea ost» kannavad tooted, mida oleme hinnanud kõrgelt või mis on supertestis jäänud teisele kohale.

- Selle märgi lisame soodsaima hinnaga toodetele.

- «[digi] testi võitja» märki kannavad tooted, mis on võitnud [digi] võrdlustesti.

Firefox 3 vs Opera 9.5

Juunis tulid nii Firefoxist kui Operast välja uued versioonid. Mõlemad juba niigi head brauserid läksid veelgi paremaks. Kummastki ahjusoojast brauserist võib leida palju uut ja põnevat. Uuendamine on igal juhul vaeva väärt.

• Firefox 2 oli omal ajal vanema versiooniga võrreldes tubli uuendus. Tuhanded lisandmoodulid ja mitmed parandused olid toredad küll, aga päris probleemivaba 2. versioon siiski polnud. Kõige enam kõneainet pakkus kahtlemata Firefox 2 mälukasutus, mis võis kasvada lõputult, sest mingil kummalisel põhjusel oli Firefox'i programmeerijail olnud mõneti omapärane nägemus keskmise kasutaja internetiharjumustest. Firefox'i mäluõigimise peasüüdlane oli nimelt mällu laetud piltide hoidmine lahtipakitult (enamasti on veebis kasutatavad pildivormingud pakitud) ning seda ka juhul, kui see pilt oli veebilehel, mis asus kõrvalsakil lahti oleval veebisaidil, mida sa polnud viimased kaks tundi vaadanudki. Teine, mis närvidele käis, oli see, kui pikka aega taustal omaette olnud Firefox'i tegumiribalt taastamisel hakkas too vahepeal saalefaili kirjutatud teavet arutult täies mahus tagasi sikutama. Need ja paljud mälulekked (nt animeeritud GIF-failide korral) on Firefox 3-st nüüd kõrvaldatud ning igapäevases kasutamises on kiiruse vahe Firefox 2-ga võrreldes selgelt tunda. Eriti selgelt ilmneb erinevus ohtra Javascriptiga veebilehtede laadimises ja kasutamises. Näi-

teks töö Google Docsiga ([digi] toimetuse igapäevane töövahend) on kiirem, kohati tekib lausa tunne, justkui oleks arvuti kiiremaks läinud.

Uus nägu, uus tegu

Nagu Firefox on ka Opera saanud uue väljanägemise, sedapuhku on muutumine isegi radikaalsem. Kadunud on pehmed ja nunnud nurgad, nüüd on Opera uueks stiiliks must, hall ja terav. Ka on nüüd lõplikult valmis lihvitud vahepealsete 9.x-versioonidega esitletud uus *speed dial* avaleht, kuhu on võimalik lohistada kuni üheksa lemmiklehte. Erinevus järjehoidjate kasutamisest seisneb selles, et veebisaidi eelvaatepilt kajastab hetkeseisu, seega on võimalik lemmiksaidi avalehe muudatustest aimu saada veebile minemata.

Teine märkimisväärne uuendus on läbiv otsing üle kõikide sinu külastatud veebisaitide. Mäletad, et eile lugesid kuskil veebis üht toredat artiklit, aga ei mäleta

aadressi? Opera oskab otsida üles külastatud lehtede ajaloo. See on saavutatud sellega, et Opera peab reaajas indekseeritavat andmebaasi, kuhu kannab märksõnad igalt külastatud leheküljelt. Tegelikuses see päris veatult ei tööta, näiteks lingitud tekstede leiab Opera oma ajaloost üles pea iga kord, kuid vabas tekstis esinevaid sõnu mitte alati.

Kolmas asi, mis tegelikult on vahepealsete väikeste versiooniuuenduste kasutajale juba tuttav, on võimalus sünkroonida järjehoidjaid Opera serveri vahendusel. Nüüd saab mitmes arvutis kasutuses olevates Opera brauserites hoida ühte ja sama järjehoidjate komplekti. Muide, Opera «pärisversiooni» järjehoidjaid saab sünkroonida ka Opera Miniga.

Aga tegelikult?

Praktilises igapäevakasutuses on mõlemad brauserid eelmistest versioonidest kiiremad, ressursside osas ökonoomsemad, eriti Firefox, ja mugavamad. Mõned Firefox'i võimalused, mida varem tuli juurde panna lisandmoodulite abil, on nüüd sisse ehitatud – näiteks on intelligentsemateks tehtud järjehoidjad, mida saab nüüd sildistada, ning allalaadimishaldur, mis võimaldab failide laadimist peatada ja taas jätkata.

Kapoti all tehtud muudatustest, mis kohe silma ei torka, aga millel on mõnede kasutajate jaoks kõva praktiline väärtus, väärib kindlasti märkimist sisseehitatud värviprofiilide tügi (mis tuleb käsitsi sisse

Mõlemad brauserid on saanud kasulikke lisavõimalusi. Uue versiooni kasutuselevõtt tasub end igal juhul ära

lülitada, avades *about:config* ja muutes *gfx.color_management.enabled* väärtust) ja aadressiriba UTF-8 kodeeringu tugi. See viimane uuendus on eriti tänuväärne, sest nüüd kuvatakse aadressiribal ka täpitähed (aga ka kirillitsa, hieroglüüfid jt) nii nagu need on, mitte kodeeringus, mis raiskab palju ruumi ja mida on võimatu lugeda.

Vastakaid arvamusi on tekitanud Firefox 3 aadressiriba, mis hakkab tippimisel vasteid pakkuma mitte ainult külastatud aadresside, vaid ka veebilehtede pealkirjade seast. See lõõb sassi endise vastete järjekorra ning vajab veidi harjumist.

Probleemiks võib osutuda ka see, et väga paljud lisandmoodulid vajavad Firefox 3 jaoks hädasti uuendust, kuid neid pole veel saada. Näiteks minu umbes 15 moodulist jäid tööle vaid 6. Muus osas aga teeb igapäevase brausimise juures kõige rohkem rõõmu vägagi märgatav kiiruse kasv.

Opera vajab vähem harjumist

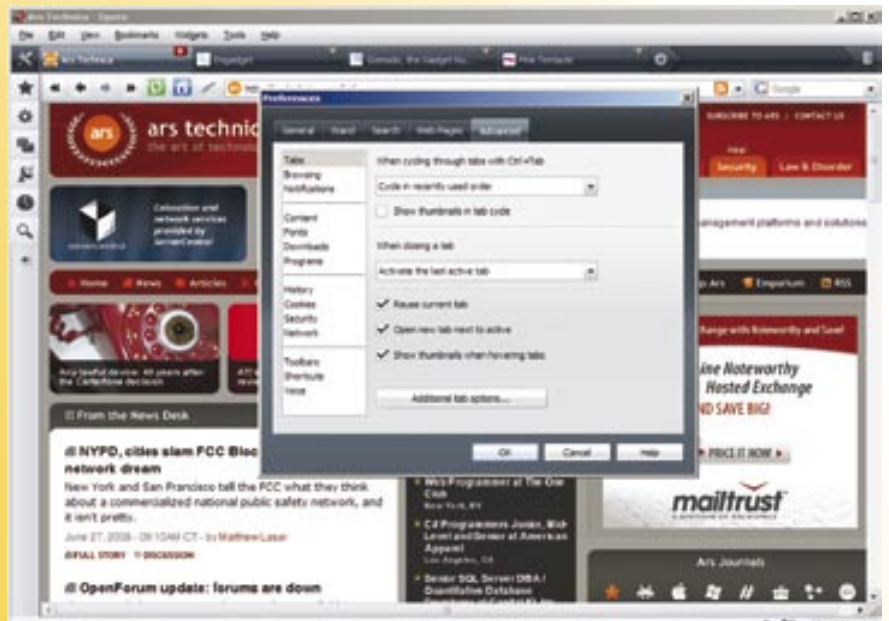
Opera pakub vähem avastamisrõõmu, kuna versioon 9.5 ei too kaasa väga põhjalikke muudatusi. Gmaili kasutajaliides töötab, kuid endiselt ei saa kasutada kõiki kelli-vilesid, nt värvilisi silte. Google Docsi tekstidokumentide redigeerimisega probleemi pole, kuid arvutustabelite täistugi puudub endiselt. See-eest annab Opera Firefoxile silmad ette mõnede lisamugavustega, nagu lehekülje aknasse mahutamise nupp, võimalus pilte välja lülitada või veebilehe sakkidubleerida, märkmete tegemise moodul, lihtsam ja loogilisem suletud veebilehtede taasavamise võimalus, kleebi-ja-mine funktsioon ja palju muudki.

Opera ühildub vana versiooni seadetega suurepäraselt, minul jäid tööle isegi kasutajaliidest muutvad skriptid, rääkimata muudest asjadest. Ainsana võivad uuendamist vajada Opera väljanägemist muutvad teemafailid. Uus väljanägemine ei pruugi kõigile meeldida ning õnneks pakutakse veebis juba ka uue versiooni jaoks mõeldud teemafaili.

Kumba võtta, kumba jätta?

Emma-kumma brauseri eelistamise või soovitamise teebki väga raskeks see, et neil mõlemal on omad plussid, mis, kui nendega ära harjuda, tunduvad lausa asendamatud. Opera kasutajaliides näib endiselt olevat veidi särtsakam ning brauseril on kohe küljes terve hulk asju, mida Firefoxi jaoks tuleks eraldi hankida. Teisest küljest on need mustmiljon lisandmoodulit jällegi Firefox'i tugevuseks, võimaldades panna brauseri lõppkokkuvõttes käituma just nii, nagu kasutaja tahab.

Teate mis, võtke ja proovige mõlemad ise järele. Firefox'i fännidel tasuks Operale pilk peale heita, sest siis saavad nad aimu,

Opera näeb välja endisest märksa vihasem ja äkilisem. Lahe!

Firefox'i kasutajaliides on uuenenud, kuid ümberharjumine on lihtne.

kui väike, mugav ja kiire üks brauser tegelikult olema peaks, ning Opera veendumata kasutajad võiksid korragi proovida Firefox 3 veendumaks, et see on hoopis teist sorti – kiirem ja kavalam – loom kui

Firefox 2. Kummagi brauseri uus versioon oskab nutikalt vana versiooni seadistused üle võtta, seega proovige julgelt. Võib-olla hakkab isegi meeldima.

[d] SVEN VAHAR

Firefox 3

Nõuded süsteemile: Windows 2000 või uuem, 52 MB kettaruumi

[d] hinne:

Opera 9.5

Nõuded süsteemile: Windows 95 või uuem, 20 MB kettaruumi

[d] hinne:

Jooksutreener telefonis

Samsung ja Adidas ühendasid jõud ning tegid midagi, mida pole varem mobiilmaailmas nii suurejooneliselt tehtud. Võeti parimad teadmised mobiiltelefonide valmistamisest, parimad teadmised treeningute läbiviimisest ning pandi need ülla eesmärgi nimel tööle.

● Eesmärk on inimesi liikuma saada ning neid targalt juhendades ja motiveerides tervistavas liikumises hoida. Samsung SGH-F110 miCoach on tervisesportlase tubli väike sõber. Kõigepealt on see muidugi mobiiltelefon, siis MP3-mängija, sammulugeja ja kokkuvõttes täitsa asjalik isiklik jooksutreener.

Tootja ise ütleb, et lihtsalt pane oma eesmärgid paika, keera muusika

mängima ning jookse. Nii lihtne see ongi. Proovisin järele. Nii see oligi.

miCoach'i treeningsüsteemi südameks on mobiiltelefon Samsung F110 – see täidab tavapäraseid telefoni funktsioone ja oskab peale selle päris osavalt suhelda südame löögisageduse võõrihma ning jooksuanduriga, mis kinnitub jooksukingadele ning edastab telefonile joostes läbitud vahemaa ning sammude arvu.

Trenniplaan veebist

Kuna telefonil on peal spordinupp jooksu- või mehikese kujutisega, siis ei saa seda ju vajutamata jätta. Selleks, et treeningutega pihta hakata, tuleb oma andmed telefoni sisestada. Olen laisk ega viitsi seda telefoni teha. Adidas on lisaks telefonile valmis meisterdanud päris vinge portaali just selle telefoni kasutajate tarvis. Seal saad määrata oma eesmärgid, sisestada andmed, planeerida treeninguid ning jälgida läbitud treeninguid ning neid analüüsida.

Piisab vaid USB-kaabli ühendamisest telefoni külge ning seejärel on sul kogu treeningplaan päevade kaupa telefonis olemas ning saad juba otse spordimeenüüst vaadata, millised treeningud on lähiajal plaanis ning millise intensiivsuse ja kestusega neid tuleb läbi viia.

Pane nüüd hoogu juurde, jäänud on vaid üks minut, jõuad, jõuad, jõuad!

Kui ma tutvusin veidi mulle soovitatud treeningplaaniga, siis võiks öelda, et laias laastus niimoodi see värk käima peakski. Alguses tuleks teha madala pulsiga- dusega natuke põhja alla, seejärel lisanduvad lühiajaliselt kiiremad osad. Vahepeale jäetakse madala intensiivsusega puhkepäevad ning siis vastavalt nädalale ja plaanile tulevad hiljem juba kiiremad lõigud ja mõõdukas koormuse kasv. Täitsa nagu päris.

See on äge, kuidas mind jooksu ajal pidevalt juhendati. Telefonis on 816 MB mälu muusika salvestamiseks ning muidugi võib taustaks mängima panna ka raadio. Valides taustaks meelislood, hakkab sinu malbe häälega personaaltreener

vahepeal jooksu ajal sulle kõrva sisse juhiseid andma. Alguses soovib vaikselt soojendust teha, mõne minuti pärast palub natuke kiirust tõsta ning kui käsil on intervalltreening siis läheb sõnaline abistamine juba õige mahukaks. «Pane nüüd hoogu juurde kaheks minutiks. Üks minut on jäänud intervalli lõpuni.»

Raport on täpne ja täielik

Soovides täpsemalt teada saada, kuidas sul parasjagu tennis läheb, tasub vaid paar korda telefonile koputada ja treener loeb sulle ette kulunud aja, läbitud vahemaa, keskmise aja, keskmise sammuti- duse, kulutatud kalorite hulga jne. Hiljem sünkroonib miCoach üle USB treeningin- fo Adidas'e miCoach'i treeningkeskkonda.

Tegemist on huvitava ja ägeda mängu- asjaga, mis peaks tehnikahuvilisele tervi- sesportlasele jupiks ajaks rõõmu valmis- tama. Kui on rohkem huvi tervisespordi teemasse süveneda, siis miCoach annab omakorda pidevalt väikseid juhiseid pa- remini treenimiseks. Samsungi telefon koos Adidas'e lisavarustusega on piisavalt hea komplekt, et end väikestviisi tervise- rajal vormis hoida. [d] OLIVER OJAMAA

Samsung miCoach

HIND: 5590 KROONI (KLIENDILE 4490 KR)

Müüb: Tele2

Võrgud: GSM 850/900/1800/1900 MHz, GPRS/EDGE

Ekraan: 2 tolli, 262 000 värvi TFT, 176 x 144 pikslit

Kaamera: 2 megapikslit

Ühendused: USB, Bluetooth

Mälu: 1 GB

Kõneaeg: kuni 3 h, ooteaeg kuni 200 h

Mõõtmed: 10,2 x 4,5 x 1,5 cm

Kaal: 85 g

[HINNANG]

Suurepäraselt õnnestunud koostöös valminud telefon, mis on spordimehele mitte takistuseks, vaid abiliseks.

[d] hinne:

[digi]
HEA OST

Silm puhkab peal

90% informatsioonist saab inimene silmade kaudu. Sama oluline kui hoida korras oma silmanägemist on kasutada korralikku kuvarit. T200 võiks olla müügil prillipoes, sest see lihtsalt on nii silmasõbralik.

● Kuvarid, mille pilt tekitab reaktsiooni «oi, kui kaunis pilt!», on seadistatud umbes konkus üles kasvanud reaalsusest irdunud nohiku suva järgi, kes ei tea, mis värvi taevas või muru tegelikult on. Hea kuvar on selline, mida saab kasutada ahhetamata ja ohhetamata.

Pilt on kohe paigas

Kui tavaliselt on meil iga toimetusse saabuva kuvari puhul esimeseks asjaks üles otsida menüünupud ja keerata ülepingsutatud värvid normaaltasemele tagasi, siis selle kuvari puhul olen ma pärast paarinädalast kasutamist nuppude asukoha isegi unustanud, sest kuvari vaikeseaded on piisavalt head. Punane on punane, mitte neonroosa, hall on hall, mitte pruun või roheline ja beež on beež, mitte oranž või

hall. Kuvaril on olemas küll MagiColori värvirežiimid, kuid, nagu tavaliselt, teevad need pildi viletsate kuvarite sarnaselt liigheledaks ja kontrastseks. Taustavalgus on ühtlane, veidi valgem on alumine serv, ent ebaühtlased laigud puuduvad.

Sellest, et T200 erineb hoopis teistest, igavatest ühetaolistest poppidest ja noortepärastest mina-olen-värvilise-kui-sina kuvaritest, annab märku tööik, et see on esimene [digi] testis olnud kuvar, millel on olemas mustvalge ja seepia pildirežiim. Ilmselt on kuvari tegemise juures olnud mõni insener, kes teab, kuidas värviline pilt pärast 24tunnist hoogtööd arvuti taga silmi hakkab väsitama. T200 pildi saab paari nupuvajutusega rahulikuks mustvalgeks. Te lihtsalt ei usu, kui hästi aitab tööle keskenduda mustvalge pilt, kui ekraniil on üksnes must tekst valgel taustal.

Samsung SyncMaster T200

HIND: 4300 KROONI

Müügil: Rover

Ekraani diagonaal: 20 tolli

Loomulik lahutusvõime: 1680 x 1050

Punkti suurus: 0,282 mm

Kontrastsus: dünaamiline 20 000 : 1, tavaline 1000 : 1

Heledus: 300 nitti

Reaktsiooniaeg: 2 ms hallist hallini

Vaatenurk: 170° horisontaalselt, 160° vertikaalselt

Liidesed: VGA, DVI-D

Tarbitav võimsus: kuni 40 W

Kaal: 5,4 kg

Mõõtmed: 48,6 x 41,8 x 21,5 cm

Kaob igasugune tahtmine töötamise asemel netis surfata.

Mattekraan on teretunud, peegel-ekraan oleks kirkam, kuid mattekraan on silmade suhtes märksa armulikum.

Tühja sest disainist

Kuvari disain on maitse asi, minu interjööriga mustjaspunane raam ei sobi, kuid inetuks ei saa seda ka nimetada. Laual võiks seda kergesti väikese LCD-teleriga segi ajada. Kuvarit saab vaid veidi kallutada, jalal see ei keerle ning kõrgust reguleerida ei saa. Alus on täiesti ebapraktiliselt ovaalne ja kumer ning pastakaid-mälupulki seal hoida ei saa. Aga tühja sellest, sest T200 näol on tegemist ühe harvaesinevat sorti seadmega, mille puhul võib puudused andeks anda, sest oma põhitöös – korraliku pildi näitamises – on see lihtsalt niivõrd hea. [d] SVEN VAHAR

[HINNANG]

Tõeliselt rahuliku ja normaalse pildiga kuvar. Just selline, mis on silmale sõbraks, mitte vaenlaseks.

[d] hinne:

[digi]
HEA OST

Tõeline GT rool

«Gran Turismo» uus mängupõlvkond tõstab pead ja selle tõestuseks on ka Logitech Driving Force GT, mis on mängu ametlik rool ja seetõttu ei saa halvast või keskpärasest roolist juttugi olla.

● Roolikeeramist testisin Playstation 3 peal, mängides loomulikult «Gran Turismo 5: Prologue'i», mille jaoks see rool ju tehtud ongi ning millest räägin lähemalt käesoleva ajakirja [play's], ja arvutis, millega see rool samuti ühildub, mängides oma aja üht parimat rallimängu «Colin McRae Rally 04». Rool ühildub ka eelmise Playstationiga, kuid see jäi viimase puudumisel testimata.

Kui rool on laua külge kruvitud, lihtne installimine ja kalibreerimine tehtud, siis võib autoukse pauguga enda järel kinni tõmmata ja võistlustulle söösta. Muljetavaldava 900kraadise (ehk kaks ja pool rooliringi) pöörderaadiusega rool näeb hea välja ja kuigi see pole kaetud nahaga, on see käe all mõnus ja sellest on mugav kinni hoida ning kartust, et rool käe all libisema hakkab, ei ole.

Just paraja suurusega

Positiivne on rooli suurus (diagonaal 11 tolli, mis näitab kindlalt tagatulesid enamikele mängu-

roolidele) ja selle hiilgav täpsus – väiksemgi liigutus roolirattaga on nähtav ka sõidutrajektooris. *Force feedback*-tehnoloogia, mis on tänapäeval juba iseeneestmõistetav, on ühemootoriline ja tagab realistliku teetunnetuse ning laseb roolil mõnusalt vastasjõu mõjul tagasi libiseda. Roolil asub väike ketas, millega saad teelõpust sõidu ajal reguleerida, seetõttu

GT proloogi mängimisel õigustas see rool oma nime täielikult, äratades auto ekraanil tõeliselt ellu

pole tarvidust menüüs sobrada ja pime-das kobades sobivat seadistust otsida.

Käigukang valmistab paraku pisikesse pettumuse ning on ühtlasi ka selle roolikomplekti kõige nõrgem lüli, sest see ei ole n-õ tavaline H-käigukang, vaid järjestikune – iga käigu jaoks ei ole alusel eraldi pesa, vaid käiguvahetuseks tuleb pisikest kangikest vastavalt edasi või tagasi nõksutada. Reaalsuse imiteerimisest selle käigukangi puhul rääkida ei saa.

Lauaalusel platvormil

Logitech Driving Force GT

HIND: UMBES 2000 KROONI

Müüb: küsi arvutipoodidest

Rooliratas: 11-tolline 900kraadise pöördeulatusega, force feedback

Pedaalid: 2 (pidur ja gaas)

Käigukang: järjestikune

Ühendus: USB

Kokkusobivus: PC, PS2 ja PS3

on pedaale ainult kaks – gaas ja pidur – ja need on tõetruu suurusega, asuvad mõnusalt laial kindlal alusel, mistõttu ei pea neid mõöda lauaalust jalaga kobamisi taga otsima. Pedaalid on erineva jäikusega, pidur on märksa jäigem kui gaas, kuid õnneks mitte liiga jäik, nii et seda oleks raske vajutada nagu mõningatel teistel roolikomplektidel. Pedaalid tundusid olevat piisavalt vastupidavad, pärast paarikuist tallamist pole neid ehk veel vaja parandama hakata.

Automaatkäigukasti fännidele

Driving Force GT on hea rool, kuid soovitsin seda pigem neile, kes eelistavad kihutada võistlusrajal automaatkastiga, manuaalkastiga sõidul jääb käiguvahetus liialt pinnapealseks.

Kes tahab tõelisemat manuaalkäiguvahetust, neile sobiks paremini Logitechi G25, kuid selle hinnalipikul seisab ka ligi poole suurem number.

«Gran Turismo» proloogi mängimisel õigustas see rool aga oma nime täielikult ning äratas auto ekraanil tõeliselt ellu.

[d] MARTIN METS

[HINNANG]

Paraja suurusega täpne ja käepärane rool, kuid käigukang valmistab väikese pettumuse.

[d] hinne:

McDonalds, mitte Gloria

Asuse uus eee PC 900 lisab esimese generatsiooni eee'le aktsepteeritava suurusega ekraani ning on nüüd täiesti arvestatav valik nii rate.ee sõltlasele kui kontoriinimesele, kes tahab suveks allinnast metsa sääskede kätte pageda.

●Mängurid ja kunstnikud jäägu endiselt pea 10 korda kallimate Alienware'de ja MacBook Pro'de juurde, selles segmendis odavad sülearvutid veel ei konkureeri.

Arvutite ja vidinate riistvarauudised jäätavad mind aina sagedamini külmaks. Veel väiksem MP3-mängija? Veel õhem sülearvuti? Veel paremat FPSi ja resolutsiooni võimaldav mängukonsool? Need on kõik väga toredad asjad, aga midagi revolutsioonilist kohtab siiski üha harvem ja harvem.

Kogu selle numbrite võidujooksu (grammid, gigabaidid, megapiksliid jm) taustal olen ka ise üllatunud, et pean viimase aja tähtsaimaks rauauudiseks Asuse odav-mikro-rüperaali eee PC, mis hiilgab õigupoolest vaid ühe numbriga – hinnaga. Täna on juba selge, et Asus andis stardipaigu suurele sülearvutite hinnarallile. Võimalik, et eee PC taolised *netbook*'id võivad panna aluse järgmisele ajastule, kus arvutid ja internet jõuavad järgmise miljardi kasutajani.

Kõva keskmine kvaliteet

Tänavuse arvutimesi Computex kohustuslik eksponaat oligi odav ja pisike *netbook*. Isegi kvaliteetootja Dell on jõudnud arusaamisele, et sülearvuti ei pea tingimata «eksklusiivne» olema. Lähiajal saame näha väga palju odavaid ja üliodavaid arvuteid nii prominentsetelt tootjalt, uutelt alustajatelt kui kolkafirmadelt.

Kui naasta konkreetse aparadi juurde, siis tuleb kohe ära öelda, et MacBook Air' sarnast rafineeritust ja koostekvaliteeti ei tasu oodata – see tooks kaasa pettumuse. Nii sisselülitamisnupp, puuteplaadi nupud kui klaviatuuri klahvid logisevad nagu pöörased, samuti on klaviatuuritunnetus kehvemapoolne. Samas ongi ju tegu pigem millegi hamburgerilaadsega, kui kasutada kulinaarset võrdlust, mitte mõne Imre Kose imeroaga.

Lihtne ja mugav

Minu kasutada olnud eksemplaris oli Xandros Linux (saada on ka Windows XP-ga versioon). Pärast esmakordset sisselülitamist avastab kasutaja end mobiiltelefonilaadsest kasutajaliidest, mis suunatud arvutivõhikutele ning võimaldab lihtsalt brauseri, e-postiprogrammi ja tekstiredaktori käivitamist, muusika kuulamist jm tavategevusi. Kui kasutaja otsustab, et on juba vanem arvutikotkas, tahab ta kindlasti aktiveerida edasijõudnute kasutajaliidese, mis on tegelikult KDE – ja peaks tõenäoliselt vähegi arvutit käsitseda oskavale inimesele jõukohane olema. Tegin eee'ga päeva jagu tööd ning võin kinnitada, et kontoritöö jaoks on sellest küll ja küll. Pisike ekraan ja klaviatuur vajavad pisut harjumist, kuid juba poole tunniga hakkasin taas kuuldavale tooma kümne sõrme kiirklobinat, samuti on 1024punktine ekraanilaius e-posti, veebi

Asus eee PC 900

HIND: 5900 KROONI

Müüb: Euronics

Protsessor: Intel Mobile

Ekraan: 8,9 tolli, 1024 x 600 piksli

Mälu: 1 GB

Kõvaketas: puudub, seda asendab kuni 20 GB *flash*-mälu

Ühendused: võrgukaart, WiFi (b/g), 1,3megapiksline veebikaamera, 3 x USB, VGA-väljund, helisisend ja -väljund, SD/MMC-kaardi pesa (SDHC)

Operatsioonisüsteem: Windows XP või GNU Linux

Mõõtmed: 22,5 x 17 x 2-3,38 cm

Kaal: 0,99 kg

ja dokumentitöötuse jaoks peaaegu piisav – eriti arvestades, kui mugavalt väike ja kerge see aparat on.

[d] MART PARVE

[HINNANG]

Eluagseks kasutamiseks ei sobi, aga lihtsamat sorti kontoritöö jaoks on aparadist küll ja küll.

[d] hinne:

Juutuubi mind

Mulle meeldib pildistada peegelkaameraga ja muusikat kuulata MP3-mängijast. Tehtagu mulle selgeks, miks ma peaksin taskusse toppima kolme funktsiooniga vidina, Creative Vado, kui seal tunneb end üpris mugavalt õhem, kitsam ja ilusam seade Sony Ericssonilt?

• See teeb kõike, mida spetsiaalselt ellu kutsutud taskukaameragi, aga ohsapauk!, vajaduse korral oskab ka pildistada, helistab ja saadab sõpradele sõnumeid, laulab laule ette ja valdab veel lisaks tosinat võtet, mida ma menüüdest ilmselt kunagi üles ei leia. Tema kõrvale mahtumiseks on vaja mingit lisaväärtust. Kas Creative'i taskukaamera pakub seda? Mulle tundub, et mitte.

Ainult fännidele

Vado on mõeldud neile, kes ei viitsi konfida, leiutada, kaableid otsida ja kasutusjuhendeid lugeda – pühendunud YouTube'i fännidele, kes ei taha ülelligsest pudipadist midagi kuulda. Vado on nii lihtne, et tegelikult laadiks ka iga kaasaegne vanema sellega videod YouTube'i üles, kas või ilma lugemisprillideta (sest ma olen kindel, et mikrolaineahju on kohati keerulisem kasutada kui Creative Vadot). See ongi selle vidina peamine voorus.

Keskmisest mobiiltelefonist veidi suurem kaamera teeb täpselt seda, mis kar-

bi peal kirjas. Filmib, mängib ja lubab YouTube'is videoid jagada. Viimase jaoks on paraku vajalik ka arvuti kõrvaline abi – riputad Vado USB-sisendisse ja tarkvara aitab videopildil internetiavarustesse rännata. Paraku toimib see ainult Windowsis, Mac'i kasutajad saavad teha tavalist käsitööd.

Vado võtab pildi üles MPEG-4 AVI-vormingus ja korraga mahub ta 2 GB suurusesse kõhtu sõltuvalt kvaliteedist 60 või 120 minutit videot. Kõik [digi] kaaneplaadil olevad testvideod on tehtud HQ-sätetega. Kui te need ära vaatate, siis tõenäoliselt nõustute, et kehvema kvaliteedi peale pole taskukaamerat mõtet sisse lülitada.

Kuhu mälukaart panna?

Vado mälukaarte ei söö, nii et integreeritud 2 GB ruumiga tuleb ka leppida. Igamehe mobiiltelefoni kaamera optikaga sarnane optika salvestab videot resolutsiooniga 640 x 480, mis on YouTube'i jaoks okei, kuid koduse videoarhiivi jaoks tasub kindlasti osta mõni tõhusam riist. Ainus positiivne tunnus, mis Vadot minu jaoks mobiiltelefonist eristab, on heledam ekraan ja eelvaate kiirem FPS. Ega kiiruse osas Vadole tegelikult midagi ette heita saagi. Kõik toimib sujuvalt, aga seda kõike on tänapäeval natuke liiga vähe.

Mida mina Vadoga teeksin? Ma võtaksin suure kruvikeeraja ja mõned Creative'i insenerid. Istuksin tugitooli ja vehiksin kruvikeerajaga senikaua, kuni insenerid Vadole WiFi toe ja videote löikamise võimaluse külge keevitavad.

Annaksin kruvikeeraja siis Creative'i meestele ilusti tagasi ja teeksin otserereportaaži näiteks tänaval valesti

parkinud autode keskel. Munitsipaalpolitsei onud näevad videot järgmisel hetkel YouTube'is ja tormavad masinat teiseladama. Maaailm saaks paremaks. Vehin juba pikemat aega kruvikeerajaga, aga Vadol on ikka ainult USB-juhe, 5 nuppu ja 3 funktsiooni. Ja Creative'i insenerid magavad teises ajavööndis rahulikku und.

[d]JOHANNES TRALLA

Creative Vado

HIND: 1300 KROONI

Müüb: küsi arvutipoodidest

Mälu: 2 GB integreeritud

Ekraan: 2-tolline LCD

Salvestus: resolutsioon 640 x 480 pikslit, MPEG4

Suum: 2-kordne digitaalne

Muu: integreeritud tarkvara, mis ühildub Youtube'i ja Photobucketiga, integreeritud mikrofoni ja kõlar

Ühendused: 1 x USB, 1 x komposiitvideo-/audioväljund

Kaal: 84 g

Mõõtmed: 10 x 5,5 x 1,6 cm

[HINNANG]

Hea kontseptsioon, ent hämmastavalt, üllatavalt, ehmatavalt nõrk teostus. Puudu on ju olulised funktsioonid!

[d] hinne:

Vehiksin kruvikeerajaga seni, kuni Creative'i insenerid WiFi toe ja videote löikamise juurde poogivad

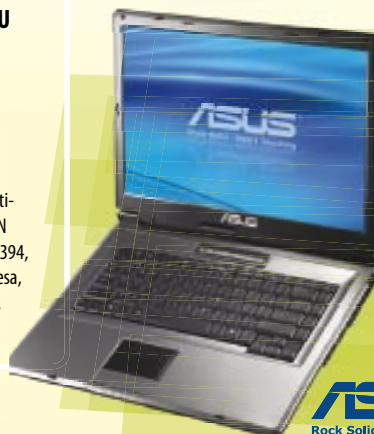

AcmeBook Force AB91-Z96SP/RU

Ekraan: 15,4 WXGA
 Protsessor: C2D T9300
 Graafika: nVidia 8600GS
 Mälu: 4 GB
 Kõvaketas: 320 GB
 Optiline seade: SM DL DVD RW
 Muu: ilma operatsioonisüsteemita, sülearvuti-kott, hiir, Bluetooth, 6 elemendiga aku, WLAN 802.11abn, gigabit LAN, 4 x USB v2.0, IEEE 1394, S-Video TV-väljund, dokiport, ExpressCard pesa, kaks mikrofoni, sisseehitatud veebikaamera, 3,25 kg

14 999.-

acmebook®

ASUS X51L

Ekraan: 15,4" WXGA Glare/Splendid
 Protsessor: Core Duo T2390 1,86 GHz/1 MB/533 FSB
 Mälu: 2 x 1024 MB DDR2-667
 Graafika: Intel X3100
 Kõvaketas: SATA 250 GB 5400 rpm
 Optiline seade: SM DL DVD +/-RW
 Muu: WLAN 802.11g, Vista HB, Eng, sülearvutikott, hiir, 4 x USB v2.0, mälukaartilugeja, PCMCIA kaardipesa, 6 elemendiga aku, 2,8 kg

10 490.-

ASUS®
 Rock Solid • Heart Touching

Asus VK221D 22" laiekraan-LCD

Punktsuurus: 0,277 mm
 Kontrast: 5000:1
 Reaktsiooniaeg: 5 ms
 Vaatenurk: H=170 V=160
 Heledus: 300 cd/m2
 Muu: 1,3 megapiksline veebikaamera, must

3490.-

ASUS®
 Rock Solid • Heart Touching

MAG TP2053W 20" laiekraan (16:10)

Värskendussagedus: 82 KHz
 Punktsuurus: 0,258 mm
 Reaktsiooniaeg: 5 ms
 Kontrast: 3000:1
 Vaatenurk: H=170 V=160
 Heledus: 300 cd/m2
 Resolutsioon: 1680 x 1050
 Muu: TCO 03, kõlarid, must/hall

2374.-

MAG
 INNOVISION®

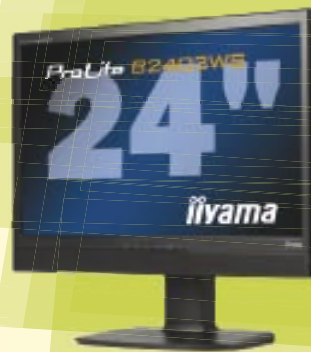

Proview EP930W 19" laiekraan-LCD

Punktsuurus: 0,285 mm
 Värskendussagedus: 82 KHz
 Reaktsiooniaeg: 5 ms
 Kontrast: 3000:1
 Vaatenurk: H=170 V=160
 Heledus: 300 cd/m2
 Muu: Kõlarid, TCO 03, must

2199.-

PROVIEW

iiyama Pro Lite B2403WS-B (black) 24" laiekraan-LCD

Punktsuurus: 0,27 mm
 Värskendussagedus: 83 KHz
 Reaktsiooniaeg: 3 ms
 Ribalauis: 162 MHz
 Kontrast: 2000:1
 Heledus: 300 cd/m2
 Vaatenurk: H=170 V=160
 Muu: HDMI, TCO 03, kõlarid, must

5770.-

iiyama

Canon EOS 450D kere

12,2 megapiksliit, 3" LCD, 3 fps, DIGIC III, 9-punkiline AF, USB v2.0, Video out, PictBridge, ühilduv EF/EF-S objektiivide ja EX Speedlite välklampidega, liitumioonaku LP-E5, SD/SDHC

10 939.-

Canon

Sony DSC T300B Black/Silver/Red

10,1 megapiksliit, 5 x optiline suum, 3,5" puute-tundlik Clear Photo LCD, Carl-Zeiss Vario-Tessar objektiiiv, BIONZ protsessor, Super SteadyShot, ISO 3200, DRO tehnoloogia, MPEG Movie VX, 15 MB sisseehitatud mälu, õhuke stiilne hõbedane vertikaalne disain, näo- ja naeratusetuvastus, Intelligent Scene Recognition funktsioon

6299.-

SONY

Canon HF100

Välkmälukövakettaga käsikaamera, CMOS, 3,3 megapiksliit, 10 x optiline suum, optiline pildistabilisaator, 2,7" LCD, kõrgresolutsiooniline 1920 x 1080 salvestus, Pict Bridge tugi.

14 719.-

Canon

HDR-TG3

Maa ilma väikseim ja kergeim Full HD 1920 x 1080 käsikaamera. Stiilne ultrakompaktne disain, tugev kriimustustekindel titaaniumkorpus. Hõlpsastikasutatavad juhikud. Suurepärase pildikvaliteet, näotuvastus ja 5.1 heli.

13 999.-

SONY

Qstarz BT-Q1000P Platinum GPS Travel Recorder

Bluetooth, 51 kanal, MTK kiibistik, andmelogi

1550.-

QSTARZ

Holux M-1000 GPS Receiver koos Smart2go Free tarkvaraga

Bluetooth, 32 kanalit, WAAS/EGNOS tugi, Dual interface funktsioon, Supersense -159 dBm tundlikkus, Li-Ion taaslaetav ja vahetatav aku, 23 tundi, autolaadija, Push-to-Fix funktsioon, SnapLock lukustus, SnapStart algoritmid, väikesemootmine - 43 x 67 x 17,6 mm

869.-

HOLUX

Saitek Cyborg hiir

Täisfunktsionaalne, kohandatav kiire laserhiir 3200 dpi täpsusega. Kohandatav hiire suurus pakub mugavat haaret igale käe suurusele ja asendile. Kohandatav rullik - muudetak rulliku kliiki tugevus. Programmeeritav, 4-suunaline lüüti. Kaks programmeeritavat lisanuppu.

599.-

Saitek

EasyMP4 Player EM783 2 GB/4 GB

MPEG-4 (AVI) taasesitus, JPEG, FM raadio, salvestus, häälsalvestus, 1,5-tolline 65K värviline LCD-ekraan, puutetundlik, taaslaetav liitiumioonaku, mängud.

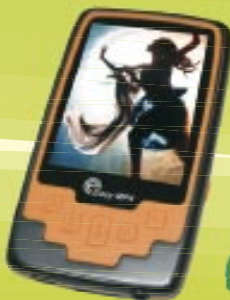
478.-/657.-

EasyMP4 Player EM880 2 GB/4 GB Slim

MPEG-4 (AVI) taasesitus, JPEG, FM raadio, salvestus, häälsalvestus, MicroSD mälukaartipesa, 2,4-tolline 65K värviline LCD-ekraan, taaslaetav liitiumioonaku, mängud, E-book lugeja, metallkorpus

709.-/919.-

EasyMP4 Player EM877 2GB Slim

MPEG-4 (AVI) taasesitus, JPEG, FM raadio, salvestus, häälsalvestus, MicroSD mälukaartipesa, 2,4-tolline 65K värviline LCD-ekraan, taaslaetav liitiumioonaku, mängud, E-book lugeja, kummikattega korpus

629.- 837.-

D-Link

D-LINK DIR-615 802.11n WiFi ruuter 4-pordilise 10/100 Base-TX switchiga

10/100Base-TX WAN port, 4x 10/100Base-TX LAN, PPPoE, NAT, VPN läbiv, MAC/IP/URL filtreerimine, domeeniblokeerimine, 64/128-bit WEP, WPA, 802.1x tugi, DHCP server, veebihaldus, Stream Engine prioriteedisüsteem, Multicast tugi, sobib staatilise/dünaamilise IP ühenduse jaoks

980.-

EDASIMÜÜJAD:

ATF Arvutisalong	www.atf.ee
OX Eesti	www.ox.ee
PCSTO	www.pcsto.ee
Arvutikeskus	www.arvutikeskus.ee
Sign	www.sign.ee
Comok (Ilmatech OÜ)	www.comok.ee

Maailma väikseim peegelkaamera

Kas pista hommikul kodunt välja minnes fotokas kotti või mitte? Ehk jääb päeval midagi põnevat silma? Samas ei taha ilmaasjata rasket peegelkaamerat päev läbi kaasas tassida... Meile paljudele tuttav dilemma, kas pole?

● E-420 kaalub koos aku, mälukaardi ja 25 mm objektiiviga vaid 540 grammi. Peegelkaamera! Koos objektiiviga! Õhuke objektiiv sobib selle kaamera juurde nagu valatud, 25 mm objektiivi vaateväli Olympuse 4/3 kere ees sarnaneb ligikaudu inimsilma omale. Sellega ei saa teha laia grupipilti, makrovõtteid ega saa ka kaugelt metsloomi pildistada, kuid see-est sobib see suurepäraselt igapäevapildistamiseks.

Pole põhjust koju jätta

See on esimene peegelkaamera, mille ma julgesin rattasõidu ajaks õlale tilpnema jätta. Kerge kaamera ei väsita õlga, ei peksa vastu külge ega takerdu õhukese objektiivi pärast koti või künarnuki taha. Näed midagi pildistamisväärset, jääd seisma, tõstad kaamera, klõps, sõidad edasi. 10 sekundiga pilt olemas ja ülejäänud seltskond ei pea ootama, kuni piltnik seljakoti ja tehnikaga mässab. Uuemat sorti ja veidi suurem LCD-ekraan on päikese käes veidi paremini nähtav kui näiteks E-510 oma ning LiveView-režiim töötab ka viimaks nii nagu peab,

nimelt toimib selles režiimis ka autofookus.

Objektiiv on korralik, joonis on odava objektiivi kohta hea, *bokeh* on rahulik, pehmete üleminekutega, suure avaga on lust pildistada. Pildikvaliteet on moodsale peegelkaamerale omaselt hea, E-410 ja E-510-ga võrreldes on algoritme parandatud, ülevalgustamist ja hallide pilvede valgeks kõrvetamist suudab kaamera vältida nüüd paremini ka automaatrežiimis. Vastu päikest tehtud testipildidelt avastasin objektiivi sisepeegelduse vaid ühel. Öövõtete tegemiseks pole Olympus pildimüra pärast parim valik, sest mis seal salata, juba ISO 800 on suurema sensoriga konkurentidest mürasem.

Väikus kaalub muu üles

Ent see on komplekti mugavust arvestades täiesti vastuvõetav kompromiss. Kui ma üldse lõkkeõhtule tahaksin mõne asise kaamera kaasa võtta, siis pigem väikese E-420, mitte mõne suurema.

Käsitsemine vajab veidi harjumist, sest tavapäraselt suurt käepidet kaameral pole ning rihmade kinnitusaasad kippusid minu sõrmedele ette jääma. Teine, mis osadele kasutajatele

Olympus E-420 + 25 mm Zuiko Digital F2,8

HIND: 9990 KROONI

Müügil: Photopoint
Sensor: 10 megapiksli, 4 : 3 külgede suhe, 17,3 x 13 mm (2kordne kärpetegur)
Fookus: 3 teravustamispunkti, 11 kontrastituduriga autofookus
Tundlikkus: 100–1600, Auto
Säriaia vahemik: 1/4000–60 s
Sarivõte: 3,5 kaadrit sekundis (8 RAW)
Viitvõte: 2 s, 12 s
Pildiotsija vaateväli: 95%
Stabilisaator: sensori nihutusega
Mälukaart: CF ja xD
Ekraan: 2,7 tolli (230 000 punkti)
Toide: BLS-1 liitium-ioonaku
Muu: autofookusega LiveView-režiim
Mõõtmed: 12,9 x 9,1 x 5,3 cm
Kaal: 380 g (ilma aku ja mälukaartideta)

ilmselt alatiseks peavalu jääb tegema, on filtrikeermesse keeratav objektiivikork. Kiirelt peale ja pealt ära saada pole seda võimalik, seega kippus minul objektiiv enamuse ajast ilma korgita olemas, ent see on juba norimine. Ainus, mis takistab E-420 + 25 mm komplektile minipeeglite klassis täispunkte andmast, on stabilisaatori puudumine. Kuna Olympusel pole stabilisaatoriga objektiive, on stabilisaatori saamiseks ainus võimalus tellida väljamaalt mõni Leica objektiiv.

[d] SVEN VAHAR

[HINNANG]

Ideaalne reisi- ja matkakaamera, kerge ja väike. Suum on nõrkadele, fiksoobjektiivist tunned asjalikku piltnikku.

[d] hinne:

Poleks uskunud, ongi head!

Creative HS-450 läbipaistva kesta sisu vaadates tekib tunne, et pühendunud mängureid tahetakse narrida - karbis on enamikust turul olevatest klappidest väiksem komplekt. Arvutimänguri mänguasjad aga ei ole ju ei väiksed ega kerged.

• Natuke aega klappe kasutanuna jõuab kohale, et mängijarahvas on lihtsalt ära hellitatud. Nende kuvarid, klaviatuurid, hiired, korpused, graafikakaardid ja muud vidinad on paremate näitajatega, kuid ka oluliselt kogukamad tavakasutajate tavaarist. Samuti on seni nii olnud kõrvaklappidega, kuid Creative proovib suurusmõõdustusele teistpidi suunda anda või vähemalt sellest veel nakatamata mängureid enda boksi meelitada.

Saavad kõrvadega hästi läbi

HS-450 plussideks on kergus ja kompaktsus, kuigi need pole kokku volditavad nagu mõned. Klappid on mugavad ning pehmed karvased padjad asetuvad hästi kõrvadele. Kui ebamugavuse tunne hakkab kummitama, siis näitab kell, et mängitud on juba liiga palju tunde või on klappid kõrvadele jäänud ebasobivalt.

Helikvaliteet ei jäta tavalise kuulmisvõimega kasutajatele ega mänguritele eriti kurtmisruumi. Eelkõige on need klappid mõeldud neile, kes kasutavad palju häälsuhtlust. Seetõttu on rõhk kõnel, millest on ju vaja paremini aru saada. Arvestades klappide väiksust, tuleb neist üllatavalt hea bass. Kõrged helid pole nii

selged, kuid kuskil on Creative pidanud järeleandmise tegema.

Kommunikeerumine on esmatähtis ning mikrofon teeb oma tööd korralikult. Creative märgib ära, et mikrofon on taustahelisid summutav ehk *noise-canceling*. Kasutusvabadel aegadel on mikrofon üles keeratav, nii et mikrofon kaar asetseb lähistikku peavõruga. Mikrofon klappide küljest eemaldada ei saa. Klappid komplektina on viisakad, kollased ringid kuularitel lisavad elu. Mõnekümne sentimeetri kaugusel klappidest on kaabli küljes taas pisike pult, kust helitugevust reguleerida ja mikrofonu sisse-välja lülitada.

Väike üllataja

Revolutsioon? Oh ei. Ent kindlasti pakuvad klappid mõtteainet, et kas ja miks peab ostma suuri ja kalleid klappe, kui kõrvade nõudmised pole väga kõrged ja väiksemad suudavad täiesti võrreldavalt võistelda osade suurematega. Kuna HS-450 on Creative'i hetke valikust odavaimad mänguritele pakutavad kuularid, siis on see madalam hinnaklass päris hea. Klappid sobivad väga edukalt muusika kuulamiseks ja suhtlusprogramme vahendusel muljetamiseks. [d] LEHO LAHTVEE

Creative HS-450

HIND: UMBES 300 KROONI

Müüb: küsi arvutipoodidest

Kaabel: 2,5 m

Ühendus: kullatud 3,5 mm stereopistik, 3,5 mm mikrofonipistik

Sagedusvahemik: 20 Hz - 20 kHz

Tundlikkus (1 kHz): 105 dB/mW

Takistus: 32 Ω

Kõlar: 40 mm

Mikrofoni sagedusvahemik: 100 Hz - 16 kHz

Tundlikkus (1 kHz): -42 dBV/Pa

Takistus: < 2,2 kΩ

Mikrofon: painduv, *noise-canceling*

Kaal: 145 g

[HINNANG]

Üllatavalt korraliku heli ja kõlava bassiga ning kena välimusega. Võrgupeole hea kaasa vedada.

[d] hinne:

LG poolt testimata

Kaks korda järjest olen LG telefonidega rahul olnud, ent nüüd on mu rahulolu kõikuma hakanud. Päris käega ei löö, kuid kui puudu on isegi käsitsi klahvide lukustamise funktsioon, siis on tegijad liiga palju läbi sõrmede vaadanud.

● KP130 ei ole kole telefon. Konservatiivne, aga mitte kole. Ekraan, olgugi et väiksevõitu, on selge ja ere (muidugi mitte suvise päikese käes). Ka nupud, olgugi et kiireks messimiseks veidi liiga puised, on paigutatud mugavalt ja loogiliselt. Kere on tugev, kuigi miinustena on tagakülje kõlar summutatav ning tagumise kaane ja kaamera vahelt poeb tolmu kiirelt sisse. Kõik need kiiksud võiks andestada, kuna tegemist on säästutelefoniga – EMT ja Elioni kliendid saavad KP130 kätte 990 krooniga –, aga kurta on palju rohkema üle.

LG halva tarkvara jutte pole kindlasti ainult allakirjutanu linna pealt kuulnud. Üks mure on seadete meelepidamisega. Näiteks taustavalgustuse taimerid käivad oma kella järgi, mitte

standardsete sekundipikkuste järgi. Maha keeratud piuksud häälitsevad mingis kohas menüüs ikka, näiteks otsustas testi LG vahepeal SMSide kerimisel häälitseada.

Vead ilmuvad kähku

Juba nädalapikkuse kasutamise järel tekis olukord, kus ühegi arusaadava põhjusega ei saanud enam sõnumeid ei kirjutada ega lugeda. Arusaamatust veast õnnestus vabaneda seadete ja mälu tehasekonditsiooni viimisega. Lootusetu üritus on ka telefoniaku laadimise ajal KP130-t sisse lülitada. Midagi ta nagu teeb, kuid PIN-koodi küsimiseni ei jõua. No mida? Ega ma taha mobiiliga vooluvõrgu kaudu kuhugi logida, vaid telefoni pärast aku tühjenemist sisse lülitada.

Multimeediast on KP130 külge mahtu-

Kõnelemine tundub okei, kuni pole vastukaja saanud. Tihti kurtsid mu kõnele vastajad, et minu pool kajab. Võib-olla saab siin operaatorit süüdistada, kuid puhas poiss pole LGgi. Helitugevust tahaks kõne ajal reguleerida, kuid vahel näitavad noolenupud, et seda muudetakse, vahel mitte. Kirjade järgi nupud küll funktsioneerivad, kuid märgatavat helitugevuse muutust ei toimu. Olemas on ka valjuhääldi, aga selle kohta kehtib sama jutt nagu helitugevuse reguleerimise kohta.

LG-de ebameeldiv omadus

Alles on jäänud ka teiste LG-de halb komme kõne lõppemisest heliga mitte teada anda. Vestluskaaslase telefoni aku saab tühjaks, aga LG kasutaja räägib veel rõõmsalt minuti jagu, enne kui avastab, et telefon on ooteolekusse naasnud.

KP130 on kerge ja väike ning ka aku kestab keskmise kasutamise juures reaalselt veidi alla nädala. Kui seda aga kasutama hakata, tuleb ilmsiks liiga palju muresid. Jah, sellise hinna juures on juba kaamera, GPRS, WAP 2.0, XHTML, MMS, Java, kuid milleks need, kui juba põhiülesannete täitmine on probleemne? **[d] LEHO LAHTVEE**

Juba nädalapikkuse kasutamise järel ei saanud enam sõnumeid lugeda.

nud kaamera ja raadio. Esimene oma 640 x 480-pikslise lahutusvõimega on võrdväärne teiste odavama hinnaklassi telefonide kaameratega. Olemas on mõningad seadistusvõimalused, näiteks saab teha kolm pilti järjest, määrata stiili, valge tasakaalu jms lihtsamat. Raadiot testida ei saanud, sest klapid olid enne meieni jõudmist oma teed jalutanud.

Testimudel oli eesti keelela, kuigi müügiiversioonil on emakeel olemas. Vähemalt on testitelefonil täpitud, aga kasu neist eriti pole. Uut kontakti sisestades neid lisada ei saa (siiski tunneb telefon vähemalt varem SIM-kaardil olnud täpitudetega nimed ära ja esitab neid õigesti). SMSi saab täpitudetega küll kirjutada, aga salvestatud sõnumil muudetakse mõned tähed millekski muuks ümber. Sõnumi saatmine ja salvestamine on üldse probleemne, sest tihti lõigatakse sõnumi lõpust jupp maha! See peaks telefonimaailmas liigituma raske roima alla.

LG KP130

HIND 1390 KROONI (KLIENDILE 990 KR)

Müügil: Elioni ja EMT esindused

Võrgud: GSM 900/1800 MHz

Aku: kõneaeag kuni 3 h, ooteaeag kuni 300 h

Ekraan: 128 x 128 pikslit, 1,5 tolli, 262 000 värvi

Mälu: 1 MB

Muu: kaamera, FM-raadio, diktofon, GPRS, WAP, MMS, Java

Kaal: 80 g

Mõõtmed: 10 x 4,5 x 1,3 cm

[HINNANG]

Füüsilised omadused on täitsa head, ka on võimalusi korralikult. Aga tarkvaraga on igavene rist ja viletsus.

[d] hinne:

Roosa unistus

Mida loodab üks naine, kui teinepool ulatab pidulikult roosa sametkaanega karbi? Käe- või kaelaketti, kalleid kõrvarõngaid või koguni sõrmust? Kindlasti! Kui paljud aga oskaksid oodata, et karbis on lihtlabane, kuigi roosasse nahka rüütatud mälu-pulk?

Ma olen praktiline inimene, tehnikalt ootan eelkõige seda, et see oma eesmärgi täidaks. Oma eesmärgi see mälu-pulk ju täidab, aga sama teeb ka minu kordades odavam plastümbri-ses mälu-pulk: failid saavad salvestatud, transporditud ja avatud-prinditud.

Roosal vidinal on üks suur miinus: selle otsa katab klõpsuga mälu-pulga keha külge kinnituv kate, mida täielikult eemaldada ei saa. Kui mälu-pulka oma arvutis kasutasin, jäi see mälu-pulga alumisele küljele ja segas pulga ühendamist. Kui see aga lõpuks toimetatud sai, hakkas keset

sedat roosat vilkuma jöhker sinine tuluke. «Milleks ometi?!?» tekkis mul küsimus. Mulle kui antud hetkel peavalu käes vaevlevale naisterahvale mõjub plinkiv valgus nagu härjale punane rätik: tahaks vidina arvuti küljest rebida ja hävitada. Veendunud eksklusiivse mälu-pulga kasutuskõlblikkuses ja selles, et see ei erine peale välimuse mitte millegi poolest igast teisest mälu-pulgast, meenus mulle pulka tema roosasse pesasse tagasi paigutades, kuidas kord lemmiklooma-

poes müüjaga *dè luxe edition*'i kaelarihmu lappasime ja ma küsisin, kas sellistele vidinatele ka ostjaid leidub – maksid need ju kordades rohkem. Selgus, et leidub: enamasti inimesed, kelle jaoks on välimus number üks. Usun, et ka Prestigio leiab endale andunud kasutajaskonna nendesamade preilide näol, kes oma *chihuahua* roosasse rüütavad ja talle Swarovski kristallidega rihma ostavad. **[d] RIINA RÄHN**

Leather Data Flash Limited Edition

HIND: UMBES 600 KROONI

Müügil: Euronics

Mahutavus: 2 GB

[d] hinne:

www.photokina-cologne.com

Sinu äri

Fookuses

Külasta
www.photokina-cologne.com
säästad aega ja saad
25% allahindlust!

Vaata ja tunneta tulevikku!

Kõik uuendused, trendid, lahendused ja mainekad tootjad. Kõige olulisem infoallikas ning kohtumispaik Imaging-Workflow kasutajate jaoks.

photokina – kõik vajalik pildistamise ja Sinu äri jaoks!

Kölnis, 23. – 28. septembril

photokina 2008

world of imaging

Ainult muusikat, palun!

MP3-mängijaid testi valides võtsime aluseks muusika ja ainult muusika. Jätsime kõrvale tikutopsifotod ja -video ning kõik muu meie jaoks ebaolulise.

● Ekraani olemasolu ei pidanud me samuti määravaks, tervelt neljal mängijal puudub ekraan sootuks. Peale selle võtsime vaatluse alla üksnes need MP3-mängijad, mille hinnalipikul oli kolmekohaline arv (Canyon CNR-MPV5 ja Odys Odys X10L rikkusid küll seda reeglit, makstes üle tuhande krooni). Ühesõnaga, märksõnadeks on madal hind ja hea kvaliteediga muusika, mida saaks kiiresti kuulama asuda ehk teiste sõnadega – failide kopeerimine peab käima kiiresti.

Sel kuul testime odavaid MP3-mängijaid, mida saaks suve läbi muretult igal pool endaga kaasas kanda

Mahutavuselt jõudsid testi ühe- ja kahegigabaidised mängijad, v.a Creative T200, mis oli 4 GB suurusega, aga sai kohe otsustatud, et gigabaitide arv ei ole testi tulemustes määrav.

Mahutavus olenes paljuski sellest, milline mudel õnnestus testilauale kohale vedada, paljudel testis olevatel MP3-mängijatel on olemas gigabaidi või paari võrra paksemad või kõhnemad õed-vennad, mida igaüks võib vastavalt oma sumpaatiale ja rahakoti paksusele poest valida.

Nii mõnigi MP3-mängija, mida oleks tahtnud testi saada, jäi seekord kõrvale, näiteks Samsungi, Sony, Trevi ja Apaceri muusikamängijate mudelid. Põhjus lihtne – need ei jõudnud õigeaks ajaks müüjate käest meieni. Samas poleks kõiki MP3-mängijaid puht füüsiliselt kuidagi jõudnud järele proovida ega ajakirja mahutada, nii et siinkohal on toodud üks valik odavama hinnaklassi MP3-mängijaid.

[d] MARTIN METS

KUIDAS TESTISIME

- **Helikvaliteet:** Loomulikult kuulasime muusikat ja selle kõla, klappideks kõikide mängijate puhul Technics RP-F290, pöörasime tähelepanu erinevustele.
- **Sobivus, suurus ja disain:** Peale kuulmismeele läksid käiku ka kõik ülejäänud meeled, välja arvatud maitsemeel. Vaatasime, kuidas mängija välja näeb, kompasime, kuidas see kätte istub ja taskusse mahub, nuusutasime, ega ebameeldivat lõhna ei erita.
- **Kopeerimiskiirus:** Kui mängija on ühe-kahe gigabaidine, siis peaks sellesse kopeerimine käima kiiresti ja mugavalt. Kopeerisime mängijasse ühe albumi, suurusega 157 MB, ja võtsime stopperiga aega.
- **Menüüd:** Kui mängijal oli ekraan, siis vaatasime, kuidas selle Menüüd käituvad, kas tunduvad loogilised ja esimesest kasutuskorrast alates arusaadavad. Kui mängijal puudus Menüüd, siis vaatasime, kui loogiliselt õnnestub seda Menüüta kasutada.

Creative MuVo T200

• Creative'i MuVo perekonna noorim liige T200 on oma eelkäijate vääriiline. Sale musta värvi MP3-mängija suhtleb arvutiga ilma USB-juhtmeta. Eemaldades pistikult korgi, saab seadme nagu mälupulga USB-porti susata. Lihtne ja mugav ning ei mingit tülikat juhet.

Failide mängijasse kopeerimise kiiruselt jäi MuVo T200 alla üksnes SanDiskidele ja Philipsile, aga 157 MB mängijasse saamise aeg 55 sekundit on igati eeskujulik ega lase igavusest mängija olemasolu unustada.

Creative'i mängijatele iseloomulikult on mängijast väljutatav heli suurepärase. Kiire menüüsüsteem vajab minutikese harjumist, aga mitte rohkem. Edasi on juba kukepea ja küsimusi ei teki. Lugude ettemängimise režiimidest on esindatud peaaegu kõik mõeldavad

variandid. Heli salvestab T200 samuti.

MuVo T200 on hea helikvaliteediga odav MP3-mängija, mida on mugav kasutada ning milles ei ole samas mingeid keerulisi või segadust tekitavaid funktsioone. Ainult hea muusika.

[digi]
TESTI
VÕITJA

[HINNANG]

Creative MuVo T200 on oma eelkäijate vääriiline MP3-mängija. Hea heli ja mugav kasutada.

[d] hinne:

iPod Shuffle

• Imepisike, stiilne ja ruudukujuline, tänase päeva seisuga juba kultusstaatuses Apple'i MP3-mängija, mis suuremat tutvustamist ei vaja.

Helikvaliteet jääb teistele iPodidele paari pügala võrra alla, kuid siinses MP3-mängijate valikus jäi heli poolest esitsa.

Kopeerimisaeg nõksa alla pooleteise minutit on igati viisakas ja võrdluses teiste mängijatega jääb see mediaanist tublisti kõrgemale. Kahtlemata parim ilma ekraanita MP3-mängija sellesuvises testis - ekraani puudumine on selle mängija puhul igati õigustatud ja selles peitub ka iPod Shuffle'i võlu - lasta juhusel ennast juhtida.

Vedruka klamber mängija tagaküljel kind-

[digi]
HEA OST

[HINNANG]

Ekraanita väike stiilne klassikaline MP3-mängija, mille helikvaliteedis võib siiski leida väikesi puudusi.

[d] hinne:

SanDisk Sansa Clip

• SanDisk on flash-mälude tootjana suutnud üht-teist kõrva taha panna ja seda kogemust ka oma MP3-mängijate juures rakendada. Nimelt edestasid SanDiski mängijad kopeerimiskiiruses teisi mäekõrguselt. Sansa Clip'i saime ühe 157 MB suuruse albumi 35 sekundiga, sellest oli kahe sekundi võrra kiirem üksnes sama firma mängija Sansa Shaker. Kiiruselt kolmas, Philipsi SA4020, ületas finišijoone juba 19 sekundit hiljem.

Kiire käitumise äramärgimisega Sansa Clipi positiivsete omaduste ettelugemine alles algab. Must pisike MP3-mängija näeb välja sõbralik ja intelligentne ning käitub välimuusele vastavalt. Ekraan on väike, kuid loetav, menüüd esimest korda SanDiski mängijat näppinule lennult haaratavad.

Küljel asub nupuke, millest on mugav mängijat sisse-välja lülitada. Lugude ettemängimisel kuvatakse kaks rida: üks esitaja nime ja teine loo pealkirja tarbeks. Sansa Clip salvestab ka heli ja mängib ette raadiot ning selle USB-saba on mõnusalt lühike. Nagu nimigi ütleb, siis on tagaküljel klamber, tänu millele on seda mugav kasutada ka trenni tehes.

Ja mis kõige tähtsam - Sansa Clipi helikvaliteet on kiiduväärselt hea.

[digi]
HEA OST

[HINNANG]

Ilus ja tark. Peale selle kiire, väike ja intelligentne MP3-mängija, kahtlemata testi kõige positiivsem üllataja.

[d] hinne:

Kopeerimiskiiruses sai Sansa Clipi vastu ainult teine SanDiski mängija

SanDisk Sansa Shaker

● SanDiski Sansa Shaker on kindlasti kõige rohkem küsimusi tekitav MP3-mängija meie testis. Kuidas see ekraanita liivakellakujuline seade käitub? Shakeri alumises otsas on lahtitõmmatav kork, mille all on USB-juhtme koht, SD-mälukaardi pesa ja AAA-patarei elupaik.

Helikvaliteet on keskpärane, ei midagi märkimisväärselt head ega halba. Selle mängija

Meie sõltumatu laboratoorium tõestas: tegemist on siiski MP3-mängija, mitte soolaptopsiga

miinuseks ja plussiks on tema kuju – huvitav ja omapärane, aga teisalt ebapraktiline ja äärmiselt ebamugav taskus hoida.

Ainsana testis olnud MP3-mängijatest on sel küljes kõlar, millest tulev heli ei olegi antud kategooria kohta halb. Ideaalne mängija mobiilirokipõlvkonnale, kes on kurvalt mööda tänavaid konnates seni onud sunnitud telefonidest väga halva kvaliteediga muusikat kuulama. Kaasas on ka konks, millega saab «šeikeri» vööle riputada.

Mängijal on kaks kõrvaklapipesa (klappe siiski üks komplekt), millega saab vältida ebamugavat parem-klapp-sulle-vasak-mulle kuulamist. Lugusid saab mängijasse kopeerida nii üle USB kui otse SD-mälukaarti arvutisse pistes, meie mõtsime USB kiirust ja see oli testi parim. Selle eest me teda ka kiidame.

[digi]
HEA OST

[HINNANG]

MP3-mängija kui eksperiment, mis on küllaltki hästi välja kukkunud. Kiire, kuid tundub paljudele ebapraktiline.

[d] hinne:

Philips SA4020

● Philipsi mängija näeb esimesel hetkel välja rohkem huulepulka kui MP3-mängija, kuid tegelikult on temaga kõik korras. SA4020-le võib ette heita tarbetult suuri mõõtmeid. Sellest võib siiski aru saada, kuna mängijasse peab mahtuma ka AAA-patarei ja see on paljudele muusikasõpradele oluline – näiteks kui on soov mängijat kasutada reisil või muul ajal, kui arvutit, millest akuga mängijaid laadida, pole käepärast võtta.

Esmapilgul tundub, et ka sellesse mängijasse saab lugusid sokutada nagu mälu pulka, kuid see on petlik – paksuke mängija vajab muusika imemiseks siiski USB-juhet.

Hoolimata tusedusest, on Philips kiire, 54 sekundit on testi kolmas tulemus. Esimesel

pilgul ehmatavana tunduva iga puudutuse peale muutuva taustavalgustuse saab lihtsasti arusaadavast menüüst ruttu ära korjata ja samas valida taustaks meelepärane valgustus. Klappidest kostuv heli on üle tubli keskmise, parim patareiga mängija Sansa Shakeri järel.

[HINNANG]

Huulepulga kujuline lihtsa menüüga patareitoitel MP3-mängija, kiire failiedastuse ja hea heliga.

[d] hinne:

Creative ZEN Stone

● Creative'i «kive» on saada ka ekraaniga, kuid meile sattus testi ekraanita mudel. Lakkoonilise välimusega mängija esipaneelil on üksnes suur ümmargune nupp, millest saab mängijat sisse või välja lülitada, helitugevust muuta, lugusid valida. Saab valida ka lugu-

Creative ZEN Stone'i juures tundus kõik väga hea, kuni hakkasime muusikat mängijasse sikutama. Pettumus missugune!

de ettemängimise viisi – täpselt nagu iPod Shuffle. Sarnaselt Shuffle'iga pole ekraani puudumine probleem, vaid, vastupidi, mängija voorus.

Selge ja puhta helikvaliteedi poolest võiks Creative ZEN Stone olla testi potentsiaalne võitja, kuid kopeerimiskiirus seab nendele ambitsioonidele piirid ette ja sellepärast seisab üks testi favoriite alles kuuendal kohal.

Muusika igatahes jõudis kaks ja pool korda aeglasemalt mängija flash-mälule kui Shuffle'il ja kuus korda aeglasemalt kui SanDiskidel.

Rohkem pole sellele mängijale midagi ette heita, kasutusmugavuse mõeldes on kaasas olev USB-juhe lühike ja mängijat on võimalik hoida nahkses ümbrises.

[HINNANG]

Heli paneb rõõmust rõkkama, aga failide kopeerimine toimub teokiirusel.

[d] hinne:

Grundig MPAXX725

● Jällegi üks huulepulgakujuline mängija, seekord aga sarnaselt testi võitjale MuVo T200-le saab sellesse USB-juhtme abita arvutist muusikat laadida. Vooluallikaks AAA-patarei ja huvitava omadusena on kaasas kaks patareikatet, ühel on küljes klamber, millega saab seadme näiteks vööle kinnitada, ja teisel mitte.

Arvestades mängija väikesi mõõtmeid, tunduvad ekraan ja esiküljel olev nupp väga ebaproportsionaalselt suured ning see vajab omajagu harjumist. Ainuke nupp toimib juhtkangina, mida saab MP3-mängijaga elementaarsete toimingute sooritamiseks igas põhiilmakaares liigutada ning see kõik töötab üllatavalt mugavalt.

Sisse- ja väljalülitamine käivad erineva nupu all hoidmisega (vastavalt siis Play ja

Stop), see tekitab esmakordsel kasutamisel segadust. Küll aga ei tekita segadust minimalistlikud menüüd, kust leiab nii heli salvestamise võimaluse kui ka FM-raadio.

Kopeerimiskiirus alla kahe minuti ja helikvaliteet lubavad nende omaduse järele linnukesed tõmmata.

[HINNANG]

Harjumatu disainiga AAA-patareiga MP3-mängija, kuid oma tööd oskab see teha küll.

[d] hinne:

Odys X10L

● Kui see mängija peeglistse vaataks, siis näeks ta seal iPodi, kes talle sõbralikult vastu naerataks, sest karta poleks tal X10L-i näol midagi.

Siin testis esindatud Odyse mängijatesse ei käi standardse 3,5 mm pistikuga kõrvaklapid, vaid 2,5 mm – seda tuleb arvestada, kui soovite kasutada selle MP3-mängijaga teisi klappe.

Originaalklappidega kõlas Odys X10L päris hästi ja selle lisavõimalused võivad olla isegi seadme hinda väärt, tegemist oli kõige kallima testis osalenud MP3-mängijaga. Kopeerimiskiirus (2 minutit) jäi keskmiste hulka.

Selle ilusa mängija ostmisel tuleb mõelda eelkõige, kas läheb vaja teisi funktsioone,

nagu fotod ja videod, mida selgel ja ilusal ekraanil demonstreeritakse. Paraku ei suuda mängija sellele suurele ekraanile mahutada natukenegi ühest sõnast pikemaid pealkirju. Menüüd tekitavad samuti parajat peavalu ja sunnivad käsiraamatu järele haarama. Kaasas on must viisakas kotike.

[HINNANG]

Ilus, kallis ja paljude funktsioonidega. Hea heli, kuid puudused kasutusmugavuses.

[d] hinne:

Trekstor i Beat Sweez

● Kahest testis olevast Trekstorist edukaim, käepärase kujuga i Beat Sweez pakub head selget ja elusat heli. Mängijat on mõnus käes hoida, esiküljel on oluliste operatsioonide jaoks olemas mugav juhtnupp, peal lisaks menüü-, pausi- ja režiiminupp.

Menüüd vajavad üksjagu harjumist, ekraanile on kuhjatud korruga küllaltki palju (ka üsna ebaolulist) infot. Hea on samal ajal näha nii loo esitaja nime kui ka kuulatava loo

i Beat Sweezist väljuv hea kõlaga ja mahlakas heli meile meeldis

pealkirja. Erinevaid lugude ettemängimise võimalusi on piisavalt.

Selle MP3-mängijaga on võimalik ka suurema vaevata heli salvestada. Kui menüüde keerulisus kõrvale jätta, siis võiks i Beat Sweez olla märksa kõrgemal kohal, kuid kolme minutiline muusika mängijasse laadimine aeg kisub teda ankruna põhja poole.

[HINNANG]

Hea helikvaliteet, mugav kasutada, kuid muusikafailide kopeerimine käib aeglaselt.

[d] hinne:

Acme V-100X

● Acme mängijaid oli testis kaks ja V-100X oli kahest «vennast» kindlasti parim. Esiküljel on üks suur nupukomplekt põhitoomingute tarbeks ning musta värvi mängija ise tundub käes veidralt kergem, kui välja näeb. Ekraan on arvestades mängija enda suurus väga väike, mustad ääred hakkavad ebameeldivalt pilku segama.

Menüüd on mitmevärvilised ja vilkuvad – mõnele ehk meeldivad, aga meile mitte. Loo pealkirja ja artisti nime esitamiseks on mängijas eraldatud kõigest 10 tähemärki – kui juba ekraan on olemas, siis võiks seda otstarbekamalt täita. Ka on V-100X-i heli natuke paigast ära ja jääb kvaliteedilt testi esimesesse poolde jõudnud mängijate helile alla.

Acme'ga saab edukalt heli salvestada ja sisse on ehitatud ka FM-raadio, olemas on ka

micro SD-mälukaardi lisamise võimalus. Oma «venda», V120-t, edestab V-100X kopeermiskiiruselt üle kahe korra, stopper löödi kinni enne kahe minuti täistikumist.

[HINNANG]

Ärritavad Menüüd ja mitte just kõige parem heli lükkavad Acme MP3-mängija testi teise poole.

[d] hinne:

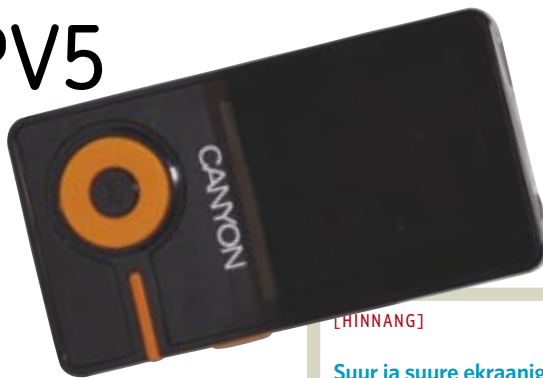

Canyon CNR-MPV5

● Canyon CNR-MPV5 on meie testi kõige suurema ekraaniga ja ka kõige suuremate mõõtmetega MP3-mängija, kuid mingeid eeliseid see talle ei andnud. Pigem juhtus vastupidi, suur ekraan oli halvasti kaetud ja loo pealkiri üles äärde kerima pandud.

Kui selle MP3-mängija heli on veel rahuldav, siis Menüüd on täielik virvarr ning esipaneelil olev nupp käitub väga veidralt, näiteks Menüüs alla liikumiseks tuleb vajutada kõrvale näitavat nuppu ja vastupidi. Vähemalt esialgu on segadus garanteeritud.

Muusika mängijasse saamine võttis aega loetud sekundid alla kahe minuti. Canyon CNR-MPV5 hinnalipikul seisab üle 1000 krooni ulatuv hind – seade oskab peale muu-

sika ette mängida ka muid faile, kuid antud testi raames ei olnud see oluline. Heli salvestamine käis see-eest mugavalt ruttu ühe nupu allhoidmisega. Olemasolev mälu on Canyonil laiendatav micro SD-mälukaardi abiga.

[HINNANG]

Suur ja suure ekraaniga kallis MP3-mängija, mille miinused, näiteks aeglased Menüüd, kaaluvad plussid üles.

[d] hinne:

Odys SportyClip

● See MP3-mängija on rohkem pesulõks kui mõni pesulõks ise. Ekraanita MP3-mängija aktiivsele inimesele, kes ei taha, et mängija teda segaks. Kahjuks mängib selle väikse Odysi tugevus tema vastu – pesulõks kipub riiete küljest lahti libisema, sest selle haare on liiga nõrk. Kaasas on käepärane lühike 10 cm pikkune USB-juhe, mis paneb küsima, milleks peab mõnel mängijal olema ligi poolemeetri-USB-juhe.

Sarnaselt teisele Odysi mängijale ei saanud me ka SportyClipi testida enda kõrvaklappidega, sest sel oli standardse 3,5 mm kõrvaklappipesa asemel 2,5 mm pesa, seega saime testida üksnes MP3-mängija enda originaalklappide.

Testi odavaimal mängijal on kõigest kolm

nuppu esiküljel ja režiiminupp kõrval, mis lubab muuta muusika esitamise viisi. Mugav on lugusid vahetada ja helitugevust muuta samadest nuppudest, vastavalt siis kas nuppu vajutades või seda all hoides. Kopeerimisaeg on mängijal küll hea, aga klappidest tuleb heli tuhm ja elutu.

[HINNANG]

Väike pesulõksu sarnane MP3-mängija, mis on hästi välja mõeldud, aga mitte nii hästi välja tulnud.

[d] hinne:

Nordy MR-505

• Nordy AAA-patarei toitel töötava MP3-mängija saab arvutiga mugavalt ühendada nagu mälu pulga, aga karbis on olemas ka USB-juhe juhuks, kui arvutil on vastavad portid tagaküljel.

Mängija ise on veidi robustse välimusega ja kork käib ebameeldivalt raskelt pealt. Sisse lülitades on tunne, et tervitusteade jääb ekraanile püsima igaveseks ning muusikat kuulata ei lastagi. Muusika kopeerimise kiirus on samuti tagasihoidlik.

Nordy'l on veidike kahtlased logisevad nupud, mis kukuvad peaaegu küljest

Helikvaliteet on testi teiste muusikamängijatega võrreldes alla keskmise, menüüde ja mängija küljel asuvate nuppudega harjumine võtab aega, esialgu on lugude ja erinevate režiimide valimine rohkem kui keeruline.

Pisike ekraan on kõiksugu erinevat infot täis laetud, sealt olulise väljasõelumine võtab aega. Kokkuvõttes igati keskpärane MP3-mängija.

[HINNANG]

Mitteמידagiütlev heli, aeglane kopeerimine, keerulised menüüd ja nupud. Keskmik.

[d] hinne:

Trekstor i Beat Emo

• Kuna i Beat Emo pakendi pealt näeratab vastu pool Modern Talkingut ehk Dieter Bohlen, kes teatab, et tegemist on temanimelise erimudeliga, tõusis huvi selle mängija vastu kohe kõrgele.

Ambitsioonika nimega i Beat Emo näeb hea välja, ekraani ja mängija suuruse suhe on hästi paigas, ekraan mõnusalt värviküllane, aga mitte pealetükkiv ega ebameeldiv vaadata.

Sisselülitamisnupp asub küljel. Klappidest kostev heli on rahuldav. Suurel ekraanil on loo andmete tarvis tänuvärselt eraldatud lausa kolm rida, nii artisti nime kui loo ja albumi pealkirja jaoks.

Menüüdesse sisseelamine võtab küll paar

minutit, aga edasi läheb juba libedalt.

1980ndate diskotähe näolt kisub naeratuse aga fakt, et kopeerimisaeg neli minutit oli testis tagantpoolt teine. Ja meie testi seisukohalt andestamatu. Tagantpoolt teine on ka mängija koht meie tabelis.

[HINNANG]

Hea väljanägemise ja heliga Trekstor i Beat Emo pörs kopeerimistestis.

[d] hinne:

Acme V-120

• Kummiumbrises noortepärase ekstreemsesse seeriasse kuuluva V-120 välimus tundub esmapilgul väga huvitav. Seade üllatab testis ainsana meeldivalt karbis kaasas oleva vooluvõrku ühendatava USB-laadijaga – mugav lahendus, kui oled reisil ja arvutit ei ole varnast võtta.

Teiseks torkab silma, ja seda sõna otseses mõttes, taustavalgustuste suur valik. See muutub näiteks siis, kui keerad heli valjemaks ... või vahetad lugusid ... või liigud menüüs. Maitse asi muidugi, aga kui me kahe minuti jooksul ei suutnud seda välja lülitada, siis loobusime sellest sootuks.

Menüüd ise on arusaadavad ja lihtsad, lausa nii lihtsad, et ega menüüdes suurt midagi teha olegi. Ebameeldiva üllatusena ilmub

lugusid vahetades ekraanile sekundiks tekst «Loading». Ja seda iga kord. Heli ise kannatas kuulamist küll.

Kopeerimistestis kukkus see mängija n-ö läbi põranda – aeg neli ja pool minutit on kõike muud kui vastuvõetav ja see sai Acmele ka saatuslikuks.

[HINNANG]

Kummist ümbrises plinkiv taustavalgustus ja ebanormaalselt aeglane failide kopeerimine.

[d] hinne:

	Creative MuVo T200	iPod Shuffle	SanDisk Sansa Clip	SanDisk Sansa Shaker	Philips SA4020	Creative ZEN Stone	Grundig MPAXX725	Odys X10L	Trekstor i Beat Sweez	Acme V400X	Canyon CNR- MPV5G	Odys Sporty- Clip	Norty MR-505	Trekstor i Beat Emo	Acme V-120
Maht	4 GB	1 GB	2 GB	1 GB	2 GB	1 GB	2 GB	2 GB	1 GB	1 GB	2 GB	1 GB	1 GB	1 GB	2 GB
Vooluallikas	aku	aku	aku	AAA-patarei	aku	aku	AAA-patarei	aku	aku	aku	aku	aku	AAA-patarei	aku	aku
Aku kestvus (muusikat mängides)	9 h	12 h	15 h	pole teada	10 h	10 h	8 h	6 h	13 h	pole teada	8 h	8 h	pole teada	10 h	pole teada
Mängitavad failid	MP3, WAV, AIF, AAC, WAV, AIF	MP3, AAC, WAV, AIF	MP3, WMA	WAV, WMA, MP3	MP3, WMA	MP3, WMA	MP3, WMA, WAV	MP3, WMA, WAV, JPG, GIF	MP3, WAV, WMA	MTV, WMA, MP3, JPG	PEG, BMP, MP3, WMA, MTV	MP3, WMA, WAV	MP3, WMA	MP3, WAV, WMA	MP3, WMA, MTV
Ekraan	128 x 32 piksilit	-	96 x 48 piksilit	-	128 x 32 piksilit	-	128 x 32 piksilit	128 x 128 piksilit	128 x 64 piksilit	96 x 64 piksilit	176 x 220 piksilit	-	128 x 32 piksilit	128 x 128 piksilit	128 x 32 piksilit
Raadio	-	-	jah	-	jah	-	jah	jah	-	jah	jah	-	jah	jah	jah
Salvestab	-	-	jah	-	jah	-	jah	jah	jah	jah	jah	-	jah	jah	jah
Kopeeri- misaeg (157 MB)	0:55	1:24	0:35	0:33	3:26	1:44	2:03	2:03	2:58	1:50	1:54	1:31	2:54	4:01	4:36
Kaal	20,6 g	15 g	pole teada	73,5 g	18,5 g	40 g	43 g	31 g	31 g	40 g	50 g	17 g	pole teada	33 g	23,5 g
Mõõtmed	25 x 77,7 x 11 mm	41,2 x 27,3 x 10,5 mm	54 x 34 x 21 mm	71 x 39 x 39 mm	53,7 x 35,7 x 12,8 mm	19 x 28 x 88 mm	90 x 40 x 7,5 mm	80 x 28 x 15 mm	80 x 28 x 15 mm	74,5 x 37 x 11,5 mm	11,5 x 82,5 x 44 mm	54 x 25 x 22 mm	93 x 30 x 19 mm	43 x 77 x 12 mm	36 x 77 x 23 mm
Hind	855 krooni	890 krooni	781 krooni	389 krooni	463 krooni	795 krooni	1750 krooni	490 krooni	599 krooni	599 krooni	1170 krooni	290 krooni	795 krooni	550 krooni	450 krooni
Müügil	Zebra	IM Arvutid	Enter	Expert	Zebra	Expert	Photopoint	Photopoint	Photopoint	K-Arvutisalong	Zebra	Photopoint	Expert	Photopoint	K-Arvutisalong
Hinne	4,5	4	4	3,5	3,5	3,5	3	3	3	3	3	2,5	2,5	2	1,5
Koht	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.

[TULEMUSED]

1 Creative MuVo T200

Odav, lihtne ja kiire. Rohkem ei osanud me üheltki MP3-mängijalt seekordses testis tahta.

2 iPod Shuffle

Vana hea iPod seekord teisel kohal.

3 SanDisk Sansa Clip

Kopeerimiskiiruse poolest testis esikohal. Hea väike mängija.

[digi] ütleb:

● Sellesuvisesse MP3-mängijate supertesti sattus muusikamängijaid seinast seina ja midagi peaks siin leiduma igale maitsele. Kes soovib head helikvaliteeti, palun – teile on selge heliga Creative'i mängijad; kes kiiret faili kopeerimist, palun – teile on karmad SanDiski mängijad; ekraani olemasolu pole teile oluline, palun – iPod Shuffle on otsekui kunstiteos.

Kelle jaoks on määrav patareitoide, palun – Philipsi ja Grundigi mängijad. Soovite midagi veidramat ja omapärasemat, palun – tabletipurgi kujuline SanDiski eksperiment nimega Sansa Shaker. Odavad on need kõik – üle tuhande krooni ei pea oma rahakotti kergendama eespool nimetatud MP3-mängijate pärast ühelgi juhul.

Peaaegu igal MP3-mängijal olid ka omad vead, mõnel väiksemad, mõnel suuremad. Meie jaoks oli oluline muidugi erinevate heade omaduste ühendamine ja sellest ka testi paremusjärjestust paika pannes lähtusime. Gigabaite ja raha me ei lugenud (v.a ülemine hinnapiir 1000 krooni, mida küll paaril korral rikkusime), seda võib poes igauks ise teha, peale selle on paljudest selles testis esindatud mängijatest olemas nii väiksema kui ka suurema gigabaite arvuga muusikamängijad ning see peegeldub loomulikult toodete hinnas.

Väga oluline oli meie jaoks failide kopeerimise kiirus. Kui muusika edastamine mööda USB-juhet käis ikka maru aeglaselt, siis ei olnud midagi teha, nii mõnelegi muidu heale ja paljulubavale MP3-mängijale andis see surmahoobi või vähemalt kukutas selle pingereas paar head kohta tahapoole.

Mõndasid mängijaid oli omavahel küllaltki raske (ja võib-olla ka natuke ebaaus) võrrelda, näiteks ekraaniga ja ekraanita mudeleid. Samas tuli meie testist välja, et suur ja halvasti läbi mõeldud (või ebavajalikku teavet täis topitud) ekraan on pigem miinus, see võiks väiksem või üldse olemata olla. Kunagi võiks teha lausa eraldi ekraanita MP3-mängijate testi.

expert

595.-
norm. hind 795.-

WIFI SEADE SITECOM WL-173

1995.-
norm. hind 3495.-

MONITOR SAMSUNG 19" 940BW
19" (Wide), 1440x900, 500:1, 4 ms, 160°/160°.

9995.-
norm. hind 12995.-

TOSHIBA SATELLITE A200-23K

15.4" WXGA TFT, Core™2 Duo Mobile T5450 1660MHz/667MHz, GM965 Express, DVD Super Multi, LAN, F/M, Bluetooth/Wi-Fi, ATI Mobility Radeon HD 2600 512MB, RAM 1024MB DDRII, HDD 160GB, Web-Camera, WinVista Home Premium.

KINGITUSEKS KOTT SÜLEARVUTILE!

kuumakse 304.-

SÜLEARVUTI LENOVO 3000 V100 12,1"

T2300E (1.66GHz), 512MB RAM, 80GB, 12.1in LCD, Intel 950 graafika, CDRW/ DVDRW, Wiifi, BT, LAN, Firewire, sõrmejälje lugeja, Camera, WinXP Pro.

12,1" EKRAAN!

10995.-
norm. hind 15995.-

kuumakse 334.-

Mängurite hiir Microsoft Sidewinder + Gears Of War mäng tasuta

595.-
norm. hind 1125.-

HP PAVILION DV2525EN

Intel Core 2 Duo T5450 (1.67G) protessor, 14.1" WXGA, operatiivmälu 2 GB, 160 GB kõvakettas, DVD+/-RW SM DL LS, Intel® Graphics Media Accelerator X3100, WLAN a/g/n, bluetooth, firewire, veebikaamera, sõrmejäljelugeja, Altec Lansing® kõlarid, Windows Vista Home Premium

8995.-
norm. hind 15995.-

kuumakse 274.-

Kaasaskantav kõvaketas Western Digital HDD PASSPORT 250GB USB2.0

1495.-
norm. hind 2395.-

7995.-
norm. hind 12995.-

SÜLEARVUTI LENOVO 3000 N100

Intel Core2Duo T5200 1,6ghz, 14.1" WXGA 1280x800, 1GB RAM, 80gb HDD, CDRW/DVDRW, 4in1 mälukaartilugeja, 10/100 Ethernet, WiFi a/b/g, sõrmejälje lugeja, veebikaamera, Windows Vista home Basic. **14,1" EKRAAN!**

kuumakse 243.-

Vaata ka: www.expert.ee

EXPERT TEHNIKAKAUPUSED ASUVAD:

TALLINN: Kadaka 70C (Eesti suurim tehnikakauplus); Pärnu mnt.186; Mustakivi tee 13 (Lasnamäe Centrum, **UUS KAUPUS!**); **TARTU:** Teguri tn.37; Vitamiini 1; **PÄRNU:** Riia mnt.106; **JÕHVI:** Vahe tn.3; **KURESSAARE:** Tallinna tn.27; **KÄRDLA:** Hiiu tn.3; **RAKVERE:** Koidula tn.2; **VILJANDI:** Lossi tn.15; **JÕGEVA:** Põik tn.2; **PÕLVA:** Kesk tn. 10; **TÜRI:** Tallinna tn. 4; **RAPLA:** Tallinna mnt.29; **NARVA:** Tallinna mnt.19c. (Fama keskus)

Mobiilsed kaamerad, kaamerateega mobiilid

Fakt, et mobiiltelefonid on päris kaameraid inimeste taskutest ja kottidest tõrjumas, tõestamist ei vaja. Küll põlgab suur hulk fotohuvilisi mobiiliga tehtud pildi kvaliteedi jätkuvalt kehvaks. Kas kaameratelefonid konkureerivad juba kompaktkameratelega?

• Põhjalikumalt uurisime kaameratelefone kaks aastat tagasi ning siis tegime lihtsa järelduse – 99% neist on parajad käkid. Jah, Nokial oli juba tollal vähemalt üks Carl Zeissi objektiiviga mudel väljas, aga see oli suur kui tellis ja maksis sama palju kui kullatud tellis.

Telefonide kaameraid (ja erinevaid tavakaameraid) oleme loomulikult ka vahepeal kasutanud, aga mõlema autori telefonides (iPhone ja Sony Ericsson W810) on esindatud kaameratelefonide nukram pool – kehva pildi, madala resolutsiooni ja puuduva välguga inseneriimed.

Aeg oli tõeliste tegijatega tutvust uuen-dada ja uurida, mis suunas kaameratelefonid vahepeal arenenud on. Laenasime kokku Nokia, Samsungi, Sony Ericssoni ja LG parimad pojad, millel kõigil peale Sony Ericssoni on kõhus 5megapiksliised kaamerad, kõigil peale LG (mis uhkustas selle asemel puutetundliku ekraaniga) on GPS, mis tundub olevat uus kuum sõna. Positiivse üllatusena olid GPSiga kaasas ka täiesti kasutatavad rakendused.

Jah, telefoniekraan pole sama suur kui arvutiekraan, aga võõras linnas navigee-

rida saab sellega igal juhul.

Mingeid imeteste me välja ei mõelnud, sest kõige loomulikum oli telefonide head ja vead välja selgitada igapäevase tavakasutuse käigus. Kuna keskendusime telefonide kaameratele, siis jäi muu funk-

Mingeid imeteste me välja ei mõelnud, pilti tegime see-eest kõigi telefonidega igas võimalikus asendis

sionaalsuse nokkimine tahaplaanile. Pilti tegime see-eest igas võimalikus asendis.

Kõik testitud telefonid kuuluvad pigem «suurte ja raskete» kategooriasse, kuhu sigineb viimasel ajal hoogsalt järjest uusi mudeleid.

Ainult sel moel õnnestub kesta suruda suur ekraan, optilise suumiga objektiiv, GPS. Aku kestvus on selliste telefonide

jaoks kahtlemata väljakutse, kuna kõik eelmainitud omadused tarbivad varasemast rohkem voolu. Kasutajate ootus on loomulikult vastupidine, uus minikompuuter peaks ühe laadimisega nädal aega vastu pidama, nii nagu 10 aastat tagasi Nokia 5110.

Mõned asjad ajavad meid ja kasutajaid jätkuvalt hulluks. Telefonitootjate suutmatus ja tahtmatus kokku leppida akulaadija formaadi suhtes on arusaamatu ning tüütu nii testimisel kui ka tavaelus, kus sõbralt laadijat laenata ei saa, sest tal on Nokia asemel Samsung.

Teisalt on telefonide (ja nende kaamerate) kasutusmugavus aastatega väga tubli hüppe edasi teinud. Erinevalt akulaadijatest hakatakse siin jõudma lahendusteni, mis töötavad kõikjal üsna sarnaselt ja teevad seega kasutajate elu lihtsamaks. Igal tootjal on omad veidrused (kes ei lase mitut pilti valida, kes piirab üle Bluetoothi saadetavate piltide arvu 20ga), kuid, nagu öeldud, üldpilt on väga palju parem.

Menüüsüsteemid on sarnased, navigeerimisloogika ja valikute tegemine samuti.

[d] SIIM TELLER, JENS KASEMETS

N82 taastab usu kaameratelefonidesse

NOKIA N82

● Nokia on N82 kaameratelefoni suhteliselt suurde pakendisse surunud palju sellist, mis tuju heaks teeb: WiFi, korralik valgusjõuline Carl Zeissi objektiiv Tessar F2.8, hea ekraan, Nokia tuntud headuses menüüsüsteem, enamasti kiire fookustamine, mustuse eest kaitsev objektiivikate jne.

Tänu telefoni suurusele on seda kaamerana kasutades mugav hoida ja tunnet, et see näppude vahelt pudeneb, pole. Ekraani selguse ja teravuse hindame väga heaks – see on abiks piltide teravuse kontrollimisel ja slaidisõu vaatamisel.

Nokia insenerid on pildistaja elu mõne mõnusa lahendusega lihtsamaks teinud. Pildid keeratakse ekraanil alati «otseks», kui telefoni horisontaal- või vertikaalasendisse pöörata. Makrorežiimi valimiseks ei pea enam menüüs surfama, kaamera saab sellest ise aru. Tulemuseks on ajavõit ja teravamad makrofotod.

Eraldi kiidame Carl Zeissi objektiivi. Tänu 2,8 mm maksimumavale on ka ISO 100 peal võimalik teravaid pilte teha

Eraldi kiidame juba mainitud Carl Zeissi objektiivi. Tänu maksimumavale 2,8 mm on ka madala tundlikkuse korral (ISO 100 ehk kõige parem kvaliteet) võimalik teravaid pilte teha. Öhtuvalguses liikuvast autos oli terava pildi tegemine üllatavalt lihtne. Mitmed kompaktkamerad sellega alati nii hästi hakkama ei saa.

Valge tasakaal ja värviedastus kõiguvad veidi, 2/3 juhtudel on pildid ilusad ja tõetruud, nahatoonid realistlikud, värvid kirkad, aga mitte liiga. Kahjuks eksib muidu väga tubli N82 veel pisut liiga tihti ja teeb pilte, kus domineerivad sinakad-rohelised toonid, seda eriti välku kasutades.

[HINNANG]

Testi võitnud Nokia N82 on kompaktkameratele kandadele astuva kvaliteediga tõsine tegija.

[d] hinne:

[digi]
TESTI
VÕITJA

Teravad pildid, soojad toonid

SONY ERICSSON C702

● C702-le lähenesime kahvliga. Teisiti ei saanud lihtsalt selle tagakaant lahti, et SIM-kaart sisse torgata. Päril põnev. Küsimusi tekkis selle telefoni puhul veel – kui pista telefoni GPS ja sellele põhinevad rakendused, siis võiks sinna panna ka hea vastupidavusega aku. C702 osutus lühikese akuaja tõttu pettumuseks.

Kaameratelefonina on Sony Ericsson keskpärane. Väik on, aga see töötab kui taskulamp ja sobib hästi sõprade pimestamiseks. Digisuum (mida nagunii kasutada ei soovita) täisresolutsioonil üldse ei tööta. Suurim miinus on see, et galeriis pole võimalik korraga märkida mitut pilti, mida siis üle Bluetoothi arvutisse saata või kustutada. Juhtmega arvuti taha ühendades see muidugi probleemiks pole, aga kosmoselendude ja robotite ajastul on see üsna masendav.

Menüüd on loogilised ja pildistamisvalikud selged. Ekraan on ergas

Kõik pole siiski lootusetu. SEdele omaselt on telefoni ja kaamerat lihtne kasutada: menüüd on loogilised ja pildistamisvalikud selged. Telefoni ekraan on ergas ning päeva-valguse käes üllatavalt hästi nähtav. GPS-rakendused, eriti sporti soodustavad, tekitasid tahtmise kohe jooksuketsid jalga tõmmata, et hiljem läbitud teekonda Google'i kaartidelt vaadata.

C702-st tulevad täitsa mõnusad pildid – toonid on soojad ja teravad ning piisava valguse käes ka selged. Häämaras lülitub kaamera kõrgema tundlikkuse peale ja siis ilmub pildile punane digimüra.

[HINNANG]

Ei liha ega kala – heast kaameratelefonist jääb veidi puudu, puhtalt telefoni kohta jälle natuke liiga palju kaamerat kaasas.

[d] hinne:

Kaamera, millel telefon ka sees?

LG KU 990 VIEWTY

● LG puhul tekib küll küsimus, et mis oli enne – kaamera või telefon? Kindlasti on LG testitute kõige kaameralikum. Sellele viitavad nii suur puutetundlik ekraan, viiemegapiksline kaamera, puuduv klavistik ja üldkuju, mis üsna kompaktkamera mõõtu.

Puutetundlik ekraan teeb telefoni kasutamise mõnusaks. Tänu virtuaalsele täisklaviatuurile käib näiteks SMSide kirjutamine tõeliselt kiiresti ja mugavalt.

Samas on täielikult puusse pandud suumimisega – keerata tuleb ümber objektiivile olevat rõngast, mille kasutamismugavuse eest võiks kellelegi triibulised teha. Teisalt, kuna kaameral on ainult digitaalne suum, siis jätke see rõngas heaga rahule.

LG Viewty'l on siiski midagi, mille pärast oleme nõus kõik miinused unustama – videorežiim 120 kaadrit sekundis. Teate, mida sellega teha saab? Aegluubis filme! Kui juba see pärast esimest korda loovuslaksu ei anna, siis... Väike näide saidil <http://shrt.st/mq>. Tõeline maiuspala näiteks noortele ekstreemspordi filmijatele.

Viewty'l on mõned möödalaskmised veel.

Kuigi kaameral on kvaliteetne Schneideri objektiiiv, pole sellel mingit katet ees. Kombineerituna päikese käes mitte liiga ereda ekraaniga, jääb kogu pildistamiskogemusest vastakas tunne – on nagu kaamera, megapiksleid on, suur ekraan on, aga pilti on natuke kehva teha. Liites siia fakti, et tehtud pildid on katsetamisest hoolimata sinakasrohelistel ehk selgelt liiga «külmad», ei tundugi esmapilgul ahvatlev ja stiilne Viewty enam nii äge.

[HINNANG]

Tunne jääb vastakaks. On nagu kaamera, megapiksleid on, suur ekraan on ka, aga pilti on natuke kehva teha.

[d] hinne:

Mitu liugklappi telefonile mahub?

SAMSUNG G810

• Samsungi insenerid tulid tavapärasel moel kokku, võtsid ette konkurentide mudelid ja nuputasid, kuidas neid üle trumbata. Tulemusena sai G810 endale kaks liugklappi ja 3kordse optilise suumiga objektiivi. Tegelikult on telefoni tehniliste näitajate nimekiri umbes kaks kilomeetrit pikk, otsige netist ja imestage (WiFi, GPS, mida meil tööle saada ei õnnestunud).

Seejärel tulid teised Samsungi insenerid ja panid suumimisele maailma kõige kohutavama heli külge. Täiesti arusaamatu. Kujutage ette, et olete sõprade pulmas, parasjagu antakse haudvaikses ruumis abielutootust ja teie hakkate pilti tegema «ZZZZZZZZZZZZZZZZZZZZ...». Nii väike asi, aga nii karjuvalt kõrva hakkav...

Tõsisemalt rääkides on Samsungi hea telefon. Google'i otsinguriba esilehe pane mine teeb neti kasutamise kutsuvaks, suured selged ikoonid aitavad telefonis muretult navigeerida.

5megapiksline kaamera on G810 õnnistuseks ja nuhtluseks. Pildid, mis kaamerast tulevad, on kenad, aga nende vaatamine

kaamerast on aegluse tõttu paras piin. Päikeses käes on see hoopis võimatu, sest ekraan pole piisavalt hea valgustusega. See-eest on kaamera autofookusteiste telefonide omast kiirem ja see on tegelikult oluline eelis, sest nii saavad muidu möödalipsavad hetked teravalt pildile.

Kahest liugklapist peab veel rääkima. Klahviklappi lahti libistades ja kaamerat valesti käes hoides libiseb lahti ka objektiivi kattev klapp ning kaamera käivitub automaatselt. Harjutamise järel probleem muidugi kaob. Fakt, et G810 kaalub 139 grammi (ja see on telefoni kohta raske, uskuge), ei kao aga kuhugi.

[HINNANG]

Pildid, mis kaamerast tulevad, on kenad, aga nende vaatamine on telefoni aegluse tõttu üks paras piin.

[d] hinne:

4 X KALEV LILLEORG

[TULEMUSED]

1

Nokia N82

Hea objektiiv, hea menüü, hea telefon. Rohkem polegi vaja, et Nokia N82 meie testi võitjaks kuulutada.

2

Sony Ericsson C70

Jääb Nokiale küll selgelt alla, ent on siiski parem kui teised testis osalenud.

3

LG KU 990 Viewty

Kindlasti rohkem kaamera kui telefon, kuid pisivead rikuvad hea üldmulje.

[digi] ütleb

• Linnalegendi, et mõnedel telefonidel on täitsa hea kaamera, olime mõlemad kuulnud. Kaameratelefone töölaual rita seades oli hinges kerge lootusvärin, et äkki üks neist on see õige. See, mille puhul saaks hõisata «Jah, kompaktkamera on surnud, mobiiltelefon on uus kompaktkamera!». Aga ei, veel mitte. Küsige kahe aasta pärast uuesti.

Mis siis puudu jääb? Telefonidele antav diagnoos sarnaneb väga 4–5 aastat tagasi kompaktkameratele antud hinnanguga. Tootjad topivad tillukesse kereesse järjest suurema sensori (praegu siis 5 megapiksli) ja kasutavad seda müügiargumendina. Pildikvaliteet, autofookuse kiirus ja värviedastus jäetakse tagaplaanile ning tulemuseks on kaotatud hetked, sinakad näod, digimürarikkad pildid hämaramatel oludes jne.

Ausõna, keegi ei vaja rohkem megapiksleid. Kohutunne lubab väita, et 95% telefonidega tehtud piltidest vaadatakse

vaid tillukesel telefoniekraanil või arvutis, kus piisaks maksimaalselt 3megapiksli-st pildist. Isegi 10 x 15 cm pildi trükkimiseks piisab sellest täiesti.

Loodame, et ka telefonitootjad saavad sellest aru ning kaameratootjad löövad ühel või teisel moel nendega kampa, et parem pildikvaliteet kiirelt telefonidesse tuua.

Kes teab, ehk tulevad Canon või Nikon kahe aasta pärast oma telefoniga turule? Täna on nad kindlasti mures, sest taskutelefon haukab iga päevaga tubli tüki turust.

Lõpetaks konkreetse soovitusena – kui sulle on oluline pildikvaliteet oma kõigis aspektides, siis hoi a täna veel hea kaamera taskus ja muretse telefoniks mõni tilluke helistamismasin.

Kui püüad pildile eelkõige emotsiooni ja oled nõus kvaliteedis veidi järele andma, siis võid fotokaamera julgelt ajalukku saata.

LADU TÜHJAKS!

**K-Arvutisalongis
suur lao
tühjendusmüük,
kaup kuni 50%
soodsam.**

Hinnad kehtivad 01.07-
31.07.2008 või kuni kaup jätkub

ego | järelmaks

Ostes perioodil 01.07-
30.07.2008 K-Arvuti-
salongist Ego järelmak-
suga kaup vähemalt
2050 krooni eest, saad
TASUTA Novatoursi
sooduskaardi väärtusega
1000 krooni!
Rohkem infot leiad
www.k-arvutisalong.ee
lehel!

**Ekspulsiivne superpakkumine!
Piiratud kogus!**

1987.-

3490.-

- 8,0 MP eraldusvõime
- 3x opt. zoom
- 2,7" (6,9cm) LCD ekraan

DIGIKAAMERA

Olympus X-835

- eesti- ja venekeelne menüü
- näotuvastustehnoloogia
- õhuke metallkorpus
- liitium-ion aku

6990.-

9990.-

Kuumakse 355.-
Sissemakse 0%, 24 kuud

Vastupidavus enneole-
matu hinnaga!

SÜLEARVUTI
Lenovo N200

- 1 GB mälu
- 120 GB kõvaketas
- 15,4" laiekraan
- Intel Pentium Dual Core kahetuuma-
line protsessor T2370 • DVD kirjutaja • Intel X3100 graafika-
kaart • sõrmejäljelugeja • veebikaamera • a/b/g toega Wifi
• Bluetooth • võrgukaart • HDA helikaart • mälukaardilugeja
• 4xUSB • Firewire • TV-väljund • VGA • kaal 2,8kg.

10990.-

19990.-

Kuumakse 334.-
Sissemakse 0%, 48 kuud

Parim filmi-
elamus nüüd
enneolematu
hinnaga!

LCD TV
42"
LG 42LC45

- 42" (106cm) laiekraan
- kujutise optimeerimissüsteem
- pildiparandussüsteem
- kontrastsus 5000:1 • heledus
450cd/m2 • reageerimisajag 5ms •
vaatenurk 178° • 2xHDMI • 2XSCART •
Y/Pb/Pr • HD valmidus

**KINGITUSEKS KAAMERA-
KOTT VÄÄRTUSES 655.-**

6999.-

9990.-

Kuumakse 356.-
Sissemakse 0%, 24 kuud

VIDEOKAAMERA

Sony DCR-SR35E

- 30GB (kuni 15h) kõvaketas
- 40x optiline zoom stabilisaatoriga
- 2,7" (6,9cm) LCD ekraan
- Suurepärase Carl Zeiss Vario-Tessar
optika • Salvestab nii kõvakettale kui
mälukaardile

9990.-

14990.-

Kuumakse 303.-
Sissemakse 0%, 48 kuud

Tippvõimsus
kvaliteetses kestas!

SÜLEARVUTI
FS Amilo Pi2540

- Intel Core 2 Duo kahe- • 1535MB ATI Radeon HD 2400 graafikaart
tuumaline protsessor T7250 • DVD kirjutaja • 15,4" laiekraan • veebi-
kaamera • b/g toega Wifi • võrgukaart • HDA
helikaart • 3xUSB • Firewire • EC • SPDIF •
VGA • DVI • Windows Vista Premium • Nor-
man AntiVirus 3 aastase uuendusõigusega
- 2 GB mälu
- 250 GB kõvaketas

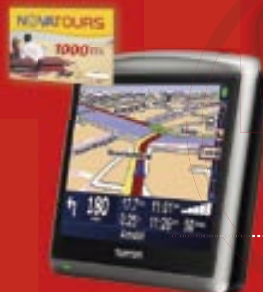
2990.-

4990.-

Kuumakse 152.-
Sissemakse 0%, 24 kuud

Parim reisikaaslane
terves Euroopas!

GPS-SEADE
TomTom One XL
Balti regioon

- 4,3" (10,9cm) ekraan
- eestikeelne hääljuhtimine
- 512 MB mälu
- kaartide lisamine SD-kaardipesa kaudu
- Lääne-Euroopa kaardid
saadaval 990.- eest!

4990.-

6490.-

Kuumakse 254.-
Sissemakse 0%, 24 kuud

Suure jõudlu-
sega optika!

DIGIKAAMERA
**Canon
PowerShot S5 IS**

- 8MP eraldusvõime
- 12x optiline zoom stabilisaatoriga
- 2,5" (6,4cm) pööratav LCD ekraan
- Välgutald võimsate välgude ühendamiseks
• Näotuvastusega autosäri-/fookus
• Stereoheliga VGA video 30fps

K - Arvutisalong®
www.k-arvutisalong.ee

www.k-arvutisalong.ee;

Telli fotod interneti teel: foto.k-arvutisalong.ee

Tallinn: Gonsiori tn 14; Rocca al Mare Kaubanduskeskus; Kristiine Kaubanduskeskus; Kaubanduskeskus Mustikas; Torupilli Selver; Ülemiste Kaubanduskeskus; Sikupilli Kaubanduskeskus; Järve Kaubanduskeskus; Mustamäe tee 44; Mustakivi Prisma; Maardu; Narva; Jõhvi; Rakvere; Rapla; Tartu: Kivilinna Kaubanduskeskus; Lõunakeskus; Lõunasaar; Raatuse Kaubamaja; Kaubanduskeskus Eeden; Tartu vana Kaubamaja; Viljandi: Vaksali 11; Männimäe Selver; Valga; Paide; Võru; Pärnu; Kuressaare

KUIDAS...

HAARA OMA TEHNIKAL SARVIST!

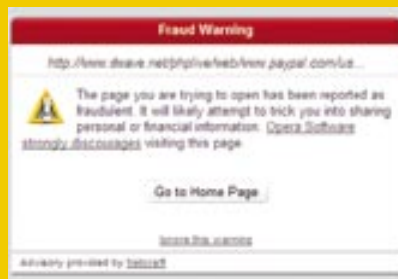

Kuidas pildil taevast vahetada?

LK 58

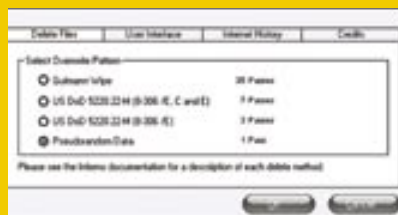

ARVUTI

Kuidas turvaliselt internetis käia?

LK 54

Kuidas faile turvaliselt kustutada?

LK 56

Kuidas valida koju printerit?

LK 57

HELI JA PILT

Kuidas osta mängukonsooli?

LK 62

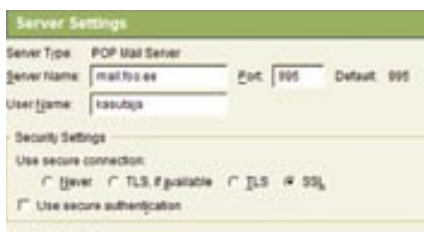
KUIDAS...

ISTOCKPHOTO

turvaliselt internetis käia?

Internetis ellujäämine pole naljaasi, naiivikud saavad seal õige pea vastu näppe. Selle asemel, et iga kord arvutivõhikuist tuttavaile uuesti ja uuesti üle rääkida, kuidas internetis ohutult ja turvaliselt käituda, pistke neile pihku järgnev õpetus.

1. Elektronpost olgu turvaline

Vaikimisi liiguvad andmed võrgus tavatekstina ning need, kel on juurdepääs sinu arvutivõrgule, saavad vastavate programmidega jälgida, missugust teavet sinu arvuti interneti saadab või seal saab. Nii saab võrgu pealt kinni püüda mitte ainult veebiaadresse, mida sa külastad, vaid ka näiteks sinu meilisõnumite sisu, kui sa meili loed. Lahenduseks on tundliku info saatmine üle krüpteeritud ühenduse. Kui loed meilibrauseri kaudu, siis veendu, et teenusepakkuja toetab HTTPS-ühendust. Kui postkasti sisse logid, peaks brauseri aadressiribal veebiaadressi ees olema mitte http://, vaid https://. Kui kasutad meilide lugemiseks Out-

look Expressi, Thunderbirdi või mõnda muud meiklienti, siis veendu, et see kasutaks turvalist ühendust. Turvalist ühendust toetavate programmide seadistustes on tavaliselt vaja määrata kas SSL või TLS või valida POP3- või IMAP-protkollil asemel POP3S (port 995) või IMAPS (port 993). Kahtluse korral küsi täpselt meiliteenuse pakkujalt.

2. Ava ainult neid faile, mida sa ootad

Ava vaid neid meiliga saabunud faile, mille kohta sa tead, et need sulle saadetakse, ning mille sisu kohta on meilis vastav teave. Seda ka juhul, kui saatjaks on su tuttav. Eriti kahtlane on asi siis, kui eestlasest tuttav saadab sulle inglise- või muukeelse meili koos failiga. Kui sa pole kindel, kas su arvutis on korralikult töötav viirustõrjeprogramm, ära faile ava.

3. Kontrolli, kuhu sisse logid

Üheks levinumaks pangaparoolide varastamise viisiks on suunata

ohver panga sisselogimislehega sarnanevale lehele. Eksituste vältimiseks logi internetipanka sisse ainult panga veebilehelt, välja arvatud siis, kui sind suunatakse nt Eesti Energia või Eesti Gaasi lehelt. Mitte kunagi ei saada ükski korralik pank sulle meili, kus palutakse sul mingil põhjusel oma parooli vahetada alloleval lingil klõpsates. Kui sa siiski lingil klõpsad ja sind suunatakse justkui netipanga sisselogimislehele, siis veendu, et brauseri aadressiribal oleks endiselt sinu netipanga aadress. Hansapanga puhul on selleks hansa.ee, SEB panga puhul seb.ee jne. Lisaks peab

internetipanga sisselogimisleht kasutama turvalist HTTPS-ühendust. Sellest annab IE ja Opera puhul märku aadressiriba taha ilmuv tabaluku ikoon, Firefoxil ilmub tabalukk alla brauseri olekuriba paremasse serva. Kui kin-

nise tabaluku ikooni pole või kui aadressi ees ei ole https://, ei ole tegemist õige netipanga leheküljega. Enne meili teel saabunud panga-linkidele klõpsamist helista panga infonumbril ja küsi üle. Parem karta, kui kahetseda, turvalisuse pärast muretsemist pole vaja häbeneneda.

4. Reklaamidil parem mitte klõpsata

Veebireklaamidil klõpsamine võib sind edasi juhatada tõesti ausa firma kodulehele, kuid välismaistel saitidel asuvad ning eriti poolpaljaste näitsikutega, imeodavaid veebikauplusi või soodsat tarkvara pakkuvad reklaamid võivad sind suunata hoopis veebilehele, kust üritatakse kohe sinu arvutisse pahavara sokutada, ilma et sa peaksid kuskil klõpsama. Hoiata selle eest ka oma sõpru, kes netist piraattarkvara otsivad. Viirused sokutatakse just nende reklaamide taha, millel klõpsamisele enda arust jube ässad, kuid tegelikult padunaivsed kasutajad vastu ei suuda seista. Täisnast tugitooli reklaamiv banner on reeglina kõvasti ohutum kui poole hinnaga Photoshop'i reklaamiv banner. Soliidsetel ja usaldusväärsetel saitidel asuvad bannerid tavaliselt viiruselinke ei sisalda, kuid vahel võib sedagi juhtuda, sest reklaamikohta müüakse tavaliselt pimesi, iga üksikut reklaami ei kontrollita. Seega – kui mõne saidi banneril reklaamitav tundub liiga hea, et olla tõsi, ära klõpsa, kui oma arvuti turvalisuse seisukorras kindel pole.

5. Ettevaatust Messengeri linkidega

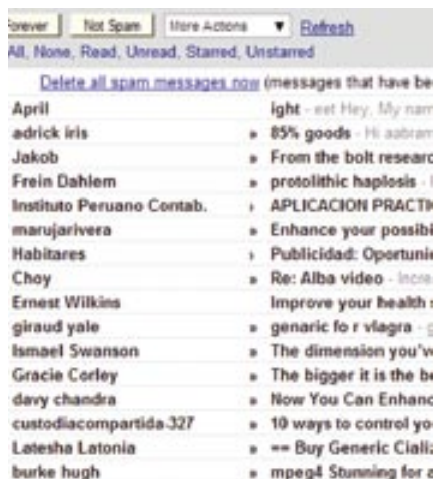
Palju kurja kraami levib viimasel ajal ka kiirsuhtluskanalite kaudu. Ära klõpsa Messengeris sulle antud linkidel, kui vestluskaaslane ei ütle, millega tegemist on. Eriti kahtlane on, kui lingil on juures ingliskeelne meelitus tekst. Viirused oskavad sõbra nakatunud arvutist teateid laiali saata ka nii, et too paistab olevat välja logitud. Taoliste linkide taga on sageli veebileht, mis üritab ära kasutada mõnd brauseri või operatsioonisüsteemi turvaauku. Küsi sõbralt alati üle, mis lingi ta sulle saatis.

6. Paroolid turvaliseks

Võimalusel kasuta paroolide ja paroolikaartide asemel ID-kaarti või mobiil-ID-d. Need on juba oma olemu-

selt turvalisemad, sest ID-kaardi või mobiili vargust või kaotamist märkad sa kohe, kuid paroolide vargust või paroolikaardi salaja kopeerimist ei pruugi sa tähele panna.

Õpi erinevate foorumite ja veebisaitide siselogimiseks kasutatavad paroolid pähe. Kui süsteemiadministraator annab sulle töömeili lugemiseks parooli «kapsas» asemel parooli «aE-%Kly5», siis kirumise asemel kiida teda, et ta turvalisema parooli on valinud. Suvalist märgijada on ka üle su õla piiluv paroolivar-gal palju raskem meeles pidada kui reaalseid sõnu. Kui lased brauseril paroolide meelde jätta, siis kasuta võimalusel nende kaitsmiseks üldparooli. Selline võimalus on olemas näiteks Firefoxil. Teine võimalus on lasta brauseril paroolide mitte salvestada ning kasutada mõnd paroolihaldusprogrammi, nt KeePass (vt ar-rillikuu [digi]).

7. Tee spämmikonto

Veebis kõikvõimalikke registree-rimisvorme täites tuleb alatihti anda oma meiliaadress, et sinna saaks saata tellimuse kinnituse, tarkvara allalaadimise lingi või muud ühekordset teavet. Pahatihti aga hakatakse pärast saatma soovimatut reklaami ning pole harvad ka juhused, kui su meiliaadress antakse edasi koostööpartneri-tele või hulgi-postitusfirmale. Loo ühekordsete registreerumiste tarbeks meilikonto, mida saad sisestada just taoliste tüütutele vormi-dele. Sel juhul on sul tarvis käia sellel kontol ainult neid harvu kasulikke meile lugemas ning garanteeritult saabuma hakkav spämm ei ummista muuks kirj vahetuseks kasutata-vat kontot.

8. Uus brauser ja turvaparaandused peale

Sulle võib ju Internet Explorer 6 endiselt meeldida, aga tea, et IE6 on pärit aastast 2001 ja selle viimased sisulised uuendused on aastast 2004. Võta kasutusele vähemalt IE7, aga veel parem, kui kasutaksid Operat või Firefoxit, millest kummaski anti välja just uued versioonid. Tänapäeval levivad

viirused peamiselt interneti kaudu ning korraliku kaasaegse turvaparaandustega brauseri kasutamine on hädavajalik.

Ükskõik mis operatsioonisüsteemi sa kasutad, turvaparaandused olgu alati installitud! Kui Windows Update'i olekualal (tead küll, seal kellaaja kõrval) lipukesega maakera või kollast hüüumärgiga kilpi näitab, klõpsa sellele ja vaata, mida ta pakub. Üldiselt võid kõik vai-kimisi pakutavad uuendused julgelt installida.

9. Viirusetõrje ja tulemüür paika

Sa võid koonerdada muude asjade pealt, aga korraliku viirusetõrje eest tasub aastas mõnisada krooni maksta. Paremad viirusetõrje programmid sisaldavad kohe ka võrguliiklust jälgivat moodulit ning oskavad hoiatada kahtlaste meilide ja veebilehtede eest ka siis, kui su brauser midagi kahtlustada ei oska. Samuti tasub arvutis, mida kasutavad peale sinu ka teised, kasutada rakenduste kontrolli moodulit, mis iga kord uue rakenduse käivitamisel küsib, kas see on ohutu või mitte. Niiviisi saad teada, kui arvu-tisse on siginenud mõni uus salapärase ra-kendus, mis järgmisel käivitamisel automaat-selt tööle tahab minna. See töötab isegi siis, kui viirusetõrje andmebaasid on vananenud.

Tulemüüri pole tänapäeval koduarvutites, mis niikuinii on enamasti juba ruuteri tule-müüri taga varjul, vaja mitte sisetungijate eest kaitsmiseks, vaid, vastupidi, väljatungija-te tõkestamiseks. Kui sinu arvutisse on pää-senud viirus, siis võib see hakata sinu arvutist välja saatma spämmi või pommitama mõnd veebisaiti päringutega tuhandeid kordi sekun-dis. Tulemüür ei lase sinu arvutis määratseval viirusel teistelete võrgus olevatele arvutitele liiga teha ning samas takistab ligipääsu ka sinu arvutisse salaja üles seatud serverile.

10. Ära kasuta kahtlasi programme

Kui tahad installida programmi, mida sa pole varem kasutanud, tee enne installimist veebis programmi nimega otsing ja vaata, mida selle kohta räägitakse. Loomu-likult mitte tootja veebilehel, vaid kasutajate foorumites, blogides, arvustustes. Kui pro-gramm sisaldab nuhkvara, siis tõenäoliselt on keegi selle juba avastanud ja lärmi löönud. Kui laadid programme alla, siis tee seda mõnelt usaldusväärset ja tuntud veebilehelt, mitte kunagi ära laadi programme alla tundmatult veebisaidilt, vaid võimalusel alati valmistaja lehelt.

[d] SVEN VAHAR

KUIDAS...

faile turvaliselt kustutada

Müüd arvutit või vana kõvaketast? Kustutad mälupulgalt isiklike faile? Ära jää uskuma, kui Windows väidab, et ühe klõpsuga ongi fail kustutatud. Tegelikult tuleb faili lõplikult kustutamiseks palju rohkem vaeva näha.

1. Puha pettus

See kõlab sürreaalselt, aga failide kustutamisel tegelikult faile ei kustutata. See tähendab, et kui sina kustutad faili, muudab arvuti lihtsalt selle faili süsteemi jaoks nähtamatuks, st ütleb iseendale, et see fail on nüüd kustutatud, aga tegelikult jääb info kettale siiski alles. Ent nüüd teab arvuti, et sinna kohta, kus asub kustutatud fail, võib infot peale kirjutada ja nii toimubki failide kadumine kettalt järk-järgult. Mida rohkem sa faili kustutamise järel kettale uut infot kirjutad, seda tõenäolisem on, et osa sellest kirjutatakse vana faili peale ja alles siis, kui kettal asuvad bitid on tõesti uutega üle kirjutatud, saab lugeda faili kettalt lõplikult kadunuks.

2. Osavad käed

Mõne lihtsa programmiga varustatud inimene taastab sellised kustutatud, ent tegelikult veel kettale jäänud failid väga hõlpsasti. Hea on siit endale meelde jätta, et kui kustutad kogemata vajalikud failid ära, siis ära mingil juhul sellele kettale enam bittigi kirjuta, vaid pane arvuti kinni ja otsi mõni selline osav inimene üles. Siis on tõenäosus oma failid tagasi saada väga suur.

3. Maailm on kuri

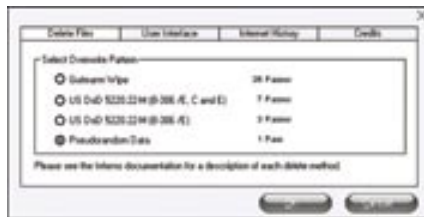
Ent kahjuks on ka inimesi, kes taastavad kustutatud faile, ilma et keegi seda neilt palunud oleks. Sa ju ei taha, et arvutit müües saab uus omanik kaasa kõik su fotod ja e-kirjavahetuse? Enda arvates kustutad sa need ära, aga tegelikult mitte. Sel kuul õpetame faile lõplikult kustutama.

4. Tööriistad valmis

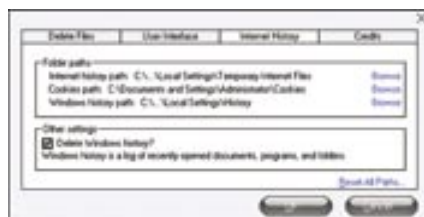
Nagu failide taastamiseks, on ka failide turvaliseks kustutamiseks vaja spetsiaalseid tööriistu ehk täpsemalt ühte programmi. Meie kasutame näitena vabavarielist Infernot, mille võid endale arvutisse

laadida aadressilt www.softpedia.com/get/System/File-Management/Inferno.shtml. Tee seda kohe. Kui sulle Inferno mingil põhjusel ei meeldi, toksi Google'i otsikasti «secure delete» ja vali mõni muu. Üldiselt töötavad nad kõik ühtemoodi.

5. Seaded paika

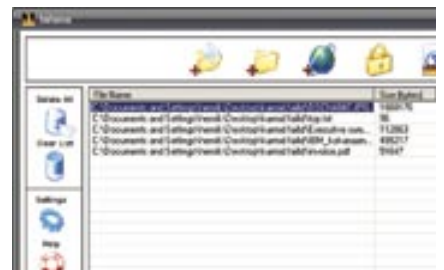
Veedame mõne minuti Infernot seadistades. Kõige tähtsam on otsustada, kui turvaline on turvaline. Turvalise kustutamise programmid nimelt kirjutavad neile ette antud failid füüsiliselt uute bittidega üle. Nii ei jää kustutatav fail enam kettale kuhugi peitu, vaid kirjutatakse tõesti üle suvalise joru uute bittidega, nii et hiljem ei ole enam võimalik algselt faili taastada. Peamine küsimus on see, mitu korda tuleb kustutatav fail suvaliste andmetega üle kirjutada. Üks kord on hea. Kolm korda on veel parem. Aga miks mitte 35 korda? Klõpsa nupul **Settings** ja vali, kui turvalist kustutamist tahad ehk mitu korda peab su failid üle kirjutama. Valida on 1, 3, 7 ja 35 vahel, kusjuures viimaste puhul käib arutelu selle üle, kas maailma suurimad luureorganisatsioonid suudavad eriseadmeid kasutades selliselt kettalt midagi taastada või mitte. See tähendab, et sa võid suhteliselt kindel olla, et sult arvuti ostnud inimene ei oma CIAga võrreldavaid seadmeid ega saa su kettalt mitte midagi kätte.

6. Internet anonüümseks

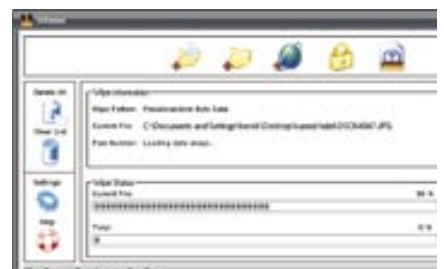
Mõned inimesed ei taha, et keegi kunagi teada saaks, kus nad internetis surfanud on. Kui Inferno seadete all

klõpsad vahekaardile **Internet History**, saad arvutile öelda, kus sinu brauser oma ajalugu hoiab, ning edaspidi ka selle üliturvaliselt kustutada.

7. Tööle!

Edasi pole vaja muud, kui otsida välja failid, mis kustutamist vajavad. Infernos on üleval rivis ikoonid, mis võimaldavad sul kustutamisele saata faile, katalooge või internetiajalugu (ja ka faile krüpteerida, aga meie jääme praegu kustutamise juurde). Samas võid ka Windows Explorerist lihtsalt failid otse hiirega Infernosse lohistada. Kui oled failid Infernole kätte näidanud, vajuta vasakul olevat nuppu **Delete All** ja programm hakkabki tööle.

8. Kohvi või teed?

Sellel, miks arvutid faile tegelikult ebaturvaliselt kustutavad, on ka hea põhjus. Nimelt on säärane faili kadunuks kuulutamine palju kiirem kui tegelik kustutamine, kus tuleb kõik bitid ükshaaval üle käia. Nii et nüüd võid rahumeeli arvutist eemale minna ja oma asjadega tegeleda, sest olenevalt kustutamisele saadetud failide suurusest võib minna päris kaua aega. Samuti sõltub ajakulu sellest, mitmekordse ülekirjutamise sa seadete alt valisid. Küll aga võid kindel olla, et failid saavad tõesti turvaliselt kustutatud.

[d] HENRIK ROONEMAA

KUIDAS...

valida koju printerit?

ISTOCKPHOTO

[digi] lehekülgedelt käib läbi mitmesuguseid printereid, küll kallimaid, küll odavamaid, küll suuremaid, küll väiksemaid. Millist neist aga valida? Mida tuleks enne pangakaardi luhvitamist läbi mõelda?

1. Foto või tekst?

Kõige tähtsam on otsustada, kas soovid printida peamiselt teksti või fotosid. Teksti printimiseks sobib paremini laserprinter, fotode jaoks aga tindiprinter. Kui sa tahad printida lihtsalt värvilisi graafikuid ja skeeme, siis pole selleks fotoprinterit tarvis.

2. Palju, palju teksti

Kui sul on vaja printida palju tekstidokumente, vali mustvalge LED- või laserprinter. LED-tehnoloogia on mehaaniliselt lihtsam ja töökindlam kui laserprinterites kasutatav tehnoloogia. Üle paari tuhande lehe printimiseks kuus tuleb valida printer, mille andmetes on igakuine töökoormus selgelt välja toodud. Otsi andmelehel märksõnu *pages per month* või *duty cycle*.

Keskmise tahmakassetiga saab printida umbes 1500–2500 5% tahmakatvusega A4-lehekülge. Enne ostmist võrdle erinevate mudelite tahmakassetide mahtu ja hinda, sest paari aasta perspektiivis pole tähtis printeri alghind, vaid kulumaterjalide hind.

3. Natuke teksti, natuke graafikuid

Kui lepid mustvalgete graafikutega, on soodsaim ost mustvalge laserprinter. Kui soovid värvilist, vali värvilaserprinter, kuid arvesta, et peamiselt mustvalge teksti printimiseks värvilaserit osta on rumalus.

Värvilaseri musta tahma kassett on väiksem kui mustvalgel printeril, seega tuleb sul sagedamini ja täiesti asjatult kukrut kergendada.

4. Värvilised skeemid, proovipildid

Ikkagi on värvilaserprinter mõistlikum kui värviline tindiprinter. Printimine käib kiiremini kui tindiprinteriga ja sa saad endiselt kasutada tavalist kontoripaberit, mitte ei pea ostma eripaberit.

5. Fotod

Fotode koduseks printimiseks on ainus mõistlik valik tindiprinter. Kui sa tahad fotodest saada korralikke väljaprinte, ära raiska raha värvilaserile. Head värvilaserid sobivad küll näiteks siltide ja flaierite printimiseks, aga fotode jaoks, mille puhul on oluline täpne värviedastus ja sujuvad tooniüleminekud, on parim tindiprinter. Tindiprinter vajab eripaberit, sest korraliku pildi saamiseks peab tint vajalikul määral paberisse imbuma. Seepärast on soovitatav kasutada printeritootja enda tinte ja paberit, sest nii on tagatud, et tint klappib paberiga, ei valgu sellelt maha ega imbu paberist läbi.

Fotode printimiseks ei sobi aga suvalised tindiprinterid, soovitatavalt tuleks osta spetsiaalne fotoprinter. Korraliku fotoprinteriga saad paberit printerist sirgelt läbi lasta ning samuti saad printida ilma pildi ümber jäävate valgete servadeta.

6. Printimine kilepaberile või kilele

Kilele printimiseks sobib laserprinter, kuid tuleb kasutada printeri tootjafirma poolt ette nähtud kilesid. Vastasel juhul võid oma printeri juba esimese kilega ära rikuda, sest see lihtsalt sulab su printerisse kinni. Kui sul on tarvis printida eripaberile või muule materjalile, siis selleks on geeltinti kasutavad printerid. Geeltint ei ole tehtud vee baasil ning see püsib tavalisest tindist paremini kõikvõimalikel raskesti kaetavil pindadel.

7. USB või LPT?

Moodsa arvuti korral on USB-liidesega printer mõistlikum. USB-kaabel on õhem ja painduvam ning seda võib ohutult jooksu pealt ühendada ja lahti ühendada, LPT-liidese korral võib arvuti vajada printeri äratundmiseks taaskäivitamist. Samuti pole uuematel lauaarvutitel ja sülearvutitel LPT-liidest. Enne ostmist kontrolli, missugused liidesed su arvutil on.

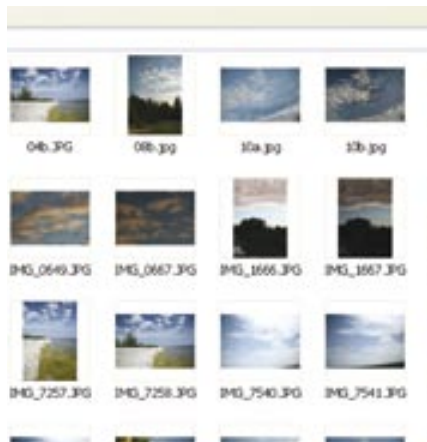
8. Üks või mitu arvutit?

Ühte printerit on kodus mitme arvuti vahel tülikas jagada. Võrgu- ja printeri eelis Windowsi kaudu printeri võrku andmise ees on, et teine arvuti ei pea tööta, vaid printer on otse võrgus kättesaadav. Võrguliides lisab aga printeri hinnale pahatihhti 1000–1500 krooni. [d] SVEN VAHAR

KUIDAS...

pildil taevast vahetada

Sageli juhtub, et muidu põnev kaader mõjub lameda ning tühjana, kuna taustaks on igav hall taevast. Pilvisust ja taeva värvi foto tegemise hetkel muuta ei saa, küll aga on võimalik seda teha hiljem arvutis. Nii mõnigi pilt võib sel kombel hoopis uue meeleolu saada.

1.

Vali sobivad kaadrid

Kui originaalpilt leitud, jäta meelde, millise kujuga ning kui suur on taeva osa, mis vahetamist vajab. Sirvi oma fotosid ja katsi leida mõni selline, kus meelepärane ning sobiva suurusega taevast olemas.

2.

Pildista pilvi

Selleks, et valik oleks suurem, tasub teinekord pildistamisretkel teha klõps ka põnevatest pilvedest. Infot ning inspiratsiooni pilvede kohta saad näiteks Gavin Pretor-Pinney suurepärasest raamatust «Pilvevaatleja käsiraamat» ning Pilvevaatleja-

te ühingu kodulehelt www.cloudappreciation-society.org.

3.

Pilvi saab ka internetist

Kui ise pilvi pildistada ei viitsi või sobivad kuidagi pildile ei trehva, leiad midagi kindlasti ka interneti riputatute hulgast. Trüki aga Google'i pildiotsingusse «clouds» ja vali välja.

4.

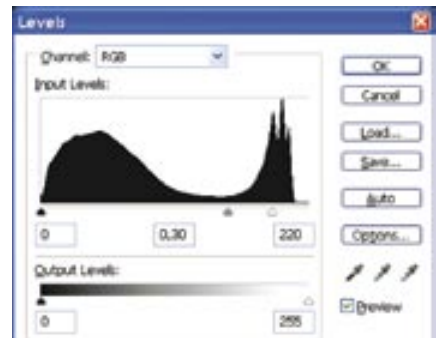
Kopeeri taevast pildile

Nüüd on aeg tööle asuda. Ava pilt, mille tausta soovid vahetada, samuti pilt, millelt soovid taeva kopeerida. Märkista taevaga pilt (**Ctrl+A**) ning kopeeri (**Ctrl+C**). Nüüd võid pilvepildi sulgeda. Originaalfotole aga kleebi äsja kopeeritud taevast (**Ctrl+V**). Kui pildid olid erineva suurusega, suurenda/vähenda ning nihuta taevast nii, et see kataks kogu asendamist vajava ala. Seda saad teha menüüst **Edit -> Free transform**.

5.

Tee taustast koopia

Nüüd peida ajutiselt taevaga kiht, vajutades **Layers**-aknas selle kihi ees olevale silma kujutisele. Tee taustakihi hiire paremklops ning kihist koopia, valides **Duplicate Layer**.

6.

Kohenda level'eid

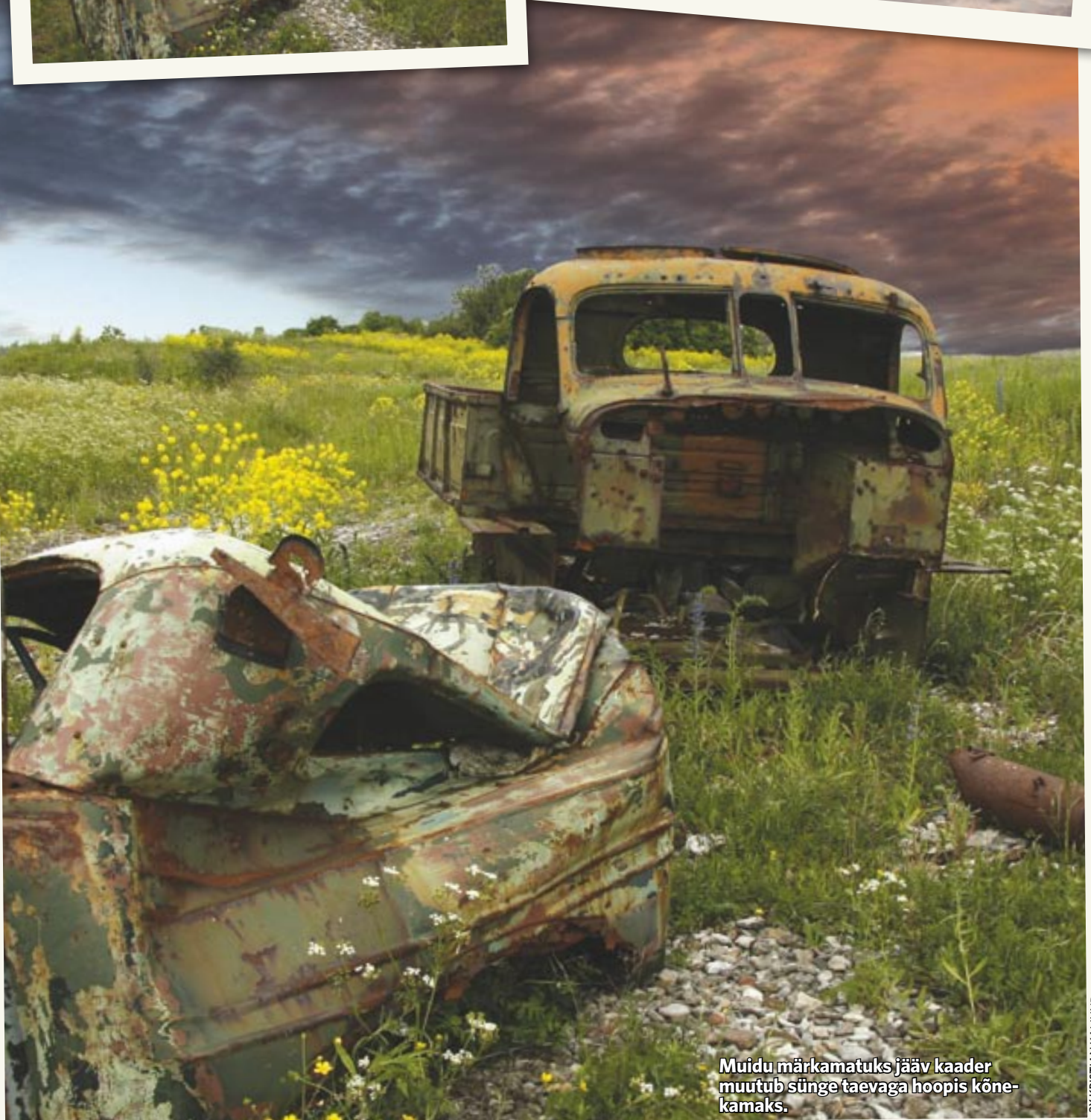
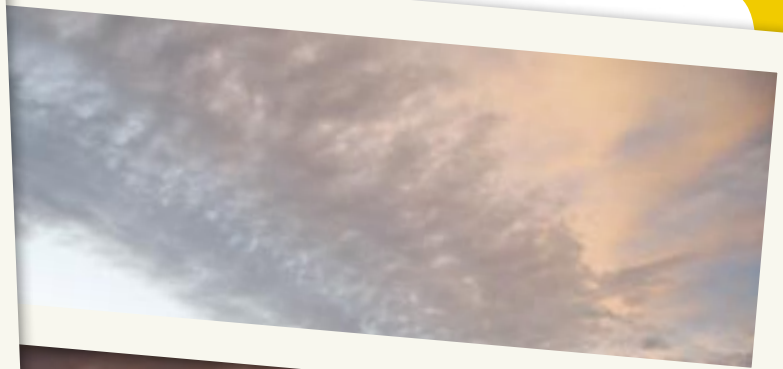
Ava aken Levels (**Ctrl+L**) ning muuda väärtusi vastavalt juuresolevale pildile.

7.

Duubelda sinist värvikanalit

Nüüd klõpsa tööriistapaleti vahelehel **Channels**, haara hiirega sinine värvikanal (**Blue**) ning lohista see akna allservas oleva uue kanali ikoonile.

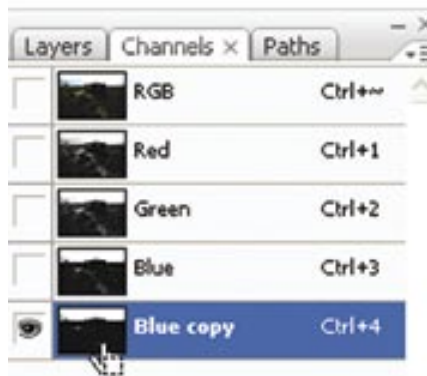

Muidu märkamatuks jääv kaader muutub sünge taevaga hoopis kõnekamaks.

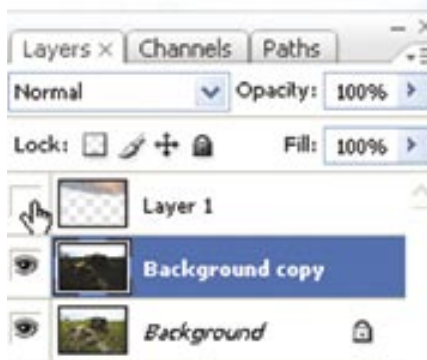
3X KRISTIAN KALJUND

8. Jälle need level'id
Ava uuesti Levels (**Ctrl+L**) ning muuda väärtused umbes selliseks nagu meie näites. Vajuta **OK**.

9. Märgista taevaala
Hoides all **Ctrl**-klahvi, klõpsa hiirega äsja loodud värvikanali ees oleval pisikesel *thumbnail*-pildil. Vabasta **Ctrl**-klahv ja tee uus klõps **RGB-kanali** nimel.

10. Too pilved pildile tagasi
Vali tööriistapaletil uuesti **Layersi** vahalet. Klõpsa taevaga kihil ning seejärel selle ees oleval silma kujutisel, muutes taeva taas nähtavaks.

11. Väike vangerdus
Muuda märgistus vastupidiseks, valides menüüst **Select -> Inverse**. Seejärel **Select -> Modify -> Contract** ning sisesta väärtuseks **1**. Nüüd vali uuesti **Select -> Inverse**. Viimaks klõpsa tööriistapaleti allservas oleval **Layer Maski** ikoonil.

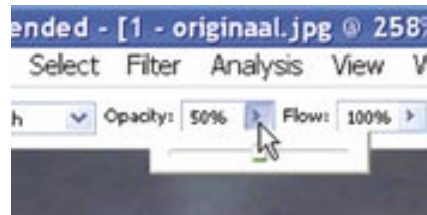
12. Kustuta kasutuks muutunud kiht
Vahepeal tehtud tausta kooiaga kihi võid nüüd kustutada või vähemalt nähtamatuks muuta, klõpsates selle ees oleval silmal.

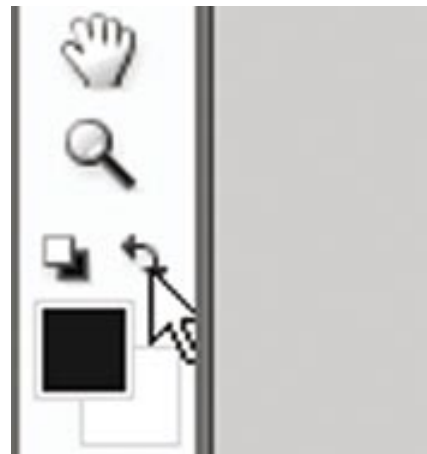
13. Säti level'id paika
Klõpsa Layer Maski väikesel kujutisel, mis on pilvekihil pilvede pildi kõrval. Suurenda fotot (**Ctrl++**) ja uuri hoolikalt, kas näiteks puulehtede ümber on heledamaid alasid. Kui on, võta lahti Levels aken (**Ctrl+L**) ja nihuta keskmist hooba nii palju vasakule, et helendus kaoks.

14. Vaata maski taha
Hoides all **Alt**-klahvi, vajuta hiirega taas kord **Layer Maski** pildikesele. Ekraanil on nüüd mustaga näha see ala, mida pilvedega ei kaeta. Kasutades sobiva suurusega kustukummi, kohenda seda vastavalt oma pildile, joonistades üle need piirkonnad, kust taevas kindlasti paista ei tohiks. Tavaliselt vajavad ülejoonistamist originaalpildil taevaga sama tooni olnud alad, näiteks vesi ja heledad detailid.

15. Kohenda taeva tooni
Klõpsa hiirega taeva kihil oleval väikesel *thumbnail*-pildil ning ava Levels aken (**Ctrl+L**). Tiri keskmist hooba paremale või vasakule, kuni taeva toon sobitub ülejäänud pildiga. Kui oled harjunud kasutama kurve (**Ctrl+M**), saad seda teha ka nende abil.

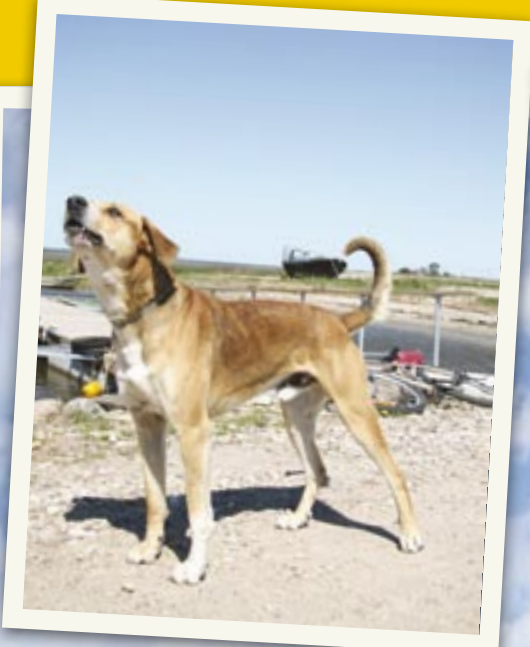
16. Viimistle
Klõpsa Layer Maski väikesele pildile, seekord ilma **Alt**-klahvi hoidmata, ning vali tööriistaribalt **kustukumm**. Muuda selle läbipaistvus (**Opacity**) näiteks 50%-le ja kustukumm ise piisavalt väikseks, näiteks 3 pikslit. Suurenda pildi kriitilisemaid osasid (puuksad, peened detailid) ning kustuta taevast sealt, kus seda olla ei tohiks. Sel viisil saad taastada näiteks kaotsi läinud puuksad jmt.

17. Viimistle veel
Mõnikord on lihtsam osa detaile kustutada, selle asemel, et neid ülejäänud pildiga kokku sobitama hakata. Selleks pead vahetama esiplaani ja tausta värvi, klõpsates tööriistaribal väikesel kahe otsaga noolekesel. Nüüd saad näiteks üksikud puust kaugel olevad lehed taevaga üle värvida.

18. Salvesta ja röömusta
Kui tulemus näeb viimaks välja selline, nagu soovid, ühenda kihid (**Layer -> Flatten Image**) ning salvesta pilt sõpradele näitamiseks. Kui soovid tööd hiljem jätkata, jäta Flatten-käsklus praegu andmata ning salvesta poolik töö **PSD**-vormingus.

[d] KRISTJAN KALJUND

Kuna pilved taluvad hästi igasugust venitamist, siis võib suure taeva täita ka kitsalt pildiribalt pärit pilvedega.

HÖLGER VAAGA

3 X KRISTIAN KALJUND

KUIDAS...

osta mängukonsooli

Mängukonsooli ostmiseks ei ole kunagi vale aeg, aga kui sa oled seisnud leti ees ja üritanud valida Xboxi, PlayStationi ja Wii vahel, siis loe edasi. Sel kuul räägime sulle, missugused on konsoolide erinevused, ning aitame valikut teha.

1. Kolm ja pool võistlejat

Praegu konsooli ostes on sul valida kolme (mööndustega nelja) võistleja vahel. Esiteks muidugi kange kolmik Xbox 360, PlayStation 3 ja Wii, kuid neljandaks võib paigutada ka vana PlayStation 2, sest selle hind on kukkunud väga madalale, kuid samas toodetakse PS2 jaoks veel kogu aeg mängu ning olemasolevate mängude valik on enam kui esinduslik. Kolme esimese konsooli ühte patta panemine on samuti ebaõiglane, sest kui Xboxi ja PS3 saab veel võrrelda, siis Wii on selles seltskonnas võõras, sest on teistest väga erinev.

2. Kas Xboxist saab PlayStation?

Kui aastaid valitses mängukonsoolide turgu Sony PlayStation 2, siis uue generatsiooni konsoolide ilmumisega on pilt natuke muutunud. Nüüd rivivad Sony ja Microsoft kvartalid kvartalisse üsna võrdselt selles, kes suudab rohkem konsoole müüa, kuid müügi poolest edestab Wii neid mõlemaid.

Kui aga PS2 ikkagi ajalukku jääb, tekib küsimus, mis seda asendada hakkab. Kas PS3 või saab uueks mõistliku hinna ja suure mänguvalikuga ehk n-ö lollikindlaks konsooliks just Xbox 360? See selgub lähiaastatel, praegu on selge aga see, et nii Xboxi kui PS3 valides ei saa sa eksida.

3. Mis asi on Wii?

Kui enne ütlesime, et Wii nagu ei sobi teiste hulka, siis on sellel ka hea põhjus. PS3 ja Xbox 360 on n-ö päris õiged uue põlvkonna mängukonsoolid, mis on ka koduse meelelahutuskeskuse eest, näitavad HD-pilti ja seal peal jooksevad tõsised mängud.

Wii on aga väga hästi ära tabanud keskmise kodaniku ehk *casual gamer*'i vajadused: lihtsad ja lõbusad mängud, mis tunduvad mõnikord veidi lapsikud, ent pakuvad see-eest lõbu laialt kogu perele ja ka külla tulnud sõpradele. Nagu aga foorumitest ja mujaltki lugeda võib, tüütab Wii tõsimeelsema mänguri palju kiiremini ära kui PS3 või Xbox.

4. Hinda oma televisoorit

Konsooli ostes tee esimese asjana endale selgeks, et väga palju sõltub su telerist. Kui sul on vana kineskoopiteler ja sa ei kavatse seda lähiajal välja vahetada, mine osta PS2 või Wii ja jutul lõpp. Nii PS3 kui Xbox 360 näitavad Full HD ehk 1080p pilti ning kui sa üritad seda tavatelerisse suruda, saad muidugi mängida küll, aga see on nagu Ferrariga auklikul kruusateel sõitmine. PS2 ja Wii vahel valides mõtle just sellele, kas sa tahad tunnikeseks päevas Wiiiga tennist mängida, aeroobikat (just jõudis müüki uus Wii Fit) ja vahel ka tõsisemaid mängu proovida või tunned rõõmu vanadest headest konsoolimängudest, mida pakub PS2. Kui sa kujutad end ette tundide kaupa GTA-d mängimas, osta PS2. Kui tahad niisama lõbutseda, osta Wii (sellele on siiski tõsisemaid mängu ka).

5. Kaks telerit on parem kui üks

See kõlab triviaalsena, aga konsooli ostes pead sa endale aru andma, et kui sa ei ela üksi, tuleb koos konsooliga hankida ka teine teler. Ükski pereliige ei viitsi vaadata, kuidas sa kosmoselaevas tulnukaid hakid või «Gran Turismos» hullunud ringi järel kihutada. Mängukonsool nõuab rohkem teleriaega kui õhtune uudistesaaade ja nii on tülid väga varmad tekkima.

6. Need tüütud kaablid

Kuigi mängukonsooli ostmine ja ühendamine on lihtne, on kavalad suurfirmad ostja teele ikka takistusi veeretanud. Näiteks selline elementaarne küsimus nagu kaablid, millega konsooli külge ühendada. Kõigil kolmel uue põlvkonna konsoolil on karbis kaasas tavaline AV-kaabel, mis on aga tänapäeval pigem naljanumber, sest HD-pilt üle selle ei liigu. Isegi Wii jaoks, mis ei näitagi HD-pilti, tasub kindlasti osta komponentkaabel, sest pildi kvaliteet muutub sellega märgatavalt paremaks. Wii puhul tulebki osta spetsiaalne Wii jaoks toodetud komponentkaabel (müüvad suuremad elektroonikaepod, maksab mõnisada krooni), PS3 ja Xboxi jaoks on aga mõistlik osta HDMI-kaabel, sest mõlemal on HDMI-pordid küljes. Hea HDMI-kaabel maksab umbes 500 krooni, mis tuleb ju konsooli hinnale otsa kirjutada. Kokkuvõttes: kui vähegi võimalik, ühenda Wii teleri külge komponentkaabliga, PS3 ja Xboxi HDMIga ning ära kasuta karbis kaasas olevaid AV-kaableid. SCART-pesa ja konsool ei ole sõbrad.

7. Mudelid: PS3

Eestis on müügil kaks Sony PS3 mudelit: 40 GB ja 60 GB kõvakettaga. Paraku on aga ainuüksi kõvaketta suuruse järgi mudelite eristamine väga eksitav, sest kahe mudeli erinevused on palju suuremad kui kõigest 20 GB vahe kõvaketta suuruses. 40 GB PS3 toodi turule nudituna, et pakkuda Xbox 360-le hinnakonkurentsi. Nii saabki PS3 nüüd kätte umbes 7500 krooniga, aga tuleb tähele panna, et odavamal konsoolil on mitmed kallima võimalused puudu. Sel pole sees mälukaardilugejat, SACD tuge (keda audio huvitab), samuti ei saa sellega mängida PS2 mängu. Ka USB-porte on kallima versiooni 4

asemel 2. Küll aga on mõlemas sees Blu-ray seade, WiFi, Bluetooth ja küljes HDMI-port. Kui sul puuduolevaid võimalusi vaja pole, säästad odavamaga 2000 krooni ja see on hea mõte. Ja ära siis unusta korralikku HDMI-kaablit osta.

8. Mudelid: Xbox 360

Xboxi erinevate mudelite valik tasuks enne ostmist hoolikalt läbi uurida. Enamlevinud on Eestis Premium ja Elite (hinnad vastavalt pisut alla 5000 ja üle 6000 krooni), kuid võib juhtuda, et satud ka veel odavamale Arcade või hoopis vana ja tootmisest maha võetud Core Systemi peale, sest mine tea, mis mõnel kaupmehel nurka seisma on jäänud. Core Systemi ei tohiks enam osta, sest sellel ei ole võrreldes uuemate Xboxidega küljes peagu mitte midagi: ei andmesalvestust, ei juhtmeta pulti ega HDMI-d. Tegu on tootmisest maha võetud esimese mudeliga. Me ei soovita ka osta Arcadeti, sest sel on kõvaketta asemel 256 MB mälu, aga kõvaketas lisab palju uusi kasutusvõimalusi, näiteks filmide vaatamine. Elite erineb Premiumist peamiselt disaini (must värv!) ning suurema kõvaketta (120 GB odavama mudeli 20 GB asemel) poolest ja Elite'i karbis on ka HDMI-kaabel. Kui sa kavatsed Xboxiga filme vaadata, seal muusikat hoida jne, siis on suurem kõvaketas hea mõte. Muidu pole neil kahel konsoolil sisuliselt mitte mingit vahet.

9. Tule meie võrku

Kõik kolm uue põlvkonna konsooli ühenduvad ka internetiga ning võimaldavad võrgus asju ajada. Kui mäng toetab, saab loomulikult internetis teiste vastu mängida, ent nagu ikka, on ka võrgupool mitmekülgsem, kui esialgu tundub. Xboxi võrguteenusel Xbox Live on praeguseks 12 miljonit kasutajat. Süsteemis on kaks taset:

tasuta Silver ja tasuline Gold, mis maksab 60 eurot aastas. Mitmikmängu jaoks on üldiselt vajalik tasuline Gold, Silver võimaldab teistega foorumites suhelda ning kasutada Xbox Live Marketplace'i ja Xbox Live Arcadeti, mis mõlemad võimaldavad internetist mängu, demosid ja muud alla laadida. PS3 võrgu nimi on PlayStation Network, seda kasutab ligi 10 miljonit inimest ning sealgi saab teistega suhelda, laadida alla mängu ja demosid jne. Sama lugu on Wii'ga, millega saab samuti internetist mängu osta ja alla laadida, teistega suhelda jne. Xboxil on ka internetipõhine videolaenusteeenus Video Store ning äsja teatas ka Sony, et avab varsti USAs ja hiljem Jaapanis ning Euroopas internetipõhise filmipoe PS3 jaoks.

10. Mudelid: Wii

Kõige lihtsam on Wii'ga, millest ongi saadaval vaid üks mudel, mis maksab pisut üle 4000 krooni, ja muud polegi vaja teada. Osta aga ära, hangi ka korralik kaabel ja ühenda teleriga. Küll on võimalik Wii'le juurde osta erinevaid lisaseadmeid nagu Sports Pack või Fit.

11. Konsoolist saab kodukino

Xbox 360 ja PS3 mängivad DVD-sid, Wii mitte. Mis aga puutub filmivaatamisse, siis siin on PS3-l suur edu-maa. Suure DVD-vormingu sõja ajal panustas Microsoft HD DVD edule, Sony aga muidugi oma Blu-ray võidule ja nagu me teame, võitis Blu-ray.

Microsoft on lõpetanud HD DVD seadmete müügi Xboxile ja nii ongi PS3 ainus uue põlvkonna konsool, mis mängib uue põlvkonna videoplaate. Kui sind Blu-ray huvitab, osta julgelt PS3, sest PS3 näol on tegu ühe odavama ja sugugi mitte halva Blu-ray-mängijaga. Kui vaatad konsooliga filme sagedamini, tasub juurde osta ka selleks sobilik pult, Xboxi pult maksab üle 200 ja PS3 oma üle 500 krooni.

[d] HENRIK ROONEMAA

[play]

Bourne'i ülemvõim

Enamik filmipõhiseid mängu on lihtsalt üks osa suuremast tootest, kus mängurõõmu on harva ja uuenduslikkust mitte kunagi. High Moon Studiosi «The Bourne Conspiracy» kohta võib öelda, et see on suur erand, mis seda reeglit kinnitab.

● Robert Ludlumi bestsellerite ja nende põhjal vändatud Hollywoodi filmitriloo-
gia kangelase Jason Bourne'i mineviku
lahtiharutamine on tehtud mängu filmi-
taustale vaatamata harva-
nähtavalt kaasahaaravaks. Esmajoones tuleb kiita fil-
midest tuttava ja mängule
pärandatud märuli dünaa-
milist kiirust ja elektrist
täislaetud atmosfääri, kuhu
mälukaotuses peategelane
heidetakse.

Bourne'i uus nägu

Olgu kohe öeldud, et Jason Bourne'ile ei ole antud filmi-
Bourne'i võrdkuju, Matt Damo-
ni näojooni ega ka hääle-
paelu (samuti pole kaasatud
teisi filmidest tuttavaid tege-
lasi), mis aga ei mõju kuidagi
halvasti. Tegelikult kõlab «The Bourne
Conspiracy» tegelaste keel paremini kui
enamikes mängudes, kuhu on ka ori-
ginaalfilminäitlejad kaasatud, võtame

näiteks kas või Jack Baueri ja PS2 mängu
«24».

Teravat ja ilusat pilti jooksutab Unreali
mootori kolmas väljalase

ja erinevate keskkondade
täitmisega on tänuvärselt vaeva nähtud,
nendes leidub mitmesuguseid objekte ja
värvikaid reaalsele elule viitavaid detai-
le. Kolmanda isiku vaates mängu saadab

hüplev kaamera, mille puhul võid kah-
juks mõnikord kaotada järje, kus sa täp-
selt kaamera suhtes asud.

Mängu tegevus jälgib laias laastus
esimest filmi «Bourne'i identiteet». Jason Bourne on CIA tippagent,
kes saadetakse tapma ühe Aafrika
riigi diktaatorit. Kui ta aga ei suuda
seda viimase laste juuresoleku tõt-
tu teha, saab ta hoopis ise saladus-
liku kurjama käest haavata ning
jääb Vahemere laintesse kaluritele
leida. Edasi läheb teekond nagu
filmiski, kuid on ka mängitavad
tagasivaated Bourne'i varasemale
elule ning pakutakse lugu tummi-
semaks tegevaid üllatusi.

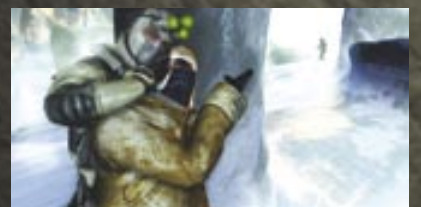
Paljaste kätega

«The Bourne Conspiracy'il» on
üks kindel märksõna – käsitsivõit-
lus. See on brutaalne, kiire ja vaatamän-
guline, aga samas mitte liialt keeruliseks
aetud: kaks erinevat rünnakut ja blokk
ning lisaks mõlema rünnaku (maksimaal-
selt kolm järjestikku) kombinatsioonid.

SOOVITAME

See mäng on just sulle, kui oled allosevate mängude austaja

«Tom Clancy's Splinter Celli» seeria

«James Bond 007: Everything or Nothing»

Halastamatu Jason Bourne lõpetab kiire liigutusega järjekordse vastase piinad.

Ei tahaks küll vägivalda takka kiita, aga midagi lõplikku on selles, kui Bourne halastamatu hooga vastase vastu klaasust oimetuks paiskab ning killud igasse ilmakaarde lendavad. Või põrgatab vastase pea vastu lauda. Või vastu seina. Mida edasi, seda rohkem otsid käsitsivõitlust alustades juba ette ruumist mõnda kohta, millega lasta vaenlastel võitluse lõpus lähemat tutvust teha, et siis veel mitme vastasega seda järjest proovida.

Iga ülesande lõpus on veidi sitkema kurikalead, keda on märksa raskem maha murda. Siinkohal tulevad appi filmideski nähtud bourne'ilikud, ainult üks kord kasutatavad abivahendid: pastapliiatsid, raamatud, labidad. Bossivõitlusi saab menüüst ka uuesti mängida, kuid selleks on vaja üles leida tasemetele peidetud passid, mille otsimine tõmbab samas alla mängu jaoks nii olulist tempot.

Relvad ja autod

Selleks, et käsitsivõitlus liiga üksluiseks ei kisuks, pakutakse vahelduseks ka tulevahetusi ja autodega tagaajamisi (Bourne'ile omaselt muidugi Mini Cooperiga), mis kahjuks efektse rusikavõitluse kõrval kahvatavad. Relvadena on kasutada erinevad püstolid, pumppüssid ja automaadid.

Võitluses haavata saanud Bourne'i tervis taastub siis, kui ta üksikutel hetkedel madinast puhata saab – mõnikord ongi targem võtlusest hoiduda ja ennast vastaste silmade eest peita. Raskusastmeid on kolm: trainee (lihtne), agent (tavaraskus) ja assassin (raske), kuid ka kõige raskem tase ei ole liialt keeruline.

Kihutamisstseenid Pariisi tänavatel on mängus pikad nagu filmiski.

Helitaust ja -efektid on kõige eelnimetatu väärilised ning ei lase pingel hetkeksi alla õige nivoo vajuda. Igal relval on erinev tämber, iga tabanud kuuli saadab tuhm mütsatus, iga lööki rusikavõitluses erinev kõla. Kas nii on ka tegelikult, polegi oluline, sest vähemalt täpselt nii panevad heliefektid sind tundma.

Jason Bourne'i filmide keel – kiire, leidlik, halastamatu ja nauditav märul – on mängu ideaalselt ümber tõlgitud ning lihtsast, kuid köitvast käsitsivõitlustest ei saa vist veel niipea küllalt. Mängu hea-dusesse annabki oma panuse teadmine, mille põhjal mäng on tehtud. Ilma filmide aurata hindaks Bourne'i vandenõud kindlasti teistmoodi.

[d] MARTIN METS

The Bourne Conspiracy (PS3)

HIND: POLE TEADA

Müügil: veel mitte

PlayStation 3 mängukonsool

Teler (soovitavalt HD Ready)

[HINNANG]

Kaasahaarav, kuigi lühikesevõitu, väärib kõrgendatud tähelepanu ainuüksi õnnestunud käsitsivõitluse pärast.

[d] hinne:

Lexus IS F '07 on üks näide proloogi ligi 70 sõiduvahendist.

Gran Turismo 5: Prologue (PS3)

HIND: 699 KROONI

Müügil: www.andrico.ee

PlayStation 3 mängukonsool

Teler (soovitavalt HD Ready)

[HINNANG]

«GT 5: Prologue» on küll kõigest soojendusring, aga see on üks ilus, realistlik ja sõiduelamust väärt ring.

[d] hinne:

proloogis kahjuks esindatud. Arvatavasti see viga täismängus parandatakse. Kõigi masinate lahtilukustamine nõuab paljupalju läbitud ringe, roolikeeramist jagub tükiks ajaks.

Mitmikmäng on avatud 16 mängijale. Sõit on sujuv, kuigi esineb ka kerget pildi hangumist. Siiski mitte sõiduelamust rikkuvalt. GT-seeriale kohaselt on muusika ja helitaust enam kui suurepärane – sõidu ajal rokipalad ja sõiduks valmistudes *chillout* menüüdes. Realistliku helitausta järgi võid lausa kaasvõistlejate asukohta aimata, iga väiksema pidurduse on asfaldikrudinana kuulda ning kordagi ei teki tunnet, et oleksid kuskil mujal kui ise Mazda RX-8 Type S-i roolis.

Nüüd jääb üle ainult oodata

Proloogi eest tahetakse PS3 täismängust paari pügala võrra madalamat hinda, sest tegemist on põhimõtteliselt ikkagi demoga, millel on üksjagu lisavõimalusi.

Millal õige täispikk uue generatsiooni «Gran Turismo» tuleb, pole täpselt teada – esialgu lubati selle aasta lõppu, kuid viimastest kuulujuttudest on kõrva jäänud, et mängu ei nähta enne 2009. aastat. Üks on kindel, ootamist on see väärt.

[d] MARTIN METS

Võimas eelmäng

«Gran Turismo 5: Prologue» on põhimängu ootuses ilmunud sõidusimulaatori eelsõit, mis peaks mängurite meeli positiivselt ärritama ja õiget mängu ootama panema.

● Selle ülesandega saab Polyphony Digital igati hakkama. Proloogi pildiilu paneb õhku ahmima. Pilt on detailne ja terav ning paistab PS3-st lausa viimast võtvat. Nii autod kui ka keskkonnad on ilusti viimistletud, ei teki kordagi tunnet, et mõne pisiasja lõpliku voolimisega poleks viitsitud vaeva näha.

Radasid on proloogis mängu nime vääriliselt vähe, kõigest kuus, aga see-eest on kõik rajad väga head, varieeruvad ja huvitavad ning mõlemat pidi läbisõidetavad. Konkurentide intellekt on kõrge, väga harva pidurdavad nad liiga vara või kalduvad kõrvale ideaalsest sõidutrajektoo-

rist, sundides vahepeal mängijat ka oma trajektoori muutama.

Juhtimine on mugav ja küllaltki tundlik (kasutasin ka «Gran Turismo 5» ametlikku rooli Logitech Driving Force GT), natuke negi tõsisem viga kurvi läbimiseks õige kiiruse valimisel lõpeb raja ääres tolmuilves konkurente kirudes. Rooliga ja roolita sõitu võrreldes jääb mulje, et tegemist oleks nagu kahe erineva mänguga.

Treeningvalik on rahuldav

Autopark on rikkalik, sõiduvahendeid on umbes 70, kuigi see on mürdosa «Gran Turismo 4» kogetust. Siin leidub igale maitsele midagi, kuigi mõned kõlavad automargid pole

Tagatulesid nähes tuleb gaasipedaali tugevamini vajutada.

Head 1, pahad 0

Rohkem taktikaliste tulistamiste mänguseeriast kui Tom Clancy romaanidest tuntud militaarne eliitüksus Rainbow on põhiliselt NATO liikmesriikide sõjavägede koorekihist koosnev organisatsioon, mille prioriteediks on pantvangide kaitsmine.

• «Vegas 2» kampaaniaosa täiendab esimese osa lugu, toimudes nii enne, samal ajal kui ka pärast esimese «Vegase» sündmusi. Tegevus käib aga läbi uue peategelase vaatevinkli. Pommide tagaajamine ja terroristide nuhtlemine toimub taas Las Vegases, kuigi paar põiget tehakse ka väljapoole. Sündmuste taga olevale reeturlikule Rainbow' liikmele tehakse ots peale, kuid millise hinnaga...

Sissetöötatud valem

Eelmine «Vegas» oli väga edukas ja Ubisoft pole toimivat valemit lõhkuma hakanud. Üldjoontes on mõlemad «Vegased» väga sarnased. Patulinna kasiinosaalides mürgeldamist on varasemast vähem, arveid klaaritakse rohkem päeval ja väljas ning üksikosa on kergem. Põgusalt on lihitud kaaslaste käsutamist. Paar tähtsamat uuendust on «Call of Duty 4-s» populaarseks saanud kuulide pehmemate materjalide läbistamisvõime ja sprintimine, mis võimaldab teha kiiremaid rünnakuid või varju põgenemist.

Mängitavus on peaaegu samasugune nagu eelkäijal. Endiselt möödub enamik

tulevahetusi nurga tagant piiludes, ustest läbi tungides või kõitega akendest sisse hüpates. Valida on lärmaka liikumise või veidi vaiksema ja hiilivama edenemise vahel. Üksikosa kaardid, mida kokku 25, on vahelduvates keskkondades ja pakuvad erinevaid lähenemisviise.

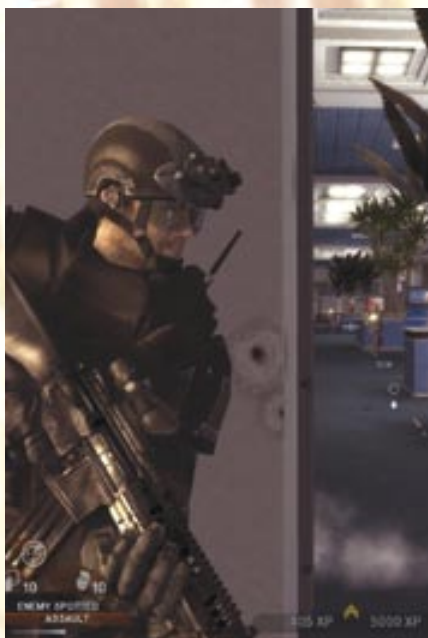
Ole rühmajuht

Endiselt on mängijal rühma juhina kasutada kaks kaaslast, kes moodustavad väga ohtliku tandemi. Olgugi et vastaste tehnikasintellekt pole kaugeltki halb, sõtkuvad tõeliste eliitsõduritena esinevad partnerid neist probleemideta läbi. Isegi pime kana leiab õnneliku juhuse läbi tera ja nii võivad ka kaaslasel vaenutegevuse käigus haavata saada. Enne surma lastakse nad siiski jalule turgutada süsti abil – kas

Tulevahetused mööduvad piiludes, ustest läbi tungides või kõitega akendest sisse hüpates

siis mängija enda või paarilise käe läbi. Mängija tegelasel on isetaastuv tervis. Teda langedes ei elustata ja alustada tuleb viimasest autosalvestusest. Salvestuspunktid on eelmisest «Vegasest» paremini paigutatud.

Kampaania kõrval on endiselt esindatud seeria vana tuttav Terrorist Hunt. See annab mängijale üksi või oma tankiliku tandemiga käsu valitud kaardil kõik pahad teise ilma saata. Määrata saab kaardi raskusastet, mida mängul kolm, asustustihedust ja rel-

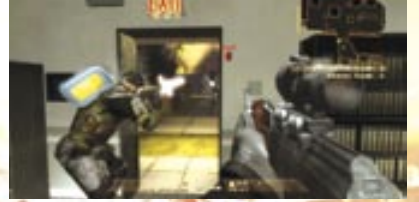

Ruumi sisenedes on tark enne piiluda, kui just endale uusi nabaauke ei soovi.

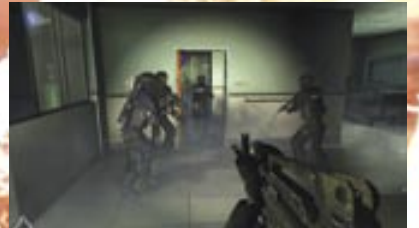
Tom Clancy's Rainbow Six Vegas 2

SOOVITAME

See mäng on just sulle, kui oled allolevate mängude austaja

«Rainbow Sixi» seeria

«SWATi» seeria

TEINE ARVAMUS

Parem kui varem

● «Rainbow Sixi» seeria puhul on alati saanud kindel olla, et iga osa on eelmisest peajagu üle. Käesolev mäng on nagu hea konjak, mille õhtul naudinguga avan ja jälle väikse lonksu pikalt ja mõnuga neelan. «R6 Vegas 2» on nii hea, et teda ei raatsigi rohkem kui tase korruga teha. Tegelaste graafika on lausa briljantne, samuti liigutused ja tegutsemine lahingsituatsioonides.

See on minu kogemuste järgi ainus eriuksuse mäng, milles meeskonna ja enda tegelase kontrollimine on niivõrd nauditav. Uuendused on huvitavad ja ei tee asja keeruliseks. Enne põhimängu kallale asumist on kasulik Terrorist Hunti versioonis endale kõvasti kogemusi koguda, tänu sellele saad endale näiteks paremad kaitsmed.

[d] MARIUS JÕUDVALD

Tom Clancy's Rainbow Six Vegas 2

Õigel hetkel varjumine võib päästa nii sinu kui ka su rühmakaaslaste elud. Objekt, mille taha varjutakse, peab olema tõesti vastupidav. Hetkel läks õnneks.

Rühmajuhina on mängijal kasutada kaks meeskonnaliiget, kellele käsklusi ja-gada. Alt veavad nad harva ja siis peab elustav süstal käepärast olema.

vastust. Kaarte on 13, millest osad seeria fännide vanad tuttavad. TH on kampaaniast oluliselt raskem. Mitte ainult vastased pole agressiivsemad ja vaikselt selja taha hiilivad, vaid tihti tekivad nad silma-piirile või selja taha selgest õhust ja ohutuna tundunud nurk osutub pigem herilasepesaks. Täpselt sama probleem oli ka eelmisel «Vegasel».

Mitmikosas on «Vegas 2» pakkumas surmamatše üksi ja tiimideks jaotatult,

ründa-kaitse viisi, kummagi poole juhi ründamist-kaitsemist ja kolme punkti valutamist. Kaardid on samad, mis on kasutusel Terrorist Huntis. Peale nimetatud mitmikosaviiside on võimalik ka koostöö (co-op) nii kampaanias kui terroristide jahis.

Pilt ja heli teevad heameelt

Nii pildi kui heli poolest on «Vegas 2» AAA tüüpile kohaselt tasemel. Esimene on kor-

Tom Clancy's Rainbow Six Vegas 2

HIND: 499 KROONI

MÜÜGIK: www.andrico.ee

Protsessor: 3 GHz (3,2 GHz soovitatav)

Mälu: 1 GB (2 GB soovitatav)

Graafikakaart: 128 MB DirectX 9 ühilduv ja Shader 3.0 toega (256 MB soovitatav)

Helikaart: DirectX 9 ühilduv

Vaba kettamaht: 7 GB

Optiline seade: DVD-lugeja

Tarkvara: Windows XP/Vista

ralik tänu Unreal Engine 3 oskuslikule ära-kasutamisele, kõlarid on tänulikud headele hääletöödele ja efektidele. On mängureid, kellel esinevad erinevad bug'id, kuid [digi] testiarvuti töötas patch'itud mänguga kümneid tunde probleemideta. Mõningaseks ninakirtsutamiseks on põhjust mängusiseste reklaamide tõttu, kuid need ei sega ja sobiks ka reaalset antud keskkondadesse, nt nagu varsti ilmuv «Far Cry 2» plakat. Pealegi on paljud reklaamitud asjad eestlase jaoks tundmatud.

Suur roll on «Vegas 2-s» kogemuspunktide kogumisel. Nagu CoD4-s saab edukate tegevustega punkte, antakse neid ka siin vastaste elimineerimise eest. Boonust annavad näiteks tabamused läbi seina, kaugelt ja lähedalt, granaadi käsitsemised ja muu selline. Punktide eest tõuseb mängija auaste, kuid ta teenib erinevaid tasemeid ka kolmes võitlusstiilis ja neis arenedes lukustab lahti lisanänni. Erinevaid märke ja medaleid teenib ka igasuguste saavutuste eest.

Loo ise oma kangelane

Lisadeks on uued relvad ja kehakatted. Viimastel on mõningane mõju liikumiskirusele ja kaitsevõimele, kuid üldiselt on nende eesmärk pakkuda mängijale suurt valikut oma tegelase kujundamisel. Tegelas saab oma silma järgi vormida rollikali-kult palju.

Kuna seinte taha varjumine pole enam nii turvaline, sunnib see ettevaatlikumaks, kuid samas on vastukaaluna abiks sprintimine. Need meeldivad lisad on siiski vaid hea mängu pinna silumine ja kellele meeldis esimene «Vegas», leiab ka järje nauditava olevat.

[d] LEHO LAHTVEE

[HINNANG]

Pahade kimbutamine Las Vegases sai arvatavasti nüüd otsa. Toredad reisid mõlemad, kuid teine veelgi sujuvam.

[d] hinne:

Lauamäng arvutis

Aasta tagasi oli iga teine eestlane kõva kinnisvaraärimees ja ehitaja. Tänapäeval linnaäärsetel põldudel jalutades või müügikuulutusi lugedes lähevad kõige rahamaialmal ärimehel mõtted muudele valdkondadele. Aga kas poleks hea vanu aegu meenutada?

● Sel juhul on paras aeg karbist välja tirida «Monopoly 2008» ja teha ära see, millega päriselt suutsid edukalt hakkama saada vähesed. Monopol lauamänguna pidavat olema üldse läbi ajaloo kõige müüdum mäng, arvutiversioonid seda seni pole suutnud ja kui vaadata, mida GTA IV hiljuti korda saatis, ei ole tal seda lootust ka järele teha.

Virtuaaltäringud veerema!

Väga mõnus ajaviide on see mäng sellegipoolest. Vanast heast lauamängust erineb

uusversioon näiteks selle poolest, et kui sõbrad on jalga lasknud, siis ei pea üksi nukralt täringut veeretama. Endale võib valida kuni kolm vastast, keda siis vastavalt fortuuna naeratuse laiuzele kerjama saata või lõpetada ise elegantselt pankrotiga. Kõige raskema tasemega mängides ei saa öelda, et vastased oleksid mängijast kavalamad ja targemad.

Selles mängus on kõik peamiselt sellest, kuidas täring veereb ja kui palju on vaba raha taskus ripnemas. Rikastumine ei käi ka väga kergelt. Ühel hetkel,

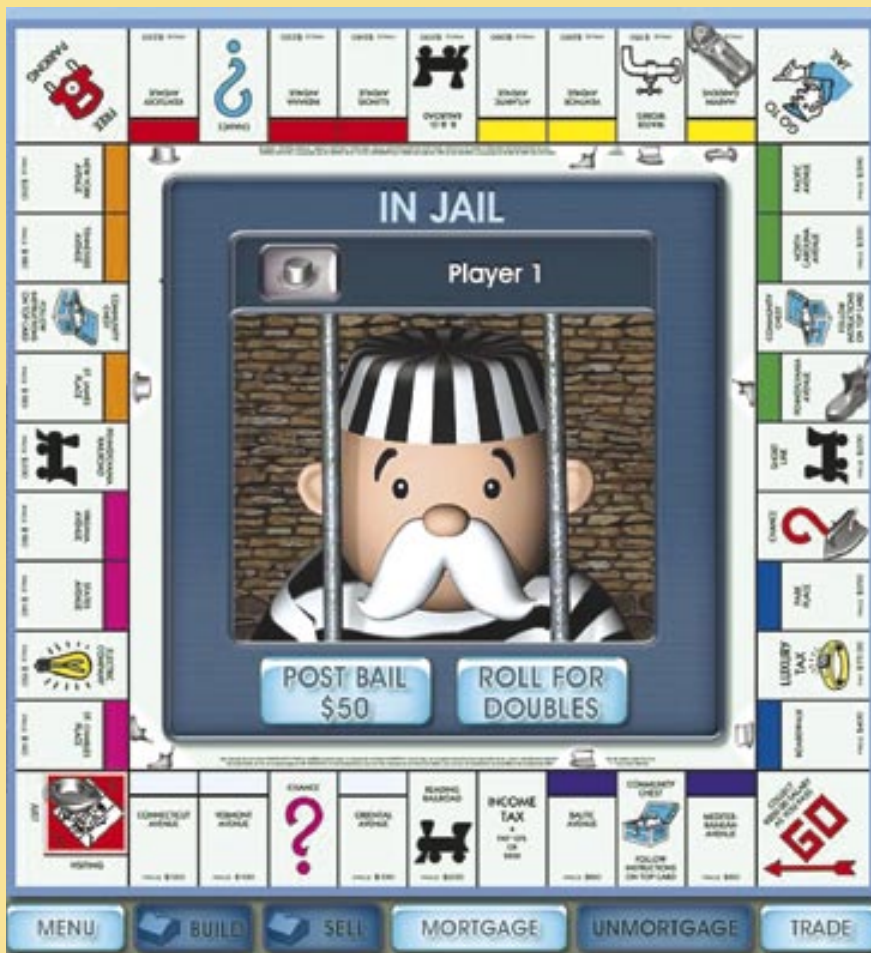
ole sa rikas või vaene, sulguvad pärast valesti veeretatud numbrikombinatsiooni su selja taga vanglauksed ja sealt väljapääsemine röövib sinult raha ja aega.

Mängu sellises osas, kus kinnisvarahaidest vastastel on juba hotellid püsti ning nende sattumine eeldab, et sa oled raha-poiss ja tulnud otse Siberist, ongi targem vanglas passida ja loota, et vastased saavad hoopis sinu majadele ja kulutavad enda säästusid sinu hüvanguks. Kui sõpradel mängu olemas, siis saavad neli inimest korraga mitmikmängus võistelda.

Minimalism on moes

Õnneks pole kasutatud 3D-d nagu ühes varasemas versioonis, kus mängimine oli muudetud piisavalt ajuvabaks, et tüdineda mängust juba poole tunniga. On jäädud mängu originaalse versiooni juurde ja lisatud juurde üksnes mõningaid animatsioone. Kui küsida, mis võiks olla teistmoodi, siis ei oskagi midagi muud juurde pakkuda. Asi on tehtud lihtsalt ja toimivalt. See mäng ei vaja plinkivaid tulesid ja vilesid.

[d] MARIUS JÕUDVALD

Järjekordne optimistlik kinnisvaraarendaja on turgu üle hinnanud. Nüüd ei ole teist teed kui lasta vanglauksel metalse kolksatusega enda järel sulguda.

Monopoly 2008

HIND: POLE TEADA

Müügil: veel mitte

Protsessor: Pentium II 500 MHz (800 MHz Vista)

Mälu: 128 MB (512 MB Vista)

Graafikakaart: DirectX 7.0 ühilduv

Helikaart: DirectX 7.0 ühilduv

Vaba kettamaht: 25 MB

Optiline seade: CD-lugeja

Tarkvara: Windows 2000/XP/Vista

[HINNANG]

Kultuslauamäng on toodud arvutisse mänguröömu rikkuvate liigsete kellade ja viledate. Ainult mängi!

[d] hinne:

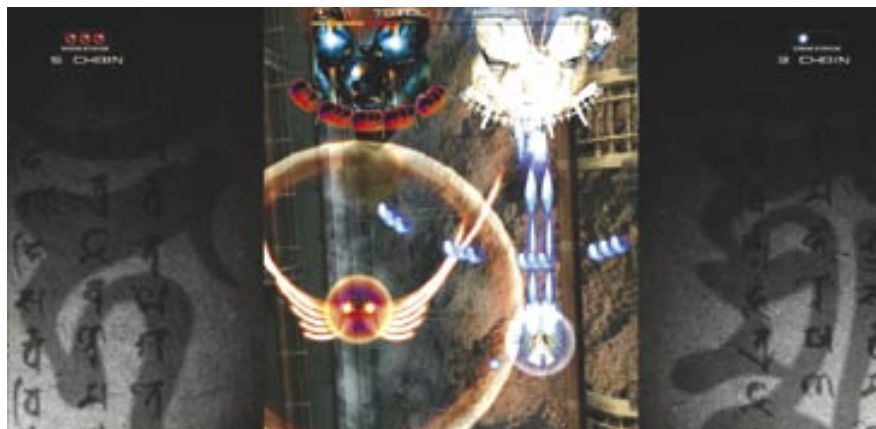
Enam kui lihtsalt mäng

• Võib üsna julgelt öelda, et «Rez» pole mitte lihtsalt mäng, vaid elamus. Kuudas muidu kirjeldada mängu, mille sisuliselt puuduvad tekstuurid (tänapäeval ennekuulmatu) ja koosneb vaid viiest tasemest, milles puudub vaba liikumine ning kus täpsus polegi ehk väga oluline.

Ülim stiilsus, millega kõik edasi on antud, ja meeletu kogus nutikaid lahendusi nii mängitava kui väljanägemise osas

tõstavad «Rezi» täiesti omaette klassi. Kus mujal leiaks selliseid võimalusi nagu nelja Xboxi puldi taustamuusika saatel vibreerima seadmine või areneks mängija enda vorm lõpuks kera hõljuva beebini.

Mängu produtsent Tetsuya Mizuguchi on tuntud just mängude poolest, mis integreerivad muusika otse mängu. Tase- med on ehitatud nii, et ekraanil toimuv toob muusikasse uusi rütme, trummiri-

Käteosavuse piirimail

• Shoot 'em up'id ehk siis shmup'id on juba (mängu)aegade algusest saati olnud üks petlik žanr – lihtne mängima õppida, aga väga raske selgeks saada tasemel, mille üle võiks uhke olla või mis võimaldaks näiteks hoida tippskoori kohalikus arkaadis või tänapäevasemalt – Xboxi sõprade nimekirjas.

«Ikaruga» on legendaarne näide sellest mängumehaanikast, mis on kõigest seitsme aastaga suutnud saavutada kultus- staatuse. Paberil on kõik lihtne – vahetad

lennuki polaarsust ja vastavalt sellele üritad vastandvärvi vältida ja tulistada.

Aga kui kuule, lennukeid ja muid objekte võib ekraanil korraga üles lugeda sadades ning paari tabamusega on mäng läbi, siis ei jää muud üle, kui kord korra haaval üritada kaugemale jõuda, katsudes iga kuuli ja vaenlase ekraanile ilmumist meele pidada. Mida paremini mängid, kiiremini ja rohkem skoori kasvatad, seda rohkem sulle uut tulerõoga ette söödetakse. Veidral kombel pole surm frustreriv, sest

dasid või sündikäike ning minimalistlik trummikäik muutub hullumeelseks techno-looks.

Peagi saab selgeks, et ehk on see pigem miski zen-elamus, mille nautimiseks ei pea olema hardcore-mängur, vaid tuleb osata hinnata mängude olemust visuaalse interaktiivse kunstivormina, mis, sõltuvalt arvajast muidugi, suudab oluliselt paremini meelt lahutada kui enamik multimeediakunsti galeriide väljapanekust.

Kuna PS2 ja Dreamcasti versioonid on muutunud harulduseks, siis XBLA variant on rangelt soovituslik kõigile, kes peavad lugu väikese kiiksuga mängudest. Uus versioon on saanud ka värske värvikihhi 720pilkilise resolutsiooni näol ja 5.1-heli.

Sobib suurepäraselt neile, kellel üdini kõrini järjekordsest klišeest kubisevast FPSist.

[d] RAINER PETERSON

Rez HD

HIND: 800 PUNKTI

Müügil: Xbox Live Arcade

Demo: Xbox Live Arcade

[d] hinne:

arendajad suudavad jätta mulje, et see oli kõik puhtalt sinu süü. Oleks vaid see üks kuuli asukoht meele olnud, oleksid sa vaid kahe piksli võrra kõrvale nihkunud...

Nagu ka selle numbri teine XBLA mäng sai «Ikaruga» alguse kurva saatusega Dreamcasti konsoolil ja arcade-masina- tes, kuid on nüüd saanud uue elu kõrgema resolutsiooni ja võrgumänguga. Kellel see võimalus, võib ka ekraani 90 kraadi võrra keerata, et saada tõelist mängusaalielamust, kui sajad kuulid terve 30–40tollise ekraani täidavad. Põnevaim uuendus on võimalus tõmmata 100 parima mängija mänguvaateid. Mõned nendest on tõelised käe ja silma koostöö musternäidised, mille üle võiks uhke olla iga intergalaktiline piloot.

Meisterteos, aga raskusastmega, mis ületab paljude tavamängurite taluvuspiiri, seega tuleks enne ostu kindlasti katsetada demo.

[d] RAINER PETERSON

Ikaruga

HIND: 800 PUNKTI

Müügil: Xbox Live Arcade

Demo: Xbox Live Arcade

[d] hinne:

Seiklusmängu etalon

• Kui mu käest teinekord küsitakse, mis sugune mäng on parim, siis olen vastanud, et «Grim Fandango» – LucasArtsi kuldaja traditsioone järgiv hiireklikiseiklus, mille loojad on 2D esmakordselt asendanud kolmemõõtmelise liikumisega. Hiireklikiseiklus on see mäng oma südames, sest tegelikult saab liikuda üksnes

klaviatuuri abil.

Peategelane Manuel Calavera ehk Manny on *film noir* stiilis Surnute maal reisagent, müües hingedele vastavalt nende maa peal elatud elule reisipakette, mis laseksid võimalikult lihtsalt läbida nelja-aastase allilmaretke. Kui aga inglil elanud Mercedes Colomar kvalifitseerub

Ahvisaarelt pole pääsu

• Kaheksa aastat tagasi valminud «Monkey Islandi» seeria siiani viimane osa, mis kasutab sama mootorit ja klaviatuuri abil liikumist nagu «Grim Fandango».

Võitmatu piraat (või siis reaalsuses piraadiks saada sooviv) Guybrush Threepwood saabub koos naise, kuberner Elaine Marley'ga mesinädalatelt koju ja

avastab, et Elaine on kuulutatud surnuks, nende maja määratud lammutamisele ja vabale kubernerikohale kandideerib kahtlane võõras.

Kõikidele nendele probleemidele on vaja leida lahendus, peale selle tuleb võidelda Kariibi mere piraadisaarte lõputu turismistumise ja piraatide tavakodani-

kõigest jalutuskepi vääriliseks, saab Manny aru, et midagi on väga valesti. Järgneb neljaaastane retk läbi korrupsioonist kubitseva Surnute maa koos autojuhist deemoni Glottisega.

«Grim Fandango» on läbimõeldud segu asteekide uskumustest ja mustast huumorist, mängu saadab sündmustega sobiv meeleolukas jazz. Mõistatused ja tegevuskohad varieeruvad ning iga aasta on Surnute maal erineva näoga. Kui mõelda, et «Grim Fandango» nägi ilmavalgust juba kümme aastat tagasi, tundub uskumatu, et tänaselgi päeval mängides on graafika rahuldav ja detailselt viimistletud ning hääletöö üks seiklusmänguajaloo parimaid. Mängu ainsaks veaks on kohati konarlik liikumine. Veebiavarustest leiab ka õpetuse, kuidas Manny probleemide korral Vista all ellu äratada.

[d] MARTIN METS

Grim Fandango

HIND: 90 KROONI

Müügil: Rover Arvutisalong

[d] hinne:

keks koolitamise vastu. Kõike seda tuleb teha ahvisaarte veidra huumori võtmes nagu sarja varasemates mängudeski. Erinevaid saari ja saarekesi on mängus viis ning seegi seiklus lõpeb Ahvisaarel.

Sarnaselt «Grim Fandango» näeb ka neljas ahvisaare seiklus aastal 2008 hea ja mängitav välja, seeriale iseloomulikult on muusika ja hääletööd hästi viimistletud ning varieeruvad mõistatused põhjalikult läbi mõeldud.

Erinevalt sarja teisest ja kolmandast osast on mängul ainult üks raskusaste, kuid mängitavuselt jääb neljas osa kahele eelmisele alla. Ehk on põhjus liigeses enesehuumoris, mis võib küll arvestades «Monkey Islandi» sarja omapära tunduda pigem pluss, kuid meie meelest on siin sellega juba ohtlikult kaugele mindud.

Palju on diskuteeritud sarja viienda osa võimalikkuse üle, kuid tänaseks on selge, et vähemalt lähiajal me seda ei näe.

[d] MARTIN METS

Escape From Monkey Island

HIND: 90 KROONI

Müügil: Rover Arvutisalong

[d] hinne:

EESTI TOP 10

Juuni 2008

1. Age of Conan: Hyborian Adventures
2. GTA IV (PS3)
3. GTA IV (Xbox360)
4. Call of Duty 4: Modern Warfare
5. Race Driver Grid (PS3)
6. GTA San Andreas
7. Assassin's Creed
8. GTA Vice City
9. Counter Strike Anthology
10. The Sims 2

ÜHE LAUSE UUDISED

«**Civilization IV: Colonization**» on Sid Meieri uusversioon 1994. aasta käigupõhisest Ameerika vallutamise strateegiamängust «Colonization», mis näeb ilmalvalgust selle aasta kolmandas kvartalis.

«**Duke Nukem Forever**», üle 12 aasta arenduses olnud 3D Realmis FPS on olnud üksjagu naljanumber, kuid viimasel ajal on tilgutatud mängu kohta videomaterjali – «Prey»-sarnast tumedat mängupilti – ehk siiski saab kunagi see mäng ka valmis.

Eelmises [digi] arvustatud FPSi «**Unreal Tournament III**» Xbox 360 täiendatud versioon ilmub 4. juulil.

Selle sügise oodatumast reaalajastrateegiast «**Command & Conquer: Red Alert 3**» tuleb sügisel arvuti- ja Xbox 360 versioon, teadmata põhjustel on edasi lükatud Kolmanda maailmasõja PS3 variant.

Austraalias asuva Victoria ülikooli teadlased uurisid, kas on olemas suhe arvutimängude, enesehinnanguprobleemide ja sotsiaalsete oskuste vahel, tulemuseks see, et kõigest üks protsent mänguritest kannatab häbelikkuse all ja MMORPG-mängurid on kõige tõenäolisemalt arvutimängurusest sõltuvuses.

Ootusärevusetelg

Juulis peab mängge

27.06

Kung Fu Panda
pc, ps3, wii, xbox360

● «Kung Fu Panda» on samanimelise lõbusa animafilmi põhjal tehtud mäng, kus peategelasest panda loodab saada võitmatuks kungfu-sõdalaseks.

01.07

Top Spin 3
wii, ps3, xbox360

● Järjekordne osa populaarsest tennisimulaatorist «Top Spin», kus võimalus mängida kuulsate tennislegendidena.

03.07

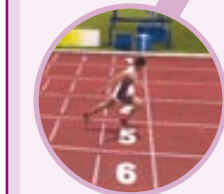
Battlefield: Bad Company
ps3, xbox360

● «Battlefieldi» sarja uus peatükk, kus lubatakse keskkonda, mida saab pea täielikult hävitada, ja head üksikosa.

27.06

Beijing 2008
ps3, pc, xbox360

● Pekingi suveolümpiamängude ametlik mäng, kus saab võistelda 38 erineval alal. Esimest korda on olümpiamängude teemalisel mängul ka võrgutugi.

Massiivsed uuendused

● «Age of Conan: Hyborian Adventures» on kiiresti saanud üheks kiidetumaks võrgurohlikaks ja fännid on ootel, missugused on selle MMORPG tulevikuplaanid. Nüüdseks on Funcom ja Eidos kergitanud sellelt tasapisi katet.

Lähikuudel on oodata mitmeid uuendusi, näiteks on täiustatud mängijatevahelist võitlust, loodud uued keskkonnad ja koopd – kõike ei ole siin ruumi ettegi lugeda. Selle aasta lõpupoole on oodata lisaks tasuta uuendust esialgse pealkirjaga «Kingship!», mis lubab paljude teiste uuenduste seas ka gildidel omavahel liite moodustada. Pike-malt loe mängust endast järgmises [digi].

tikutulega otsima

08.07

Devil May Cry 4

pc

• «Devil May Cry 4» anti välja uue põlvkonna konsoolidele juba aasta alguses, nüüd saavad deemooneid hävitada selles märuliseikluses ka arvutiomanikud.

22.07

ÜberSoldier 2: The End of Hitler

pc

• Venelaste Teise maailmasõja teemaline FPS, kus peategelane üleloomulike võimetega natsi hävitab.

31.07

Soulcalibur IV

ps3, xbox360

• Esimest korda on «Souli» seeria fännidel võimalik võidelda üksteise vastu ka võrgus.

04.08

Penumbra: Requiem

pc

• FPS/survival horror'i, «Penumbra: Black Plague'i» lisapak, kus seekord pannakse rohkem rõhku mõistatuste lahendamisele kui märulile.

Ajatelg

«Red Alerti» seerias on läbi aegade omavahel madistanud liitlasväed ja Nõukogude Liit, sügisel ilmuvus kolmandas osas on aga veel üks osapool.

Kes on veel peale kahe eelnimetatu kaasatud «C&C: Red Alert 3» sõjatandritele?

Õigesti vastanute vahel loosime välja Microsofti poolt välja pandud mängu «Gears of War». Korrektsed vastused saatke nagu varemgi aadressile play@dig.ee.

MÄNGU-UUDISED

Viies «Call of Duty»

• Ühe parima ja hinnatuima FPSi «Call of Duty 4: Moderni Warfare'i» järgi on oodatud tükk aega – nüüd on üksjagu infot selle kohta saanud. «Call of Duty: World at War» pealkirja kandev teos on juba sarja viies osa, mis peaks ekraanikuma nägema veel selle aasta sees.

Teises maailmasõjas aset leidva FPSi tegevus toimub seekord Vaikse ookeani saartel ja Euroopas idarindel. «Call of Duty 4: Moderni Warfare'i» täiendatud mootoril jooksva mängu ühe uuendusena on välja hõigatud seerias esmakordne võimalus sõdurid ujuma viia. Keskkond on rohkem purustatav kui varem ja leegiheitjaga on võimalus seal leiduvaid esemeid põlema pista.

Uus «Call of Duty» tuleb arvutile ja kõigile uue põlvkonna konsoolidele.

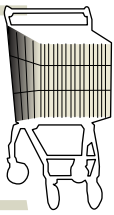

Pühakute tumedam pool

• GTA IV-ga ühte suguseltsi kuuluv «Saints Row» järg saabub selle aasta lõpus. Eelkäijast tumedamates toonides «Saints Row 2» jõuab poelettidele 14. oktoobril ning sellest saavad rõõmu tunda nii PS3, Xbox 360 kui ka arvutiomanikud.

Lubatud on hulgaliselt uuendusi, varasema missioonipõhise kahe mängijaga võrgukoostöö laieneb üle terve kampaania, mis lubab virtuaalgangsteritel terve loo koos läbida.

Tegevus toimub teadmata ajal pärast esimest mängu ja jätkab loo jutustamist samast kohast, peategelane saab pärast «Saints Row» finaali tunda plastilise kirurgia ilu ja valu ning nii on mängijal võimalik tegelane uuesti või taas luua.

ostujuht

Sülearvutid

1

MacBook Air

[digi] nr 37

Rahuliku elu vaatevinklist on kasulik Air'd üldse mitte kätte võtta. Või mõtle enne, on sul siis 4 USB porti vaja.

2

Lenovo ThinkPad X300

[digi] nr 38

Kerge, õhuke, võimalusterohke - kindlasti üks paremaid sülearvuteid liikuvale kasutajale. Paraku ka muidugi kallis.

3

Toshiba Portege R500-127

[digi] nr 37

Kergeim arvuti oma klassis, samuti on plusspoolel SSD-kettaseade, kuid hind on enamuse tarbijate jaoks ülikõrge.

Kompaktkaamerad

1

Canon Digital IXUS 90 IS

[digi] nr 38

Väike, kiire ja lihtne kaamera ei hilga küll millegi erilisega, ent on igas valdkonnas tublisti üle keskmise.

2

Leica C-LUX 2

[digi] nr 38

Selle välimusega kaamera kasutajale on tähelepanu garanteeritud, sest tal peab olema nii raha kui ka stiilitunnet.

3

Sony Cyber-Shot DSC-H10

[digi] nr 38

Pildikvaliteedi ning suure suumi poolest sobib ideaalselt ilusa ilmaga õues pildistamiseks.

Kuvarid

1

Samsung SyncMaster T200

[digi] nr 39

Tõeliselt rahuliku ja normaalse pildiga kuvar. Just selline, mis on silmale sõbraks, mitte vaenlaseks.

2

Samsung SyncMaster 2253LW

[digi] nr 36

Peale selle, et 2253LW on kuvarina väga pädev, parandab see ka nii kodu kui kontori väljanägemist.

3

Fujitsu Siemens ScenicView P20W-3

[digi] nr 35

Üks igavesti hea ja mõnus kuvar. Keskmistest konkurentidest kallim, kuid on seda hinnavahet väärt.

Peegelkaamerad

1

Nikon D300

[digi] nr 30

Innovaatiline ning võimalusterohke kaamera, millele esmapilgul ei oska peale hinna midagi ette heita.

2

Canon EOS 1 D

[digi] nr 29

Hetkel maailma parim selle klassi digikaamera. Norida muidugi saab, aga see on mõnevõrra väiklane.

3

Olympus E-420 + 25 mm Zuiko Digital F2,8

[digi] nr 39

Ideaalne reisi- ja matkakaamera, kerge ja väike. Suum on nõrkadele, fiksoobjektiivist tunded asjalikku piltnikku. välja tulevat profiriista.

Parimad [digi] testitud tooted kaheksas kategoorias, viimase poole aasta andmeil (erandiks on digitaalsed peegelkaamerad ja MP3-mängijad, sest seal on toodete uuenemine aeglasem). Võrdsete hinnete korral on tabelis eespool uuem toode.

Mobiiltelefonid

1

Samsung miCoach

[digi] nr 39

Suurepäraselt õnnestunud koostöös valminud telefon, mis on spordimehele mitte takistuseks, vaid abiliseks.

2

Sonim XP1

[digi] nr 37

Telefon kui telliskivi. Ennem tuleb remonti viia omanik kui telefon. Kasutamiseks välitingimustes, kontoriroottidele ei sobi.

3

LG KG288

[digi] nr 36

Kõige odavam ja väiksem telefon. Heade omadustega, kuigi ühe suure mõõdalaskmisega. Super säästutelefon.

Kõlarid ja kõrvaklapid

1

Nokia BH-503

[digi] nr 35

Kui vihkad juhtmeid, aga armastad muusikat ja 1500kroonise väljamineku üle elad, ei pea sa BH-503 ostmist kordagi kahetsema.

2

Logitech G51

[digi] nr 34

Üllatavalt hea heli ja viisaka välimusega omaniku elu lihtsustav kvaliteetne mänguri kõlarikomplekt.

3

Creative HS-450

[digi] nr 39

Üllatavalt korraliku heli ja kõlava bassi ning kena välimusega. Võrgupeole hea kaasa vedada.

Lauaarvutid

1

HP Pavilion Elite PC

[digi] nr 35

Pool punkti võtame maha lahja graafikaardi eest, kuid muus osas on selle raha eest arvutit enam kui küll. Arvestage, et kaks välist kõvaketast saab kauba peale.

2

Fujitsu Siemens Scaleo L Green PC

[digi] nr 36

Lõpliku ostusoovituse peaks andma kalkulaator, millega sa oma praegused elektrikulud kokku lööd.

3

ML 540

[digi] nr 34

Esimene uue voolusäästliku ning kiire Intel 45 nm protsessoriga arvuti Eestis. Sisu on hea, mugavust tahaks rohkem.

MP3-mängijad

1

Apple iPod Touch

[digi] nr 34

Revolutsiooniline, enneolematu, seksikas, täis uut tehnoloogiat. Mängib muusikat, näitab pilte, surfab veebis. Touchi kohta pole ükski kiidusõna liiast.

2

Creative MuVo T200

[digi] nr 39

Creative MuVo T200 on oma eelkäijate vääriline MP3-mängija. Hea heli ja mugav kasutada.

3

Creative Zen

[digi] nr 34

Väike, odav, mugav, SD-kaardi pesaga. Mõistliku inimese valik, kuigi ekraan võiks veidi parem olla.

digidoktor

ESITA OMA KÜSIMUS: DIGI@PRESSHOUSE.EE

Üks on loll ja teine laisk...

[?] Mul on ekraani all nurgas kollane kilbik. Vajutan sinna ja teen ära update'id, ja kui valmis peaks olema, ütleb, et ühtegi ei saanud installida. Pärast, kui panen arvuti kinni, lööb ette teade «Waiting update 1 of 3». Sellega jamab arvuti oma tund aega, enne kui välja lülitub. Kahtlane, eks? Ja see ka, et lasin [digi] plaadi pealt nr 32 endale peale Kaspersky Internet Security 7 prooviversiooni. Ja arvuti läks niiiiiniii aeglaseks... Kas peabki nii olema?

[d] Windows Update'il läheb aeg-ajalt arvepidamine sassi. Mine Windows Update'i veebilehele ja lase brauseril uuenduste nimekiri tirda. Vaata järele, millise nime või numbriga need uuendused on, mida ta sulle pakub, ja kontrolli, kas need on sul juba installitud programmide nimekirjas olemas (Control Panel -> Add or Remove Programs, märgi ruut Show updates). Arvatavasti on seal need uuendused juba ees. Installi need maha, taaskäivita arvuti ja proovi uuesti Windows Update'i abiga neid installida. Kaspersky 7 su arvutit nüüd niiiiiniii aeglaseks teha ei tohiks, kuid tõrtsu aeglasemaks jääb see küll. Kuna viirusetõrje kontrollib igat kasutatavat faili, enne kui seda rakendustel teha lubab, aitab tööd kiirendada ka kõvaketta tihendamine. Sa oma eelmise viirusetõrje ikka installisid enne Kaspersky pealepanemist maha, eks?

DosBox mugavamaks

[?] Tere ja head suve kõigile! Kaua aega tagasi, veebruarikuu [digi] ajakirjas, oli õpetus, kuidas DosBoxiga vanu mängu mängida. Aga on tüütu kogu aeg igasuguste käskudega mässata. Saab ka lihtsamalt: SendTo kausta. Selle leiad XP korral Run realt SendTo, Vista korral shell:SendTo tippides. Nüüd saad kõiki mängu avada paremklõpsiga. Andres

Pidur, versioon 3

[?] Laadisin endale Firefox 3-e. Aga brauser ei ava mitte ainumastki lehte - isegi www.neti.ee'sse ei luba. Milles viga? Sellise teksti lööb ette, millest mina ei jaga musta ega valget: «Address Not Found. The browser could not find the host server for the provided address.», jne. Tauri

[d] Kas vana versioon töötas korralikult? Kas muud rakendused pääsevad endiselt internetti? Kui jah, siis sel juhul võib su viirusetõrje või tulemüür uut, äsja installitud programmi lihtsalt blokeerida ning seda internetti mitte lubada. Piilu viirusetõrje poolt lubatud programmide loetellu, arvatavasti leiad Firefox 3 seal õnnetult konutamas.

[KUU KIRI]

Jedi otsib mõõka

[?] Mul on pakiline küsimus. Olen «Star Warsi» filmide fänn ja kuulsin, et kusagilt on võimalik osta valgusmõõka, mis ei ole küll nagu filmis, aga see-eest nagu päris. Kust selliseid osta saab? Kavatsen oma sõpradega teha paroodilise filmi «Cheeter Wars», aga meil on vaja lihgsabre'sid (valgusmõõgad), palun leidke mulle mõni (neti)pood, kust neid saab osta. Paluuun! Ette tänades ja lunides, Indrek

[d] Aga palun, populaarne pudukaupade veebipood Amazon aitab ikka hädast välja: <http://tinyurl.com/48ar56>.

Tonn või paar siia-sinna

[?] Sai ostetud alla kolmetonnine arvuti (prose D925, emaplaat ECS 945GZT-M, mälu 1 GB 533 MHz DDR2), milles on PCI-Express x16 kaardipesa, aga tüüp PCI-E x4. Kas on mõtet sinna graafikakaart panna või ajada läbi integreeritud i950-ga (128 MB mälu ja 256bitisel siinil)? Kui panna, siis millest kaardi valikul lähtuda, kas rohkem mälu või laiem siin, et kogu süsteem oleks tasakaalus? Emaplaadi raamatus sobivate kaartide nimistus paistavad kõige võimekamad NVIDIA-lt Winfast PX7900GT 256 MB ja ATI-lt Asus EAX1950XTX 512 MB, aga kas nendel on mõtet? Lugupidamisega, Vello

[d] On ikka, miks siis ei ole. Kui mängida tahad, siis igal kümnel juhul on sul mõtet sinna eraldi graafikakaart osta. 7900GT ei ole teps mitte vilets kaart, kuid kui soovid DX10 toetavat uut kaarti, siis on 8600GT ka suhteliselt kobe selle hinna eest. Odavamalt saad sa kätte 8600GT, 7900GT on endiselt suhteliselt kallis. Mälu suurusest on olulisem kiirus, 256 MB kiiremat mälu on etem kui 512 MB aeglasemat. Iseasi, kuidas need kaardid piiratud kiirusega pesas reaalselt töötavad, seda peaksid võimalusel enne ostmist testima. Laena mõnelt tuttavalt prooviks uuemat sorti kaart ja proovi järele.

Millisel kohal on sinu oma võrdluses?

Ostad endale viirusetõrjetarkvara selleks, et kaitsta oma arvutis olevaid andmeid, kuid kui tõhus see ikkagi on? Kas sa lülitad selle välja, sest see aeglustab sinu arvuti tööd?

Virus Bulletin on sõltumatu testimisorganisatsioon, kus töötavad täiskohaga professionaalsed ja sõltumatud viirusetõrjeekspertid. VB on laialdaselt tunnustatud viirusetõrje valdkonnas oma täpsete võrdluskatsete poolest, mis keskenduvad tuvastusmääradele, skaneerimiskiirusele ning valepositiivsetele tulemustele. Selleks, et ära teenida auhind Virus Bulletin Award (VB100), peab viirusetõrjetooote tuvastama kõik praegused in the wild-viirused ning ei tohi saada valepositiivseid tulemusi.

ESET NOD32 on ainus tarkvaralahendus kogu maailmas, mis ei ole 1998. aasta maist saadik selles testimises jätnud tuvastamata ühtegi in the wild ussi ega -viirust ning mille päralt on VB100 auhindade rekord – 2008. aasta juunil sai ESET NOD32 oma 50. auhinna.

Allolevas tabelis on näidatud kordade arv, mil Virus Bulletin on kõiki nimetatud tooteid perioodiliselt erinevate operatsioonisüsteemide baasil testinud alates 1998. aasta maist, kui ESET NOD32 esimest korda testimisele esitati.

Viirusetõrjetarkvara bränd/toode	Testimiskordade arv ¹⁾	Testis põrnumud	Testi läbinud	Edukuse määr %
NOD32 from ESET	52	2	50	96.15%
Symantec Antivirus	47	3	44	93.62%
Microsoft OneCare (2006. a juunist)	5	1	4	80.00%
Kaspersky	55	14	41	74.54%
CA InnoculateIT/eTrust	46	12	34	73.91%
Sophos	53	14	39	73.58%
MicroWorld	21	6	15	71.43%
CA Vet	35	10	25	71.43%
Norman Virus Control	52	15	37	71.15%
Softwin AVX/BitDefender	24	7	17	70.83%
F-Secure FSAV	41	13	28	68.29%
Trend PC-Cillin/SvrPro	24	8	16	66.66%
McAfee	52	18	34	65.38%
GDATA	26	10	16	61.54%
Frisk F-Prot	33	13	20	60.60%
H-BEDV Antivir	14	6	8	57.14%
Alwil Avast32	44	19	25	56.82%
Command/Authentium	34	15	19	55.88%
VirusBuster	41	19	22	53.66%
Grisoft AVG	42	20	22	52.38%
Dr Web32/Dialogue Science	49	24	25	51.02%
GeCAD RAV	23	17	6	26.08%
Panda	4	3	1	25.00%
Hauri/ViRobot	12	11	1	8.33%

¹⁾ - alates 1998. a maist

Juuni 2008; www.virusbntn.com

Symantec on Virus Bulletini testimisajaloos teisel kohal, sest samades testides on ESET NOD32 olnud pidevalt kiirem, jättes süsteemi väiksemaid viirusebaasi signatuuri jälgi ning kasutades palju vähem süsteemiresurssi. Symantec põrus kolmes Virus Bulletini testis juba enne, kui ESET NOD32 oma debüüdi tegi. See vähendab nende üldist edukuse määra tulemuseni 89.79%.

we protect your digital worlds

ESINDAJA: Initec OÜ

Mustamäe tee 55, Tallinn 10621 | Tel 677 6422 | Fax 677 6423 | www.eset.ee | e-post info@eset.ee

[PLAAT]

Melvin Soo Remmel Julm

Geografix

● Esialgu võiks öelda, et kvartett (Brian Melvin (löökrüstad), Mart Soo (kitarr, elektroonika), Taavo Remmel (bass, elektroonika) ja Priit Juurmann ehk Julm) teeb maailma-muusikat, mis on ju Eesti tingimustes eriti uhke sõna. Algul tundub, et plaat viib meid eksootilisele matkale Aafrikasse ja võib olla isegi Aasiasse, kuid hiljem selgub, et see muusikaline matk on hoopis sügavam ja viib kuulaja hoopis kaugemale, hoopis teistesse dimensioonidesse.

Kui plaadi sain, püüdsin seda automakist kuulata, kuid tegelikult oli see viga, sest pidin pärast esimest kahte lugu auto seisma jätma ja otsustama, mis saab edasi – kas kuulan seda paigalseisvas autos või võtan plaadi koju, et seda luksuslikuma helisüsteemiga nautida. Teine neist mõtetest oli õige! See seltskond on teinud plaadi, mis paneb kuulaja kuulama ja mõtteid mõlgutama ning manab kuulajale põneva pildi (maali) neist eksootilisest kohtadest, mida see muusika puudutab.

[d] MARKO TIIDELEPP

[FILM]

Silent Hill

● «Silent Hill» on üks väheseid mängupõhiseid filme, mida võib lugeda õnnestunuks. Filmi stsenariumis on kasutatud kolme esimese mängu episoodi ja tegevuspaigaks on iseenesest mõista väike mahajäetud udune mägilinnake Silent Hill, kus taevast sajab lumesarnast tuhka ja ellu ärkavad mängudest tuntud tõeliselt ainulaadsed elukad, kaasa arvatud mängudisainerite fantaasialennu kõrghetk, püramiidipea.

Rose Da Silva (Radha Mitchell) on meeleheitel ema, kes otsib enda tütre rahu üne põhjust linnast, mille nime on tütar läbi üne sosistanud. Koos tütrega Silent Hilli jõudes teeb ta politsei eest põgeneses avari ning sel hetkel toimub reaalsuses nihe – ta tütar kaob jäljetult ja Rose'i ees avaneb kurikuulsa kolkalinna tõeline pale, kus hägus piir reaalsuse ja irrealsuse vahel jääb vaataja enda tõmmata.

Film kannab tõelist «Silent Hilli» seeria essentsi, iga hetk on tunda mängu atmosfääri hõngu, seda õiget Silent Hilli linna ebatervet maailma, aga samas kannavad ka filmi enda jalad raskuse hästi välja ning see on iseseisva teosena igati aktsepteeritav. Valmimas on juba ka järg, kuid seekord kahjuks ilma režissöör Christophe Gans'i ja stsenarist Roger Avary'ga.

[d] MARTIN METS

[PLAAT]

Portishead

Third

● Inglismaa bänd Portishead on olnud üks *trip-hop*'i defineerijaid Massive Attacki ja Tricky kõrval, üks 1990ndate kuulsat Bristol'i saundi alustalasid. Pärast rohkem kui kümneaastast vahet viimasest plaadist ja mitmeaastast muusikalist pausi andsid nad aprillis välja kolmanda kauaoodatud plaadi «Third».

Paus on bändile hästi mõjunud. Erinevalt eelmise kümnendi albumitest «Dummy» ja «Portishead» ei leia kuulaja siit malbet ja sulnist hoobilt tabatavat ja kuulaja peas töötama hakkavat muusikat, vaid hoopiski teistsuguse Portisheadi – industriaali ja elektroga flirtiva, kohati eksperimenteeriva, heas mõttes raskekoelise uue aastatuhande *trip-hop*'i, mis vajab korduvat kuulamist, aga kui ühel hetkel *heureka*-efekt saabub, siis on raske plaati mängijast välja saada.

Laulja Beth Gibbonsi hääl on endiselt võrratu ning sobib uue tumeda ja toore masinliku heliga suurepäraselt. Kogu ketas koosnebki pea üksnes tipphetkedest, aga kui siiski mõnda lugu esile tõsta, siis «Plastic», «Magic Doors» ja «Machine Gun» esindavad kõige paremini bändi uut nägu. Portisheadi uus tulemine paneb suure huviga ootama sel aastal ilmuvaid teiste *trip-hop*'i suurkujude uusi albumeid.

[d] MARTIN METS

[RAAMAT]

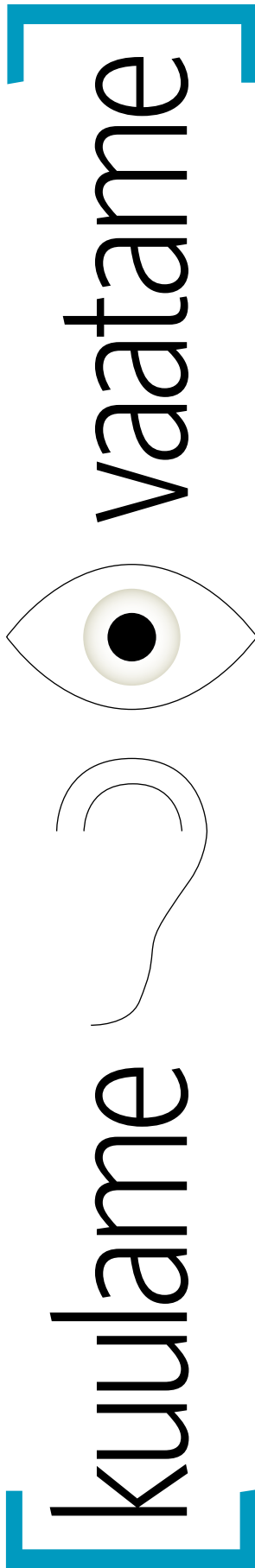
Frederick Forsyth

Šaakali päev

● Otse loomulikult kuulub põnevuskirjanike paremikkude Forsyth, kes sai selle raamatu valmis juba 1971. aastal (mees ise oli siis vaid 23aastane), kuid praegugi mõjub see kuidagi värskena ja otse loomulikult kaasahaaravana. Forsyth ise on nii kõva taat, et seni tema viimane romaan, «Afgaan», ilmus 2006. aastal ja üsna hiljuti ka eesti keeles, ja ma pean siinkohal tõdema, et ka see on võrratult hea põnevik.

Šaakali-lugu ise on lihtne, aga lähedate pöördpunktidega oskab kirjanik pinget üleval hoida. Teatud asjades on Forsyth vägagi detailiderohke ja põhjalik (Prantsuse politsei ülesehitus, relva ostmise, võltsdokumentide saamine jne). Tegu siis oma-moodi kassi-hiire mänguga, kus kurikael, inglase palgamõrtsukas, hüüdnimega Šaakal, palgatakse tapma Prantsusmaa presidenti de Gaulle'i. Tema «vastaseks» on kogu Prantsusmaa ja ka muu maailma politsei (sh Scotland Yard), eesotsas detektiiv Lebeliga. Stoori ise on mõjus – viib läbi mitme Euroopa riigi ja räägib peaaesjalikult loo kurikaela ettevalmistustest, kuidas plaan läbi viia, ja sellest, kuidas politsei oma võrku koomale tõmbab ja kuidas jõutakse jälile, kes see Šaakal on ja kus ta täpselt on. Nagu paljudes teistes põnevikes, nii ka siin head võidavad ja pahan saavad oma väljateenitud «palga». Klassika.

[d] MARKO TIIDELEPP

Testige uusi Sony Ericssone

● Sony Ericsson laskis järjest müüki kolm uut mobiiltelefoni mudelit: G900, C702 ja C902. Kas leiaksite võimaluse teha ülevaade vähemalt C902st? Selle kasutusomaduste plussid ja miinused huvitavad mind kõige enam, sest senine Nokia läks kadunute toonelasse, aga kindlasti leidub ka teistele mudelitele huvilisi... Loodan, et minu soov pole liiga egoistlik, vaid aitaks paljusid [digi] austajaid. Allar

[digi] vastus:

● Ära muretse, Allar, rattakesed on juba käima pandud ja uute telefonide testid tulemas järgmises või ülejärgmises numbris. Ei ole egoistlik soov, väga mõistlik soov on.

Kirjutab jultunud lugeja

● Olen nii jultunud, et suisa nõuan videokaamerate testi. Ja sama ulatuslikku! Fotokaamerate teste ilmub palju. No uusi fotokaid sajab ka ju pidevalt juurde, aga ega videokaamerate maailm oluliselt alla jää. Seega võiks videokaamerate teste kah ilmuda. Just kui videokaamerad kedagi ei huvitaks. Kas siis neid ei viitsita teha? Korralikuks hindamiseks on vist lõppvideo saamine vaevilisem ja pikem. Paraku on ju nii, et müüjad on sama targad (eriti videosaanduses) kui ostjad, välja arvatud ehk põhiliste tehniliste näitajate tundmises. Minu meelest on videokaamerate maailmas hetkel isegi põnevamad ajad ju. HD võidukäik ja puha. Margus

[digi] vastus:

● Õige, Margus. Läks teemadefaili kirja kõrgele kohale. Tuleb.

Tibivastased tegutsevad

● Olen tellinud ajakirja ega kahetse. Võtnud selle postkastist, liigun palju nobedamalt toa poole, et leida midagi huvitavat. Olen tähele pannud, et esikaanel on alati naisterahvas, siis torgatab peast läbi: kae, jälle tibiajakiri postkastis. Esilehel võiks olla vahelduseks midagi muud. Näiteks lõbus koer või lahe kass jne. Tooge huumorit rohkem meie ajakirja. Jõudu soovides, E.T.

[digi] vastus:

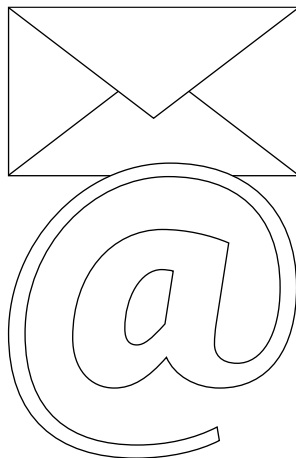
● Sügis toob naeratuse teie palgele, tibivastased lugejad. Oodake ja te saate tasutud.

Milleks meile iPod?!

● Juba ilmatu pikka aega on MP3-mängijate maailmas räägitud ainult ja ainult meie staarist iPodist.

Järelikult on siis nii hea. Otsin selle imelooma endale kah paar kuud tagasi. Ma ei ole siiaaani aru saanud, mis siis on need tohutud eelised ja imelised võimalused, mille pärast see nii kuulus on. Tavaliselt öeldakse, et see on ju kole kena ja hea pleier. Võib-olla olen ma lihtsalt liiga kriitiline, aga disaini poolest on iPodi pleier nagu pleier

saabunud post

Kirjuta meile:

● e-posti aadressil
digi@presshouse.ee

● aadressil

[digi]

Liimi 1

10621 Tallinn

[KUU KIRI]

Kuidas plaati ära võtta?

● Oleme teie ajakirja tellijad selle ilmumisest saadik. Kõik on kenasti OK, ainult et ajakirja vahele kinnitatud CD äravõtmine valmistab alati peavalu: mitte kunagi ei õnnestu seda ära võtta ilma ajakirja rebestamata ja pöördel olevat teksti rikkumata. On olemas ka teisi kinnitamisvahendeid, tean seda, sest osad ajakirjad kinnitavad tootnädiseid hea materjaliga. Äkki on teigi see võimalus? Teile edu soovides lugupidamisega lisi Puusepp, Põlva Keskraamatukogu lugemissaali töötaja

[digi] vastus:

● Tõepoolest, see on järjekordne kiri plaadi ajakirja vahelt äravõtmise teemal. Mis parata. Kui ümbrik paberi külge liimida, siis selle lahtirebimisel jääb õhuke ajakirjapaber paraku alati kaotajaks. Küll aga on omaette küsimus, milleks üldse plaati koos ümbrikuga ajakirja vahelt ära võtta? Ümbrikust saab selle ju ilusti kätte ja pärast kasutamist saab ajakirja vahele tagasi panna. Pealegi on plaat ja ajakiri nii alati koos ega kao ära. Kui aga tõesti on väga vaja ümbrikku ajakirja küljest lahti saada, kuulutame lugejate vahel välja võistluse. Saatke meile oma nippe, kuidas seda võiks teha. Kas fööniga? Keemiaga? Osavate ja tundlike sõrmedega? Põlva raamatukogutöötajad aga saavad kannatliku meele eest meilt auhinnaks eelmisel kuul välja lubatud Creative'i seljakoti.

ikka, mitte midagi erilist, süsteemiprogramm on ka tavaline, aga iTunes on minu arvates üks kõige keerulisemaid programme üldse. Uskuge mind, ma olen keerulisi programme näinud. Arvatavasti olen ma siis lihtsalt mingi imelik, kui ma selles midagi niiväga lähedat ei leia. Varsti panengi enda oma müüki ja püüan osta endale oma suure lemmiku: Creative Zen V. Nietsiis seletage minule ka lahti, miks ma oma iPodi armastama peaksin. Lauri

[digi] vastus:

● Steve Jobs ütles selle peale, et sulle ei tohigi Apple'i tooteid müüa, sest sa ei oska kogu seda seksikust, läbimõeldust, detailide tüütuseni arvestamist ja ilu hinnata. Meie ütleme, et ju siis polnud iPod lihtsalt sinu jaoks. Kindlasti võib oma paarsada lugejat sulle kirjutada hingestatud, miks neile iPod meeldib, ja teised paarsada sinuga nõustuda. Zen V on ka väga hea mängija, tegelikult ka.

Kärol

Nii, Kärol, millega sa oma ilusad päevad täidad?

Töö ja töö ja veelkord töö. Nagu ühel tublil eesti naisel ikka kombeks on.

Kas tublid eesti naised ei valmistu mitte praegu rannahooajaks?

No ma olen üritanud ennast mitte käest ära lasta, niimoodi palju kergem ju.

Kui sa rannas ei ole, kust sind siis leida võib?

Hetkel raban mitmel rindel korraga. Põhitöök on hambaravi patsientide registreerimine ja niisama asjaajamine.

Kuidas hambaarstidega läbi saad?

Ütleme nii, et nüüd võtan asja kerge-malt, pesen ilusasti paar-kolm korda päevas hambaid, siis loodetavasti ei pääse ussipoisid löögile. Varem kartsin hambaarsti nagu tuld. Kui täitsa aus

olla, siis siiani võtab kõhus õõnsaks.

Nii et saadad teisi sadistliku hingeväri-naga puuri alla?

Aga loomulikult. Peaasi, et nad väga palju lärmi ei tee...

Mõnikord teevad?

Allameetrised vahel ikka testivad enda häälepealu ja teiste närve.

See oli siis nüüd töö. Mis see töö ja veelkord töö on?

Philip Morrise kampaaniaid viime näiteks ka läbi.

Kuidas valged kikud ja sigaretid kokku sobivad?

See ei tähenda ju automaatselt seda, et ma suitsetama pean. Suitsu me ei paku kellelegi. Kes tahab, see ostab ise poest.

Meelitad inimesed suitsu ostma ja pärast kutsud hambaid valgendama?

Päris hea äriidee ju!

Kui sa selle rabelemise kõrvalt näiteks ühe ideaalse puhkepäeva võtaksid, siis milline see oleks?

Ärkaks oma armsama kaisus. Vedeleks mõned hetked, läheks loodusesse, inimestest ja kõigest muust eemale... Öhtul kokkaks midagi maitsvat, vaataks head filmi ... vein ja vahuvann ... mmm.

Kärol

Telefon: Motorola K1

SMS: 5-7 tükki päevas

E-post: paar korda päevas

Muud vidinad: Fujitsu-Siemensi Amilole astuti kogemata paar korda peale ja uut pole jõudnud veel soetada

Iga nädal
50
võitjat!

Telli Naisteleht ja võida hea raamat!

Iga nädal loosime tellijate vahel välja 25 eluloo-raamatut "Katrín Karisma: minu ilus elu"

"Ma olen ikka täitsa alasti siin," ütleb armastatud näitleja Katrín Karisma oma elulooraamatu "Minu ilus elu" kohta. "Minu arust ei ole mõtet teha ebasiirast asja. Kui juba, siis juba. Ja siin ma nüüd olen – kogu oma siiruses.

Minu jaoks oli oluline, et raamat saaks huvitav. Et kui korra kätte võtad, ei taha enam käest panna. Ja mulle tundub küll, et see raamat on põnev. No eks ma olen oma elu ka üksjagu põnevaks elanud."

Hind poes
199.-
(144 lk, kõva köide)

Auhinnaraamatud on Katrín Karisma autogrammiga!

Hind poes
99.-
(115 lk, kõva köide)

Samuti läheb iga nädal loosi 25 Naistelehe kokaraamatut "101 argirooga 2"

Praktilisse kokaraamatusse on valitud parimad palad Naistelehe ja Santa Maria retseptikonkursile saadetud ning Naistelehe rubriigis "Argirood" ilmunud retseptidest.

Raamatute loosimises osalevad kõik, kellel on loosimispäeval kehtiv Naistelehe otsekorraldus või periooditellimus. Loosimised toimuvad kolmapäeviti: 16., 23. ja 30. juulil ning 6. augustil. Võitjate nimed teatame sama nädala Naistelehes. Raamatud saadame võitjatele augusti esimestel nädalatel.

Tellimuse vormistamiseks mine kodulehele www.telli.ee, saada e-kiri levi@presshouse.ee või helista 660 9797.

Tule mängu!

Meeskonnaga liituma oodatakse:

IT rakendusadministraatorit
süsteemianalüütikut
ärianalüütikut

Kandideerimiseks saada oma CV
kuni 18. juulini aadressile cv@post.ee
või aadressil AS Eesti Post, Pallasti 28, 10001 Tallinn.
Lisainfo telefonil 625 7262.